

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria – Vlada - Government

Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale

Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite- Ministry of Labour and Social Welfare

ODELJENJE ZA SOCIJALNU I PORODIČNU POLITIKU

SOCIJALNA ZAŠTITA 2019

PRIŠTINA, 2020

Pripremljen	Ylfete Ramosaj-Abazi, viši službenik za podatke i statistiku Odeljenje za planiranje i socijalno uključivanje OPSU/MRSZ ylfete.ramosaj@rks-gov.net
Odgovoran	Mentor Morina, direktor Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku/MRSZ mentor.morina@rks-gov.net
Adresa	Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku/MRSZ Sv. OVK br.1 10000 Priština, Kosovo
Botues	Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku/MRSZ Datum objavljivanja: decembar 2020 ©: Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku/MRSZ Reprodukcija nije dozvoljena bez odobrenja. Za upotrebu podataka mora biti naveden izvor

Spisak skraćenica:

MRSZ	Ministarstvo rada i socijalne zaštite
OSPP	Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku
OPSU	Odeljenje za planiranje i socijalno uključivanje
OSP	Odeljenje za socijalnu politiku
OSU	Odeljenje za socijalne usluge
OISO	Odeljenje za invalide i stare osobe
OSZ	Odeljenje za socijalnu zaštitu
GSSPU	Generalni savet za socijalne i porodične usluge
JNI	Jedinica za nadzor i inspekciju
VGP	Vladin godišnji plan
CSR	Centar za socijalni rad
SOS	SOS Dečije selo
UKCK	Univerzitetski klinički centar Kosova
SDSF	Nada i sirotište
SIŠ	Specijalni institut u Štimlju
DSBPN	Dom za stare bez porodične nege
DZ	Domovi zajednica
CZŽD	Centar za zaštitu žena i dece
MF	Ministarstvo finansija
MER	Ministarstvo za ekonomski razvoj
MLU	Ministarstvo lokalne uprave
PAK	Poreska Administracija Kosova
KDR	Kancelarija državnog revizora
JIR	Jedinica internog revizora
CBK	Centralna banka Kosova
ADKP	Akcionarsko društvo Kosovske pošte
JKN	Jedinica za kontrolu i nadzor
OPMRVI	Odeljenje za porodice mučenika i ratnih vojnih invalida
ŠSP	Šema socijalne pomoći
SP	Socijalna pomoć

ORZ	Odeljenje za rad i zapošljavanje
IT	Informaciona tehnologija
KAS	Kosovska agencija za statistiku
ODZSZ	Opštinska direkcija za zdravstvo i socijalnu zaštitu
BpB	Banka za privatni Biznis
KEDS	Kosovska kompanija za distribuciju električne energije
KESO	Kosovska kompanija za snabdevanje električnom energijom
NVO	Nevladina organizacija
PDTI	Porodice sa decom sa trajnim invaliditetom
LK	Lekarska komisija
RTK	Radio televizija Kosova
SO	Slepe osobe
PPT	Paraplegičari i tetraplegičari

Lista od Slika :

<i>Slika 1</i>	Novi slučajevi napuštene dece, januar-decembar 2019	23
<i>Slika 2</i>	Procenat napuštene dece prema polu, 2019	24
<i>Slika 3</i>	Napuštene deca tokom 2019. godine i ona premeštena iz 2018. godine u procentima	24
<i>Slika 4</i>	Broj napuštene dece premešten od 2018. do 2019. godine	25
<i>Slika 5</i>	Broj dece smeštene u hraniteljstvo u porodici, prema mesecima	27
<i>Slika 6</i>	Iznos obrađenih sredstava za plaćanje porodičnog stanovanja u porodici, 2019	27
<i>Slika 7</i>	Broj novih slučajeva i slučajeva dece premeštene u hraniteljstvo, 2019	29
<i>Slika 8</i>	Broj dece u hraniteljstvu van porodice i broj hraniteljskih porodica, 2019	29
<i>Slika 9</i>	Iznos obrađenih sredstava za plaćanje porodičnog stanovanja van porodice, 2019	30
<i>Slika 10</i>	Broj pregledanih zahteva za usvajanje, 2019	31
<i>Slika 11</i>	Broj odobrenih zahteva za smeštaj u porodični smeštaj i hraniteljske porodice, 2019	31
<i>Slika 12</i>	Broj dece smeštene u SOS porodicama	32
<i>Slika 13</i>	Broj dece smeštene u prihvatilišta, 2019	34
<i>Slika 14</i>	Broj dece sa asocijalnim ponašanjem i maloletnika u sukobu sa zakonom, 2019	34
<i>Slika 15</i>	Broj dece identifikovane na teškom radu	36
<i>Slika 16</i>	Procenat dece u napornom radu, 2019	37
<i>Slika 17</i>	Procenat žrtava nasilja u porodici prema starosti, 2019	40
<i>Slika 18</i>	Procenat žrtava nasilja u porodici prema polu	40
<i>Slika 19</i>	Procenat žrtava trgovine ljudima prema starosti, 2019	43
<i>Slika 20</i>	Procenat žrtava trgovine ljudima prema polu	43
<i>Slika 21</i>	Procenat žrtava trgovine ljudima prema zemlji porekla, 2019	44
<i>Slika 22</i>	Tretiranje slučajeva bračnim savetovanjem prema nacionalnostima, 2019	45
<i>Slika 23</i>	Procenat zahteva za institucionalno/stambeno stanovanje	49
<i>Slika 24</i>	Broj pregledanih zahteva za institucionalno/stambeno stanovanje, 2019	50
<i>Slika 25</i>	Nacionalna struktura klijenta u DSBPN-Priština, decembar 2019	51
<i>Slika 26</i>	Nacionalna struktura klijenata u SIŠ, decembar 2019	52
<i>Slika 27</i>	Nacionalna struktura klijenta u sirotištu u Štimlju	53
<i>Slika 28</i>	Broj dece korisnika programa PDTI	54
<i>Slika 29</i>	Iznos obrađenih sredstava za uplatu šeme PDTI, 2019	55
<i>Slika 30</i>	Deca korisnici PDTI prema kontinuitetu procesa učenja, 2019	56
<i>Slika 31</i>	Broj zahteva koje je pregledala Medicinska komisija nivoa I, 2019	57

<i>Slika 32</i>	Zahtevi koje je pregledala Medicinska komisija nivoa I, sa procentom	57
<i>Slika 33</i>	Broj žalbi koje je ocenila Medicinska komisija nivoa II, 2019	58
<i>Slika 34</i>	Žalbe koje je procenila Medicinska komisija nivoa II, u procentima	58
<i>Slika 35</i>	Broj domaćinstava uključenih u ŠSP, 2019	67
<i>Slika 36</i>	Broj članova porodice uključenih u ŠSP, 2019	67
<i>Slika 37</i>	Isplate socijalne pomoći po mesecima, 2019	68
<i>Slika 38</i>	Broj domaćinstava u ŠSP, prema opštinama/CSR, decembar 2019	69
<i>Slika 39</i>	Porodice u ŠSP-u prema broju članova porodice, 2019	70
<i>Slika 40</i>	Procenat domaćinstava u ŠSP prema kategorijama, decembar 2019	71
<i>Slika 41</i>	Pružaoци socijalne pomoći po kategorijama i strukturi, decembar 2019	72
<i>Slika 42</i>	Nacionalna struktura porodica u ŠSP, decembar 2019	74
<i>Slika 43</i>	Nacionalna struktura članova porodice u ŠSP, decembar 2019	74
<i>Slika 44</i>	Broj članova porodice prema kategorijama i polnoj strukturi, decembar 2019	75
<i>Slika 45</i>	Članovi porodice u ŠSP sa procentima prema starosnim grupama, decembar 2019	76
<i>Slika 46</i>	Broj zahteva koje je ocenila Medicinska komisija nivoa I, 2019	82
<i>Slika 47</i>	Broj žalbi koje je razmatrala Komisija za žalbe nivoa II, 2019	84
<i>Slika 48</i>	Broj žalbi koje je pregledala Medicinska komisija nivoa II, 2019	85
<i>Slika 49</i>	Upravni sporovi obrađeni u Osnovnom sudu, 2019	86
<i>Slika 50</i>	Broj završenih i nepotpunih predmeta prema CSR	88
<i>Slika 51</i>	Broj domaćinstava koja ispunjavaju uslove i koji ne ispunjavaju uslove prema CSR, 2019	89
<i>Slika 52</i>	Broj/podrođica koje su primile socijalnu pomoć bez pravnog osnova nakon poređjenja sa PAK-om, 2019	91
<i>Slika 53</i>	Broj zahteva za jednokratnu pomoć, odobrenje i odbijanje, 2019	93
<i>Slika 54</i>	Broj pregledanih zahteva za saglasnost/ovlašćenje prema CSR, 2019	96
<i>Slika 55</i>	Iznos obrađene, distribuirane i vraćene imovine, 2019	98
<i>Slika 56</i>	Subvencionisana domaćinstva prema šemama, sa procentom, 2018	101
<i>Slika 57</i>	Subvencionisana domaćinstva prema šemama, sa procentom, 2018	110
<i>Slika 58</i>	NVO licencirane prema nivou pružanja usluga, 2019	111
<i>Slika 59</i>	<i>Procenat broja pregledanih zahteva superiornog nivoa, 2019</i>	119
<i>Slika 60</i>	Procenat licenciranih i ponovo licenciranih pružalaca usluga na višem nivou, 2019	120
<i>Slika 61</i>	Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača prema polu, 2019	120
<i>Slika 62</i>	Procenat licenciranih/ponovo licenciranih dobavljača prema polu, 2019	121
<i>Slika 63</i>	Broj pregledanih prijava osnovnog, srednjeg i visokog nivoa sa procentom, 2019	122
<i>Slika 64</i>	Procenat licenciranih/ponovo licenciranih pružaoца usluga, 2019	123

<i>Slika 65</i>	Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača prema polu, 2019	124
<i>Slika 66</i>	Licencirani/ponovo licencirani dobavljači prema polu, 2019	124
<i>Slika 67</i>	Broj pregledanih žalbi u procentima, 2019	125
<i>Slika 68</i>	Procenjeni pregledi na superiornom nivou u sektoru, 2019	126
<i>Slika 69</i>	Pregledane žalbe na osnovnom, srednjem, visokom nivou po sektorima, 2019	127
<i>Slika 70</i>	Žalbe pregledane na osnovnom, srednjem i visokom nivou prema procentu prema polu, 2019	127

Spisak tabela:

<i>Tabela 1</i>	Broj žrtava porodičnog nasilja sklonište u prihvatilišta, 2019	39
<i>Tabela 2</i>	Broj žrtava trgovine ljudima, 2019	42
<i>Tabela 3</i>	Pol i nacionalna struktura klijenata u DSBPN, Priština, decembar 2019	50
<i>Tabela 4</i>	Pol i nacionalna struktura klijenata u SIŠ - Štimlje, decembar 2019	51
<i>Tabela 5</i>	Pol i nacionalna struktura klijenata u Sirotištu - Štimlje, decembar 2019	52
<i>Tabela 6</i>	Broj dece korisnika programa PDTI, 2019	54
<i>Tabela 7</i>	Broj dece prema kontinuitetu procesa učenja, 2019	56
<i>Tabela 8</i>	Broj porodica-članova porodica uključenih u ŠSP, 2019	66
<i>Tabela 9</i>	Porodice u ŠSP, prema broju članova porodice, decembar 2019	70
<i>Tabela 10</i>	Pružaoци socijalne pomoći prema kategorijama i polnoj strukturi, decembar 2019	71
<i>Tabela 11</i>	Pružaoци socijalne pomoći prema statusu, decembar 2019	72
<i>Tabela 12</i>	Nacionalna struktura porodica u ŠSP, decembar 2019	73
<i>Tabela 13</i>	Članovi porodice u ŠSP, prema kategoriji i polnoj strukturi	75
<i>Tabela 14</i>	Broj i procenat članova porodice u ŠSP-u prema starosnoj grupi, decembar 2019	76
<i>Tabela 15</i>	Domaćinstva u ŠSP prema broju članova, bodovima i mesečnom iznosu, decembar 2019	78
<i>Tabela 16</i>	Iznos i prosek socijalne pomoći prema broju članova porodice (2003, 2009, 2012, 2015 i 2019)	79
<i>Tabela 17</i>	Broj zahteva koje je ocenila Medicinska komisija nivoa I, 2019	81
<i>Tabela 18</i>	Broj žalbi, procena u nivou II i upravnih sporova, 2019	83
<i>Tabela 19</i>	Broj centara za socijalni rad koji kontroliše Jedinica za kontrolu i nadzor, 2019	87
<i>Tabela 20</i>	Broj slučajeva koje je verifikovala PAK, 2019	90
<i>Tabela 21</i>	Jednokratna hitna pomoć, 2019	93
<i>Tabela 22</i>	Broj pregledanih zahteva za saglasnost/ovlašćenje prema CSR, 2019	95
<i>Tabela 23</i>	Obrada, distribucija, usaglašavanje i vraćanje sredstava iz BpB-a u budžet MRSZ-a, 2019	97
<i>Tabela 24</i>	ŠSP budžet i raspodela socijalne pomoći po mesecima, 2019	99
<i>Tabela 25</i>	Subvencija električne energije za domaćinstva u ŠSP, PMRI za 2018. godinu	100

<i>Tabela 26</i>	Broj korisnika PMRI šeme po kategorijama, decembar 2019	107
<i>Tabela 27</i>	Nadgledane javne institucije i nevladine organizacije, 2019	112
<i>Tabela 28</i>	Broj istraživanja koje je sprovelo Odeljenje za socijalnu politiku, 2019	114
<i>Tabela 29</i>	Broj sastanaka Stalnih komisija Saveta, 2019	118
<i>Tabela 30</i>	Broj pregledanih prijavi superiornog nivoa, 2019	119
<i>Tabela 31</i>	Broj licenciranih i licenciranih dobavljača prema polu, 2019	119
<i>Tabela 32</i>	Broj pregledanih aplikacija za osnovni, srednji i napredni nivo, 2019	121
<i>Tabela 33</i>	Broj licenciranih i licenciranih dobavljača prema polu, 2019	122
<i>Tabela 34</i>	Broj pregledanih žalbi po nivoima, 2019	124
<i>Tabela 35</i>	Broj pregledanih žalbi na superiornom nivou, 2019	125
<i>Tabela 36</i>	Broj pregledanih žalbi na osnovni, srednji i visoki nivo, 2019	126

Spisak kutija:

<i>Okvir 1</i>	Pojam „porodica“ i „porodična zajednica“ prema Zakonu o šemi socijalne pomoći	64
----------------	---	----

S A D R Ž A J

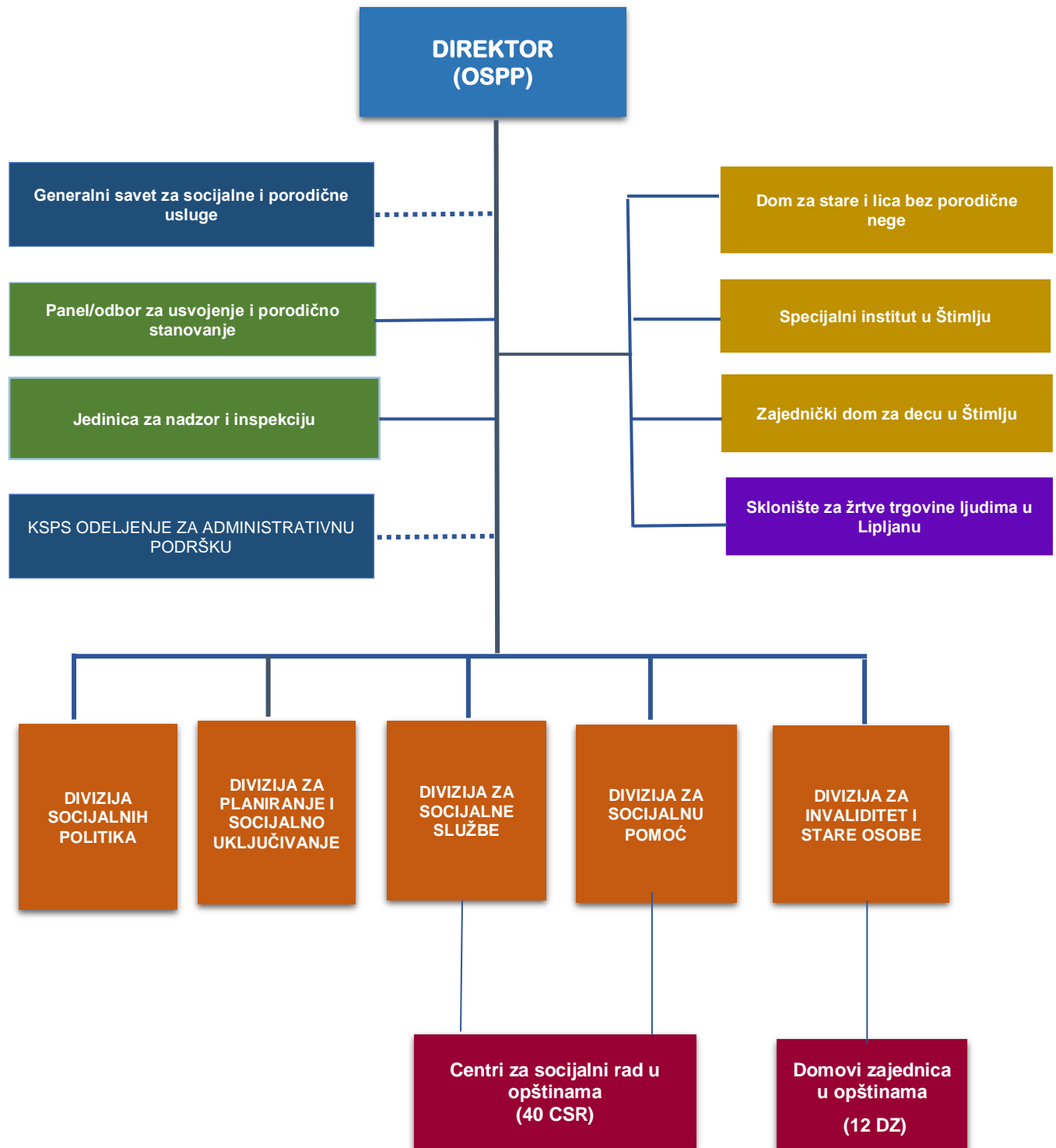
OSPP ORGANOGRAM.....	12
1. PREDGOVOR.....	13
2. UVOD.....	14
3. PRAVNI OKVIR	15
3.1. Pravni akti socijalnih službi.....	15
3.1.1. Podzakonski akti o socijalnim službama.....	15
3.2. Pravni akti šeme socijalne pomoći.....	16
3.2.1. Podzakonski akti šeme socijalne pomoći.....	17
3.3. Memorandum o razumevanju/saradnji.....	17
3.4. Minimalni standardi i specifikacije socijalnih i porodičnih usluga.....	18
4. ODELJENJE ZA SOCIJALNE I PORODIČNE POLITIKE.....	19
4.1. Dužnosti i odgovornosti.....	19
4.2. Organizaciona struktura odeljenja (centralni i lokalni nivo).....	20
4.2.1. Odeljenja u okviru Odeljenja.....	20
4.2.2. Institucije na centralnom nivou.....	20
4.2.3. Institucije na lokalnom nivou.....	20
4.2.4. Radna tela.....	21
5. ODELJENJE ZA SOCIJALNE SLUŽBE.....	22
5.1. Dužnosti i odgovornosti.....	22
5.2. Pružanje socijalnih usluga.....	22
5.3. Deca bez roditeljskog staranja i oblici socijalne zaštite.....	22
5.3.1. Napuštena deca.....	23
5.3.2. Staratelj.....	25
5.3.3. Spajanje porodice.....	25
5.3.4. Porodično stanovanje.....	26
5.3.5. Usvajanje.....	30
5.3.6. Deca roditelja ometana u vršenju roditeljskih prava i zlostavljana.....	32
5.3.7. Zlostavljana i maltretirana deca.....	33
5.4. Deca u sukobu sa zakonom i deca asocijalnog ponašanja	34
5.5. Repatrijacija dece bez pratnje.....	35
5.6. Deca u teškom poslu.....	35
5.7. Nasilje u porodici.....	37
5.7.1. Polna struktura i starost žrtava porodičnog nasilja.....	39
5.8. Trgovina ljudima.....	41
5.8.1. Stanovanje i tretiranje žrtava trgovine ljudima.....	41
5.8.2. Broj žrtava trgovine ljudima prema starosti i polu.....	42
5.8.3. Broj žrtava trgovine ljudima prema zemlji porekla.....	44
5.9. Zaštita žrtava dečjih seksualnih zločina.....	44

5.10. Maloletnici koji stupaju u rani brak.....	44
5.10.1. Broj zahteva za brak pre punotestva.....	45
5.11. Bračno savetovanje.....	45
5.12. Komisija za razmatranje i rešavanje žalbi nivoa II.....	46
5.13. Saradnja sa nevladinim organizacijama.....	46
5.14. Unapređenje pravno-profesionalne infrastrukture.....	46
6. ODELJENJE ZA INVALIDE I STARIJE OSOBE.....	47
6.1. Dužnosti i odgovornosti.....	47
6.2. Aktivnosti koje je sprovodilo Odeljenje za invalide i stara lica.....	47
6.3. Broj pregledanih zahteva za institucionalno/stambeno stanovanje.....	49
6.3.1. Pol i nacionalna struktura klijenata u DSBPN u Prištini.....	50
6.3.2. Pol i nacionalna struktura klijenata u SIŠ-Štimlje.....	50
6.3.3. Pol i nacionalna struktura klijenata u sirotištu u Štimlju.....	52
6.4. Šema materijalne podrške za porodice sa decom sa trajnim invaliditetom.....	53
6.4.1. Broj dece korisnice u šemi PDTI, po mesecima.....	53
6.4.2. Budžet potrošen na šemu PDTI...../.....	55
6.4.3. Broj dece u PDTI šemi, prema kontinuitetu procesa učenja.....	55
6.5. Broj zahteva za invalidnost koji je pregledala Komisija za stepene I	56
6.6. Broj zahteva za invalidnost koji je pregledala Komisija za stepene II	58
7. ODELJENJE ZA SOCIJALNU POMOĆ.....	60
7.1. Dužnosti i odgovornosti.....	60
7.2. Organizaciona struktura šeme socijalne pomoći.....	61
7.3. Delegiranje (dekoncentracija) šeme socijalne pomoći.....	61
7.4. Odgovornosti centralnog nivoa - MRSZ za šemu socijalne pomoći.....	61
7.5. Odgovornosti na opštinskom nivou za šemu socijalne pomoći.....	62
7.5.1. Administracija ŠSP-a na opštinskom nivou.....	62
7.6. Kriterijumi i uslovi za dobijanje socijalne pomoći.....	63
7.7. Broj domaćinstava i članova porodica u ŠSP.....	65
7.7.1. Broj domaćinstava i članova porodica u ŠSP po opštinama/CSR.....	68
7.7.2. Porodice u ŠSP prema broju članova porodice.....	70
7.7.3. Pružaoci socijalne pomoći, prema kategorijama i polnoj strukturi.....	71
7.7.4. Struktura statusa pružalaca socijalne pomoći u ŠSP.....	72
7.7.5. Nacionalna struktura porodica u socijalnoj pomoći.....	73
7.7.6. Članovi porodice u ŠSP, prema kategoriji i polnoj strukturi.....	75
7.7.7. Članovi porodice u ŠSP, prema starosnoj grupi.....	75
7.8. Mesečni iznos socijalne pomoći.....	77
7.8.1. Povećavanje iznosa socijalne pomoći - prosek za članove i porodice.....	79
7.9. Rad jedinica-komisija Odeljenja za socijalnu pomoć.....	80
7.9.1. Medicinska komisija stepena I	80
7.10. Postupak i postupci za žalbe na socijalnu pomoć.....	82

7.10.1. Jedinica za žalbe nivoa II u DNS/OSPP.....	82
7.10.2. Lekarska komisija II nivoa zbog radne nesposobnosti.....	84
7.10.3. Upravni sporovi.....	85
7.11. Jedinica za kontrolu i nadzor za šemu socijalne pomoći.....	86
7.12. Poređenje podataka sa Poreskom upravom Kosova.....	89
7.13. Jednokratna hitna pomoć.....	92
7.14. Saglasnosti za odobrenje za povlačenje socijalne pomoći.....	94
7.15. Budžet šeme socijalne pomoći, obrada, distribucija, pomirenje, povraćaj sredstava i bankarske usluge za ekonomske operatere.....	97
7.15.1. Raspodela socijalne pomoći.....	98
7.16. Subvencija za električnu energiju za 2018. godinu.....	99
7.17. Baza podataka (IT) za šemu socijalne pomoći.....	101
8. ODELJENJE ZA PLANIRANJE I SOCIJALNO UKLJUČIVANJE.....	103
8.1. Dužnosti i odgovornosti.....	103
8.2. Planiranje i trošenje budžeta za 2019. godinu.....	103
8.3. Socijalna uključenost.....	104
8.4. Socijalna isključenost.....	108
8.5. Licenciranje nevladinih organizacija.....	109
8.6. Jedinica za nadzor i inspekciju.....	111
9. PODELA SOCIJALNE POLITIKE.....	113
9.1. Dužnosti i odgovornosti.....	113
9.2. Pripremite istraživanje za objavljivanje.....	113
10. SSPU Odeljenje Za Administrativnu Podršku.....	115
10.1. Dužnosti i odgovornosti.....	115
11. GENERALNO VEĆE ZA SOCIJALNE I PORODIČNE USLUGE.....	116
11.1. Dužnosti i odgovornosti.....	116
11.2. Sastav Saveta.....	117
11.3. Realizovane aktivnosti.....	117
11.3.1. Redovni sastanci Saveta održani tokom 2019.....	127
11.3.2. Sastanci stalnih odbora održani tokom 2019.....	118
11.4. Komisija za licenciranje: vrhunski nivo.....	118
11.4.1. Broj pregledanih zahteva.....	118
11.4.2. Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača, 2019.....	119
11.4.3. Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača prema polu.....	120
11.5. Komisija za licenciranje: osnovni, srednji i napredni nivo.....	121
11.5.1. Broj pregledanih zahteva tokom 2019.....	121
11.5.2. Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača, 2019.....	122
11.5.3. Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača, prema polu.....	123
11.6. Komisija za žalbe.....	124

11.6.1. Broj žalbi razmotrenih tokom 2019.....	124
11.6.2. Broj pregledanih žalbi, viši nivo.....	125
11.6.3. Broj pregledanih žalbi, osnovnog, srednjeg i visokog nivoa.....	126
11.7. Saradnja sa lokalnim i međunarodnim partnerima.....	128
12. KLJUČNA DOSTIGNUĆA ODELJENJA TOKOM 2019.....	129
12.1. Sprovođenje naknada iz šema kojima upravlja OSPP.....	129
12.2. Sprovođenje programa subvencija za energiju MRSZ/OSPP.....	129
12.3. Sprovesti program finansijske podrške NVO sa licencom.....	130
12.4. Socijalne i porodične usluge.....	130
12.5. Stambeni smeštaj za starije osobe bez porodične nege, decu i odrasle sa mentalnim invaliditetom - mentalna retardacija.....	130
12.6. Stambeni smeštaj za žrtve trgovine ljudima.....	131
12.7. Licenciranje pojedinačnih pružalaca usluga i pravnih lica (NVO).....	131
12.8. Izgradnja kapaciteta i obuka pružalaca socijalnih i porodičnih usluga.....	131
REZIME SA OPŠTIM PODACIMA.....	132

ORGANOGRAM OSPP-a

1. PREDGOVOR

Na osnovu Godišnjeg Plana Rada, Departman za Socijalnu Politiku i Porodičnu (DSPP) objavljuje godišnji izveštaj o radu za 2019. godinu, pod nazivom "Socijalna Zaštita 2019".

Publikacija "Socijalna Zaštita 2019", je jedan rezime aktivnosti na polju socijalnih usluga i socijalne pomoći realizovanih tokom 2019. godine. U ovoj publikaciji pronađene su važne informacije u vezi sa dečjom zaštitom, žrtvama porodičnog nasilja, žrtvama trgovine ljudima, starijim ljudima bez porodično zbrinjavanje, odrasli sa mentalnim smetnjama / mentalnom retardacijom, za decu sa trajnim invaliditetom, pojedinci i porodice koji primaju socijalnu pomoć, za postupak licenciranja Nevladinih Organizacija, pružalaca socijalnih i porodičnih usluga itd.

Nadamo se da, predstavljeni podaci u ovoj publikaciji mogu koristiti i služiti svim pojedinačnim i institucionalnim akterima koji se odnose na oblast socijalne zaštite.

Na kraju, zahvaljujem svim institucijama na centralnom i lokalnom nivou na radu i profesionalnoj saradnji sa DSPP -om tokom 2019. godine i svim zaposlenima u DSPP u koji su pomogli u pripremi ovog izveštaja pružajući podatke prema oblasti koju pokrivaju.

Mentor Morina

Direktor DSPP

2. UVOD

Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku (OSPP) deluje u okviru Ministarstva rada i socijalne zaštite. Njegova misija je da se bavi razvojem novog zakonodavstva, postavljanjem odgovarajućih standarda za socijalne usluge i zaštitu i pružanjem široke i održive finansijske podrške potrebnim grupama, uključujući legitimne i transparentne kriterijume. OSPP takođe obezbeđuje da se politike socijalne zaštite predstavljaju na osnovu podataka o siromaštvu na Kosovu i da su budžetske politike za povećanje socijalne zaštite kompatibilne sa budžetskim mogućnostima.

Ovaj izveštaj odražava glavne aktivnosti koje je OSPP sprovodio tokom 2019. godine, aktivnosti koje su sprovedene u skladu sa Godišnjim planom rada za 2019. godinu, strateške i specifične ciljeve u oblasti socijalnih i porodičnih politika.

Pokrivanje glavnih aktivnosti koje je OSPP sprovodio tokom 2019. godine vrši se prema odeljenjima koja deluju u njemu, počev od: Odeljenje za socijalne usluge (OSU), Odeljenje za invalide i starije osobe (OISO), Divizija za socijalnu pomoć (DSP), Divizija za planiranje i socijalno uključivanje (DPSU), Divizija za socijalnu politiku (DSP), Divizija za administrativnu podršku GSSPU-u, Generalni savet za socijalne i porodične usluge (GSSPU).

Za sastavljanje izveštaja korišćeni su godišnji izveštaji Divizija, kao i podaci baze podataka socijalnih usluga, posebno podaci baze podataka šeme socijalne pomoći, kako bi prikazani podaci bili sveobuhvatni, tačni i jasni.

Na kraju, na doprinosu u izradi ovog izveštaja na posebna zahvala ide g. Mentor Morina, šef OSPP-a, šefovima odeljenja, menadžeru baze podataka socijalnih usluga, menadžeru baze podataka šeme socijalne pomoći, odgovornim službenicima odgovarajućih oblasti, CSR, Specijalnom institut u Štimlju, Domu za stare osobe , i lica bez porodičnu negu u Prištini itd.

3. PRAVNI OKVIR

3.1. Pravni akti socijalnih službi

1. Zakon br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama;
2. Zakon br. 04/L-081 o izmenama i dopunama zakona br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama;
3. Zakon Kosova br. 2004/32 o porodici;
4. Šifra br. 03/L-193 maloletničkog pravosuđa;
5. Zakon br. 03/L-182 o zaštiti od nasilja u porodici;
6. Zakon br. 04/L-218 o sprečavanju i borbi protiv trgovine ljudima i zaštiti žrtava trgovine ljudima;
7. Zakon br. 05/L-021 o zaštiti od diskriminacije.

3.1.1. Podzakonski akti o socijalnim službama

1. Administrativno uputstvo br. 01/2010 o procedurama za delegiranje odgovornosti na lokalnom nivou za socijalne usluge na Kosovu;
2. Uredba o radu Komisije za smeštaj dece bez roditeljskog staranja u porodično stanovanje i adaptiranje (usvojenje dece);
3. Administrativno uputstvo br. 12/2012 o sastavu i funkcionisanju komisije za smeštaj dece bez roditeljskog staranja u porodično stanovanje i usvojenje;
4. Administrativno uputstvo (MRSZ) za izmenu i dopunu Administrativnog uputstva br. 12/2012 o podršci i funkcionisanju komisije za smeštaj dece bez roditeljskog staranja u porodično stanovanje i usvojenje;
5. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 09/2014 o regulisanju procedura usvojenja dece bez roditeljskog staranja;
6. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 01/2016 o izmeni i dopuni Administrativnog uputstva br. 12/2012 o sastavu i funkcionisanju komisije za smeštaj dece bez roditeljskog staranja u porodično stanovanje i usvojenje;
7. Administrativno uputstvo br. 02/2016 o regulisanju porodičnog stanovanja na Kosovu;
8. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 08/2017 o dopuni i izmeni administrativnog uputstva br. 02/2016 o regulisanju porodičnog stanovanja na Kosovu;
9. Administrativno uputstvo br. 13/2010 o pružanju usluga u zajednici – za Osobe sa invaliditetom, mentalna retardacija;
10. Administrativno uputstvo br. 10/2010 o pružanju usluga u zajednici - Dom za stare i bez porodične nege;
11. Administrativno uputstvo br. 07/2011 o kriterijumima rada i smeštaja za stanare u domu za stare bez porodične nege i u domovima u zajednici;
12. Administrativno uputstvo br. 10/2014 o radu i kriterijumima za smeštaj staratelja u dom za stara lica bez porodične nege i u domove u zajednici;
13. Administrativno uputstvo br. 06/2011 o radu i smeštaju stanovnika, osoba sa mentalnom retardacijom - mentalnom retardacijom u Specijalnom institutu u Štimlju i domovima u zajednici;

14. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 11/2014 o radu i kriterijumima za smeštaj stanovnika, osoba sa mentalnim invaliditetom-mentalnom retardacijom u Specijalnom institutu u Štimlju i domovima u zajednici;
15. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 03/2009 o regulisanju i utvrđivanju procedura za prijavljivanje za ostvarivanje prava na materijalnu pomoć porodicama sa decom sa trajnim invaliditetom;
16. Administrativno uputstvo br. 07/2010 o kompletiranju administrativnog uputstva br. 03/2009 o regulisanju i utvrđivanju postupaka za ostvarivanje prava na materijalnu pomoć porodicama sa decom sa trajnim invaliditetom;
17. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 06/2014 o izmeni i dopuni administrativnog uputstva br. 07/2010 o regulisanju i utvrđivanju procedura za prijavu za ostvarivanje prava na materijalnu pomoć porodicama sa decom sa trajnim invaliditetom;
18. Administrativno uputstvo (MRSZ) br.02/2014 o pružanju i pružanju finansijske podrške lokalnim NVO tokom 2014;
19. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 17/2013 o licenciranju pravnih lica/organizacija koje pružaju socijalne i porodične usluge;
20. Administrativno uputstvo br. 14/2013 o praćenju i inspekciji pravnih lica/organizacija koje pružaju socijalne i porodične usluge;
21. Poslovnik br. 999 Jedinice za nadzor/inspekciju socijalnih i porodičnih usluga;
22. Administrativno uputstvo br. 02/2012 o pružanju i pružanju finansijske podrške lokalnim NVO tokom 2012;
23. Administrativno uputstvo br. 11/2012 o izmenama i dopunama AU br. 02/2012 o pružanju i pružanju finansijske podrške lokalnim NVO tokom 2012;
24. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 08/2013 o postupanju sa decom koja čine krivična dela bez krivične odgovornosti i onima sa nedruštvenim ponašanjem;
25. Uredba br. 352/2014 o radu Generalnog saveta za socijalne i porodične usluge;
26. Administrativno uputstvo br. 02/2015 o finansiranju aktivnosti Generalnog saveta za socijalne i porodične usluge i naknada za članove;
27. Administrativno uputstvo br. 13/2013 o licenciranju pružalaca socijalnih i porodičnih usluga na osnovnom i srednjem nivou;
28. Administrativno uputstvo br. 10/2012 o organizaciji, delokrugu i funkcionisanju Generalnog saveta za socijalne i porodične usluge;
29. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 06/2017 o dopuni i izmeni administrativnog uputstva br. 10/2010 o organizaciji, delokrugu i funkcionisanju Saveta za socijalne i porodične usluge;
30. Administrativno uputstvo br. 04/2012 o licenciranju pružalaca socijalnih i porodičnih usluga;
31. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 20/2015 o finansiranju aktivnosti saveta za socijalne i porodične usluge (SSPU) i naknada za članove;
32. Uredba br. 01/2016 o funkciji rada u skloništima za zaštitu i rehabilitaciju žrtava ljudskih bića na srednjem i visokom nivou opasnosti

3.2. Pravni akti šeme socijalne pomoći

1. Zakon br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu.
2. Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu.

3.2.1. Podzakonski akti šeme socijalne pomoći

1. Administrativno uputstvo br. 01/2010 o procedurama za delegiranje odgovornosti na lokalnom nivou za šemu socijalne pomoći na Kosovu;
2. Administrativno uputstvo br. 04/2013 o procedurama za podnošenje zahteva za socijalnu pomoć;
3. Administrativno uputstvo br. 16/2013 o utvrđivanju uslova i kriterijuma za ostvarivanje socijalne pomoći strancima u Republici Kosovu;
4. Administrativno uputstvo br. 08/2010 o administrativnim postupcima za povraćaj uplata od strane korisnika šeme socijalne pomoći stečene bez pravne osnove;
5. Administrativno uputstvo br. 03/2017 o izmeni i dopuni Administrativnog uputstva br. 08/2010 o administrativnim postupcima za povraćaj uplata od strane korisnika šeme socijalne pomoći stečene bez pravne osnove;
6. Administrativno uputstvo br. 11/2013, o radnim procedurama Medicinske komisije za podnosiocce zahteva za socijalnu pomoć u prvoj kategoriji;
7. Administrativno uputstvo br. 12/2007 o uspostavljanju i funkcionisanju Komisije za žalbe na nivou II, u vezi sa socijalnom pomoći.
8. Administrativno uputstvo br. 12/2013 o definisanju procedura za jednokratne isplate pomoći;
9. Administrativno uputstvo br. 03/2013 o procedurama za registraciju, overu i aktivno traženje zaposlenja za nezaposlene koji se prijavljuju za šemu socijalne pomoći;
10. Administrativno uputstvo br. 06/2013 o obračunu materijalnih i nematerijalnih dobara kao i obračunatih i neobračunatih prihoda;
11. Administrativno uputstvo br. 11/2013 o radnim procedurama Medicinske komisije za podnosiocce zahteva za socijalnu pomoć u prvoj kategoriji;
12. Administrativno uputstvo br. 15/2012 o obračunu mesečnog iznosa socijalne pomoći.

3.3. Memorandum o razumevanju/saradnji

1. Memorandum o razumevanju o prenosu nadležnosti za socijalne usluge i delegiranju odgovornosti za socijalnu pomoć na opštinski nivo (2009. za CSR i 2016. za domove u zajednici);
2. Memorandum o razumevanju između Ministarstva pravde i MRSZ za prenos odgovornosti i upravljanja Skloništem za zaštitu žrtava trgovine ljudima u Lipljanu (2011);
3. Memorandum o razumevanju br. 252 od 14.04.2014, između MUP-a i MRSZ-a za upravljanje i sprovođenje Programa reintegracije repatriiranih lica;
4. Sporazum o saradnji br. 39 od 28.01.2019 između MRSZ -PK.SH.A- BPB za raspodelu socijalne pomoći (2019-2021);
5. Sporazum o saradnji br. 231 od 03.05.2019, između MRSZ-KEDS-KESCO za subvencionisanje električne energije socijalnih kategorija potrošene tokom 2018. godine;
6. Sporazum o saradnji br. 102 od 28.02.2019, između MRSZ i NVO „World Vision“ (2019-2020);
7. Sporazum o saradnji br. 398 od 10.09.2019, između MRSZ i NVO „Deca bez roditeljskog staranja“ (2019-2020);
8. Sporazum o saradnji br. 554 od 05.12.2019. Između MRSZ i SOS Dečjih sela (2019-2021);
9. Sporazum o saradnji br. 578 od 30.12.2019. Između MRSZ-a i Fondacije „Terre des Hommes“ (2020-2021);
10. Sporazum o saradnji br. 102 od 28.02.2019 između MRSZ i NVO „World Vision“ (2019-2020);

11. Sporazum o saradnji br. 3980 od 16.09.2019 između MRSZ-a i Organizacije za decu bez roditeljskog staranja - OFAP;
12. Sporazum o saradnji između MRSZ-a i PAK-a, od 21.01.2019;
13. Sporazum o saradnji između MRSZ i KEDS, od 03.05.2019;
14. Sporazum o saradnji između MRSZ i MPŠRR od 08.01.2019;
15. Sporazum o saradnji između MRSZ-a i KBRA-e, od 30.07.2019;
16. Sporazum o saradnji između MRSZ i FZO, od 21.01.2019;
17. Sporazum o saradnji između MRSZ i MUP/ARC, od 10.10.2019;
18. Sporazum o saradnji između MRSZ i BpB/PKSH.A/NLB, od 28.01.2019.

3.4. Minimalni standardi i specifikacije odobrenih socijalnih usluga

1. Nasilje u porodici/Deca i odrasli;
2. Deca u teškim oblicima rada;
3. Usvajanje dece bez roditeljskog staranja;
4. Poverenje dece u porodice razvedenih i odvojenih roditelja;
5. Institucionalna briga o starim licima;
6. Staranje;
7. Spajanje porodice;
8. Deca sa asocijalnim ponašanjem/deca koja čine krivična dela bez krivične odgovornosti;
9. Zlostavljana/zanemarena deca;
10. Deca sa smetnjama u razvoju;
11. Služba za decu u sukobu sa zakonom sa krivičnom odgovornošću;
12. Služba za žrtve trgovine ljudima;
13. Služba za decu koja koriste psihoaktivne supstance;
14. Služba za decu sklonište u porodice sa rođacima;
15. Služba za decu u hraniteljstvu i hraniteljskim porodicama;
16. Minimalni standardi kvaliteta socijalnih usluga za decu žrtve seksualnih zločina;
17. Minimalni standardi kvaliteta socijalnih usluga za maloletnike koji stupaju u brak;
18. Minimalni standardi za kvalitet socijalnih usluga kod kuće za stare;
19. Minimalni standardi kvaliteta socijalnih usluga kod kuće za osobe sa invaliditetom;
20. Okvir usluga i okvir minimalnih standarda kvaliteta za starije osobe u domovima zajednice;
21. Minimalni standardi kvaliteta socijalnih usluga u domovima za smeštaj osoba sa intelektualnim teškoćama (dece i odraslih);
22. Okvir usluga i minimalni standardi kvaliteta socijalnih usluga za decu sa invaliditetom u dnevnim centrima.

4. ODELJENJE ZA SOCIJALNE I PORODIČNE POLITIKE

4.1. Dužnosti i odgovornosti

Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku deluje u okviru Ministarstva rada i socijalnog staranja. Dužnosti i odgovornosti Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku definisane su Zakonom br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama i Zakon br. 04/L-081 o izmenama i dopunama zakona br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama.

Na osnovu gore pomenutog zakonodavstva, odgovornosti su OSPP:

- ✓ *sarađuje sa opštinama, akademskim okruzima, drugim ministarstvima i zainteresovanim stranama kako bi održalo nivo i napredak socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *pruža predloge, sugestije i savete Ministarstvu i Vladi Republike Kosovo u vezi sa razvojem politika koje se odnose na socijalne i porodične usluge;*
- ✓ *Priprema administrativna uputstva, naloge i instrukcije u vezi sa pružanjem socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *Izdati smernice u vezi sa standardima nivoa usluga koje moraju da ispunjavaju pružaoci socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *licencira nevladine organizacije koje pružaju socijalne i porodične usluge;*
- ✓ *Vrši inspekcije socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *pregledava godišnje izveštaje odgovarajućih opštinskih direkcija i odobrava njihove godišnje planove rada;*
- ✓ *odobrava uspostavljanje ustanova za smeštaj u stambenom zbrinjavanju od strane pružalaca socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *preuzima odgovornost za direktno upravljanje socijalnim i porodičnim uslugama u slučajevima kada opština kontinuirano i ozbiljno ne ispunjava prihvatljive standarde za obavljanje usluga;*
- ✓ *Pruža uputstva u vezi sa podnošenjem zahteva za izdavanje naloga za starateljstvo pred sudovima koji se odnose na decu i odrasle u riziku;*
- ✓ *U posebnim slučajevima vrši neposredni nadzor slučajeva socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *Uspostavlja i koordinira panel za smeštaj dece u hraniteljstvo ili razvijanje postupka za žalbe u vezi sa socijalnim i porodičnim uslugama;*

- ✓ *Sprovodi istraživanje u oblasti socijalnih i porodičnih usluga, promoviše profesionalni razvoj osoblja kroz obuku i pružanje saveta profesionalcima;*
- ✓ *Objavljuje relevantne priručnike, izveštaje o rezultatima istraživanja i promotivne materijale.*
- ✓ *Proverava puštanje u rad socijalnih i porodičnih usluga u institucijama definisanim zakonom, kao i u nevladinim organizacijama i privatnom sektoru. Sastavlja godišnji pisani izveštaj o ovim aktivnostima.*

Šef odeljenja za socijalnu politiku i porodicu izveštava generalnog sekretara MRSZ-a.

4.2. Organizaciona struktura odeljenja (centralni i lokalni nivo)

U okviru Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku postoji šest (6) Divizija, a one su:

1. Divizija za socijalne usluge (10 zaposlenih);
2. Divizija za invalide i starija lica (5 zaposlenih);
3. Divizija za socijalnu pomoć (11 zaposlenih);
4. Divizija za planiranje i socijalno uključivanje (8 zaposlenih);
5. Divizija za socijalnu politiku (10 zaposlenih);
6. Divizija za administrativnu podršku SSPU (2 zaposlenih).

4.2.1. Institucije na centralnom nivou

Odeljenje je odgovorno za administraciju i upravljanje četiri (4) institucije nacionalnog karaktera, koje pružaju usluge dvadeset i četiri sata (24 sata) za starije osobe bez porodične nege, napuštenu decu sa invaliditetom i odrasle, kao i osobe sa mentalnim invaliditetom - mentalnom retardacijom, kao i žrtve trgovine ljudima. Ove institucije su:

1. Specijalni institut u Štimlju (70 zaposlenih);
2. Dom za stare u Prištini (60 zaposlenih);
3. Zajednička kuća za decu u Štimlju (10 radnika);
4. Sklonište za zaštitu žrtava trgovine ljudima u Lipljanu (11 radnika).

4.2.2. Institucije na lokalnom nivou

Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku je takođe odgovorno za praćenje, koordinaciju i blisku saradnju sa institucijama na lokalnom nivou koje pružaju socijalne i porodične usluge porodicama/pojedincima u

socijalnoj potrebi, socijalnoj pomoći i uslugama nege za starije i osobe sa invaliditetom (deca i odrasli) u zajednici.

Institucije koje su u odgovornosti opština kao rezultat procesa decentralizacije socijalnih usluga u 2009. i 2016. godini, prenele su nadležnosti na nivou opštinskih odgovornosti, dok se MRSZ brine o osiguranju i održivom uspostavljanju njihovog finansiranja. Institucije koje primenjuju zakone, politike, standarde OSPP/MRSZ i pružaju usluge građanima na lokalnom nivou su:

1. Centri za socijalni rad (40 CSR u 38 opština);
2. Domovi za zajednice za osobe sa invaliditetom (12 kuća u 12 opština);
3. Domovi za stare u zajednici (4 kuće u 4 opštine).

4.2.3. Radna tela

1. Generalni savet za socijalne i porodične usluge;
2. Panel za stavljanje dece u smeštaj i usvojenje;
3. Nacionalni komitet za eliminaciju teškog rada;
4. Jedinica za inspekciju/nadzor socijalnih usluga;
5. Jedinica za kontrolu i nadzor za šemu socijalne pomoći.

5. DIVIZIJA ZA SOCIJALNE SLUŽBE

5.1. Dužnosti i odgovornosti Divizije za socijalne usluge

Divizija za socijalne usluge (DSU) deluje u okviru Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku u Ministarstvu rada i socijalnog staranja (MRSZ). Dužnosti i odgovornosti Divizije za socijalne usluge su:

- ✓ *Osiguravanje funkcionisanja socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *Predlaganje, izrada i praćenje primene standarda i procedura za socijalne usluge, u skladu sa standardima EU;*
- ✓ *Predlaganje, izrada i osiguravanje primene zakona o socijalnim uslugama u skladu sa standardima EU;*
- ✓ *Koordinacija aktivnosti sa relevantnim institucijama;*
- ✓ *Praćenje rada socijalnih službi u centrima za socijalni rad;*
- ✓ *Saradnja sa nevladinim organizacijama u oblasti socijalnih usluga;*
- ✓ *Predlaganje i izrada programa za izgradnju profesionalnih veština službenika socijalne službe.*

Šef Divizije za socijalne usluge izveštava šefa Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku.

5.2. Pružanje socijalnih usluga

Socijalne usluge se uglavnom pružaju lokalno. Glavne komponente sistema pružanja socijalnih i porodičnih usluga na lokalnom nivou uključuju: opštinske direkcije za zdravstvo i socijalnu zaštitu, centri za socijalni rad (CSR), rezidencijalne institucije i mrežu nevladinih organizacija razvijenih za podršku ranjivim grupama. Postoji ukupno 40 CSR, raspoređenih u 38 opština Republike Kosovo, koje pružaju geografsko pokrivanje cele države.

Broj osoba kojima su potrebne socijalne i porodične potrebe, a koji su tokom 2019. godine primali socijalne usluge, po kategorijama i na osnovu politika socijalne zaštite i važećeg zakonodavstva, predstavljen je na sledeći način:

5.3. Deca bez roditeljskog staranja i oblici socijalne zaštite

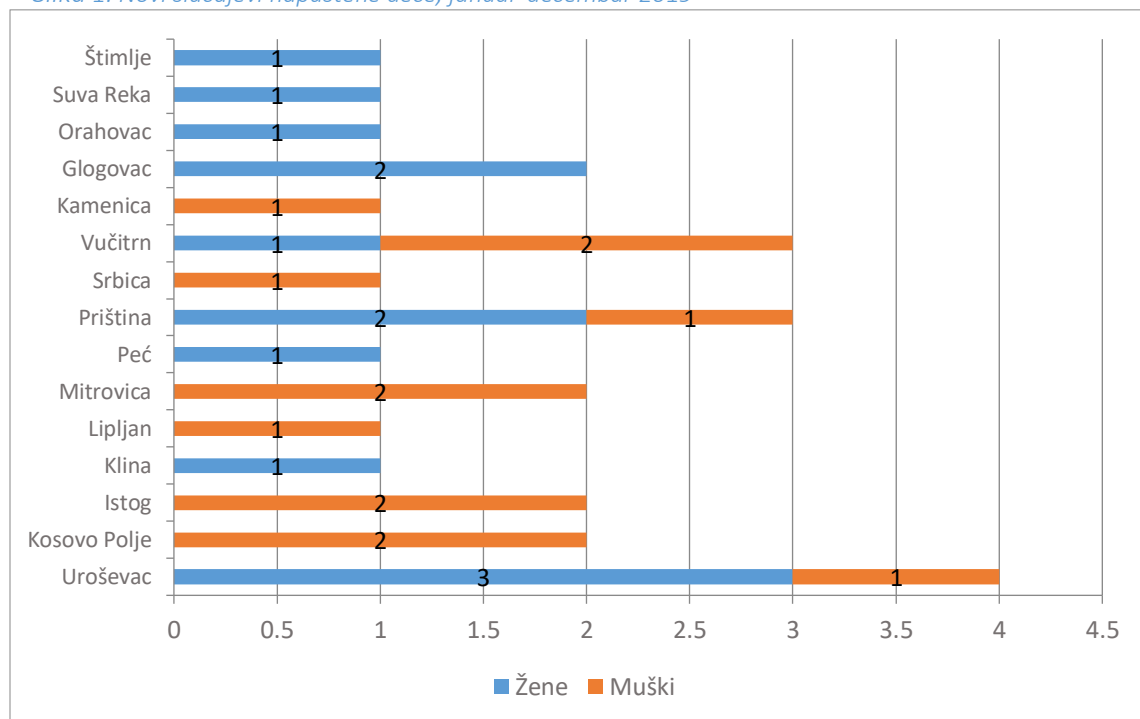
Dete bez roditeljskog staranja je dete čiji roditelji nisu živi, nepoznati, nestali ili iz nekog drugog razloga nisu u mogućnosti da se brinu o svojoj deci, privremeno ili trajno.

Ova kategorija uključuje napuštenu decu, potencijal za napuštanje i decu bez roditeljskog staranja iz drugih razloga, kao što su deca roditelja ometana u vršenju roditeljskih prava, zlostavljana i maltretirana deca itd. Mandat za pružanje zaštite i socijalne usluge deci bez roditeljskog staranja ima starateljsko telo, koje deluje u okviru centara za socijalni rad. Dok su oblici socijalne zaštite koji se nude deci bez roditeljskog staranja i napuštenoj: *starateljstvo, spajanje porodice, porodično stanovanje* (unutar i izvan rodbine), *stambeno stanovanje* (kratkoročno i srednjoročno), *kao i usvojenje kao osnovni i trajni oblik socijalne zaštite*.

5.3.1. Napuštena deca

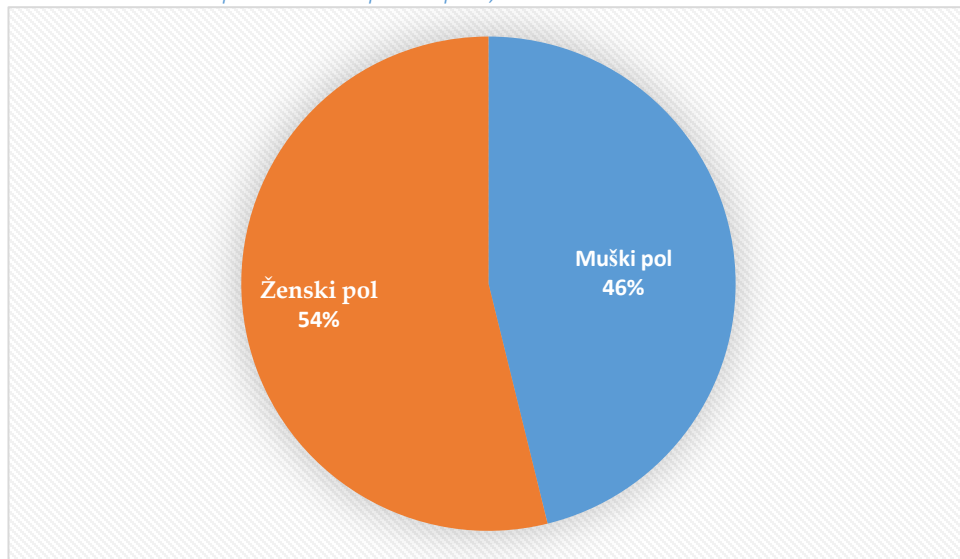
Na osnovu podataka koje su izvestili centri za socijalni rad, tokom 2019. godine prijavljeno je 26 novih slučajeva napuštene dece, koji su predstavljeni na donjoj slici.:

Slika 1: Novi slučajevi napuštene dece, januar-december 2019

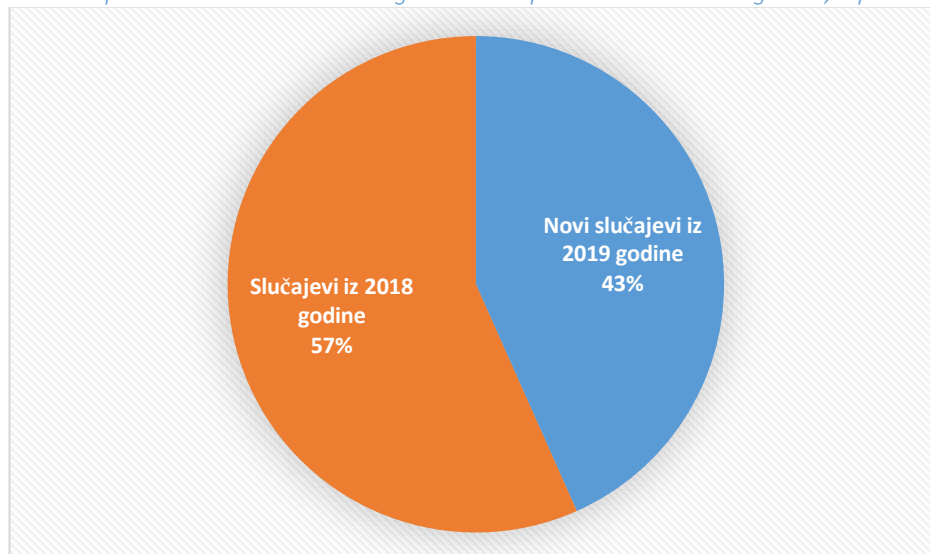

Na osnovu slike 1, čini se da CSR Uroševac vodi sa četvoro (4) napuštene dece, zatim Centar Vučitrna i Priština sa po troje (3) napuštene dece, Centar Glogovca, Mitrovica, Istoka i Kosovo Polje sa dvoje (2) napuštene dece, dok su Centar Štimlje, Suva Reka, Orahovec, Kamenica, Srbica, Peć, Lipljane i Klina sa jednim (1) napuštenim detetom. Vidite sliku broj 2:

Slika 2: Procenat napuštene dece prema polu, 2019

Slika 3: Napuštena deca tokom 2019. godine i ona premeštena iz 2018. godine, u procentima

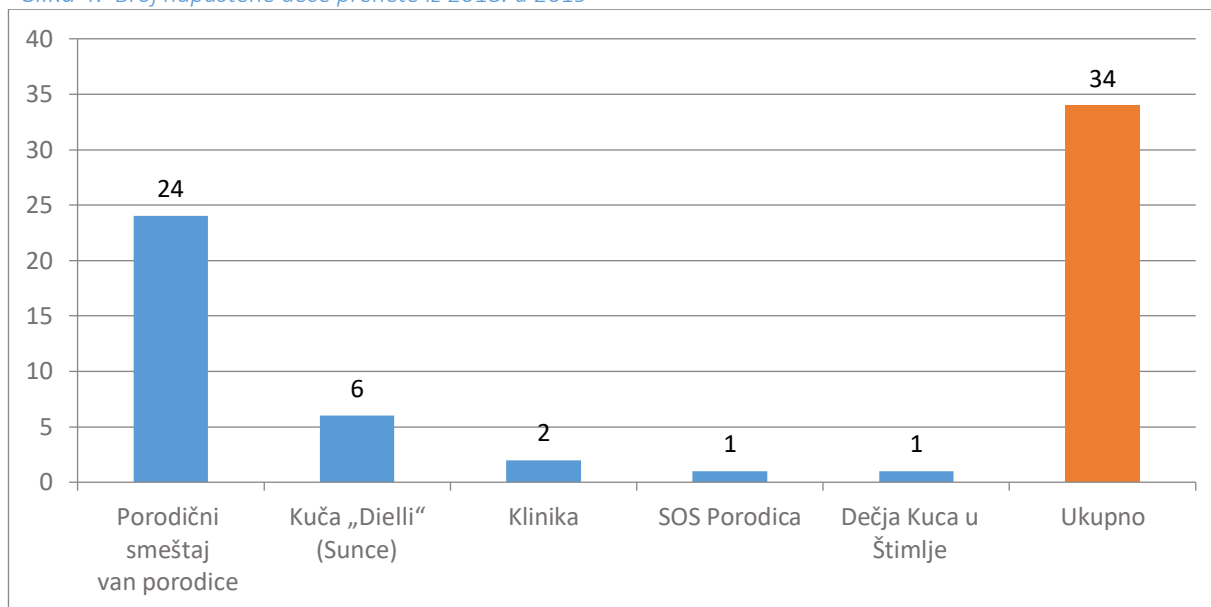

Prema slici 2, od 26 dece koja su prijavljena kao napuštena tokom 2019. godine, utvrđeno je da je dvanaest (12) dece ili 46% muškog pola, dok je četrnaest (14) dece ili 54% ženskog pola.

Ukupno je tokom 2019. godine šezdeset (60) napuštenih dece bilo pod institucionalnom negom, od čega je dvadeset šest (26) ili 43% novih slučajeva, a trideset i četiri (34) ili 57% premeštenih slučajeva od 2018. Videti sliku 3:

Najveći broj prebačenih slučajeva bilo je iz alternativnog porodičnog smeštaja, dvadeset četvoro (24) dece, zatim iz Kuće „Dielli“ (Sunce), šesto (6) dece, sa Klinike dvoje (2) dece, jedno (1) dete iz SOS porodica, SOS dečja sela i jedno (1) dete iz sirotišta u Štimlju. Pogledajte donju sliku:

Slika 4: Broj napuštene dece prenete iz 2018. u 2019

Od ukupnog broja napuštene dece koja su bila korisnici socijalnih usluga i koja su identifikovana tokom 2019. godine, njih osam (8) su deca sa posebnim potrebama.

5.3.2. Starateljstvo

Starateljstvo je osnovni oblik socijalne zaštite, koji se primenjuje i ostvaruje za svako dete bez roditeljskog staranja. Zakonski staratelji su obično imenovana lica u porodičnim odnosima, koja su legitimisana Odlukom Centra za socijalni rad i nadgledaju ih CSR. Pravnog staratelja takođe može da imenuje starateljsko telo CSR. Mandat zakonskog staratelja definisan je važećim zakonodavstvom gde je njegova uloga da zastupa dete i štiti njegova prava i interese dok se ne reši konačni pravni status deteta pod starateljstvom.

Svako dete registrovano kao napušteno dete bez roditeljskog staranja u periodu januar-decembar 2019. godine imalo je koristi od ovog oblika socijalne zaštite. Tokom 2019. godine, 681 dete bez roditeljskog staranja bilo je smešteno u Starateljstvo.

5.3.3. Spajanje porodice

U cilju zaštite interesa napuštene dece i bez roditeljskog staranja (napušteni, zlostavljeni, roditelji ometani u vršenju roditeljske dužnosti ili drugi slučajevi u kojima se krše interesi i dobrobit deteta/dece itd.), Centri za

Socijalni rad tokom ove godine dao je prioritet stvaranju uslova za povratak dece u biološke porodice ili spajanje porodice.

Tokom perioda januar-decembar 2019. godine, centri za socijalni rad realizovali su jedanaest (11) slučajeva spajanja porodice, odnosno dogodilo se ponovno spajanje napuštene dece bez roditeljskog staranja sa biološkim porodicama.

5.3.4. Porodično stanovanje

Na osnovu važećeg zakonodavstva, Porodično stanovanje za napuštenu decu bez roditeljskog staranja, realizuje se u dva oblika: Porodično stanovanje dece u rodbini i Porodično stanovanje dece u alternativnim porodicama /van rodbine.

MRSZ nastavlja da finansijski podržava dva oblika porodičnog stanovanja, redovnim mesečnim uplatama, koje su regulisane Odlukom ministra MRSZ-a.

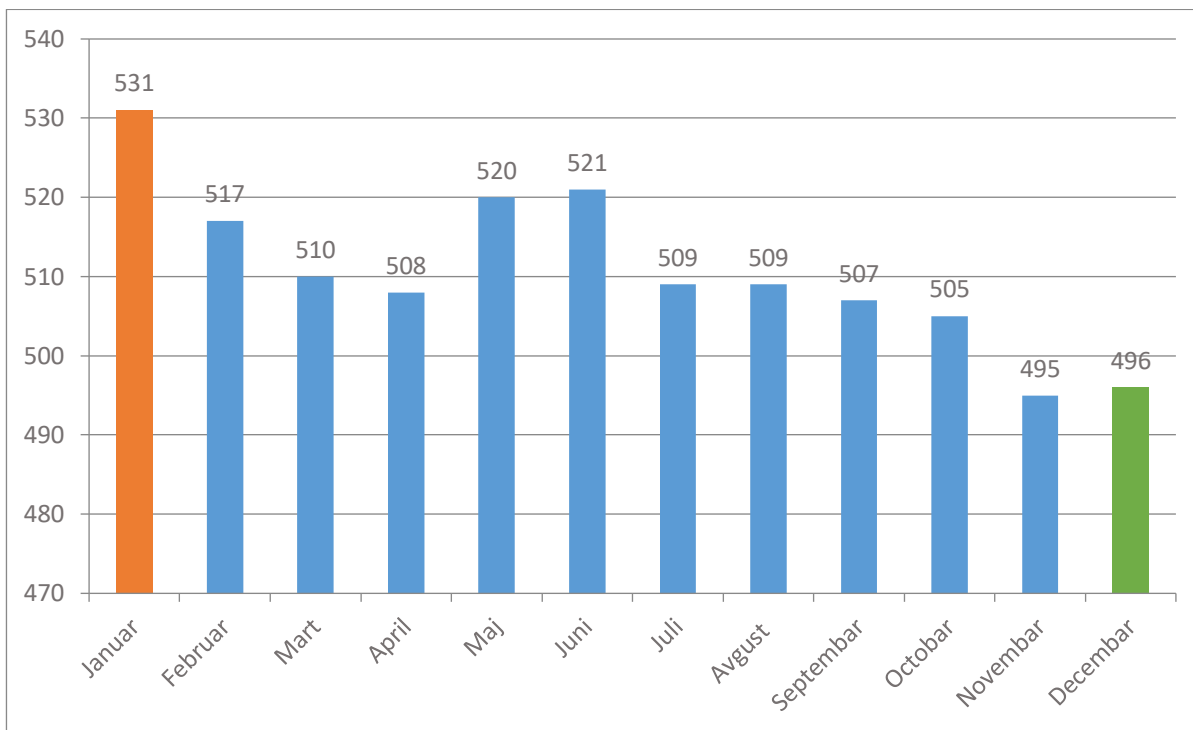
Porodično stanovanje u rodbini - je oblik socijalne zaštite koji se pruža napuštenoj deci bez roditeljskog staranja (zanemarena, zlostavljana deca, roditelji ometani u vršenju roditeljske dužnosti, ili drugi slučajevi kada se interes krši i dobrobiti deteta/dece), na osnovu važećih zakona i podzakonskih akata. Srodnim hraniteljskim porodicama smatraju se srodnici deteta koji su dobrovoljno prihvatili starateljstvo i negu deteta bez roditeljskog staranja, čiji roditelji privremeno ili trajno nisu u mogućnosti da izvršavaju svoje roditeljske dužnosti.

Porodično stanovanje kod rođaka regulisano je zakonima i podzakonskim aktima. Stručni rad u ovom procesu legitimišu CSR, nadležni odlukom, ugovorom i stručnim nadzorom. Redovna mesečna isplata porodičnog smeštaja rodbini za dete iznosi 100 evra. Isplate porodičnog stana rodbini vrše se putem bankovnih računa i vrše se u ime hranitelja.

Na osnovu sledeće slike, zaključuje se da u januaru imamo najveći broj dece smeštene u porodično stanovanje, u ovom mesecu smešteno je 531 dete, zatim dolazi jun sa 521 detetom, maj sa 520 dece itd. . Dok je najmanji broj dece smeštene u porodično stanovanje zabeležen u novembru, ovog meseca je smešteno 495 dece.

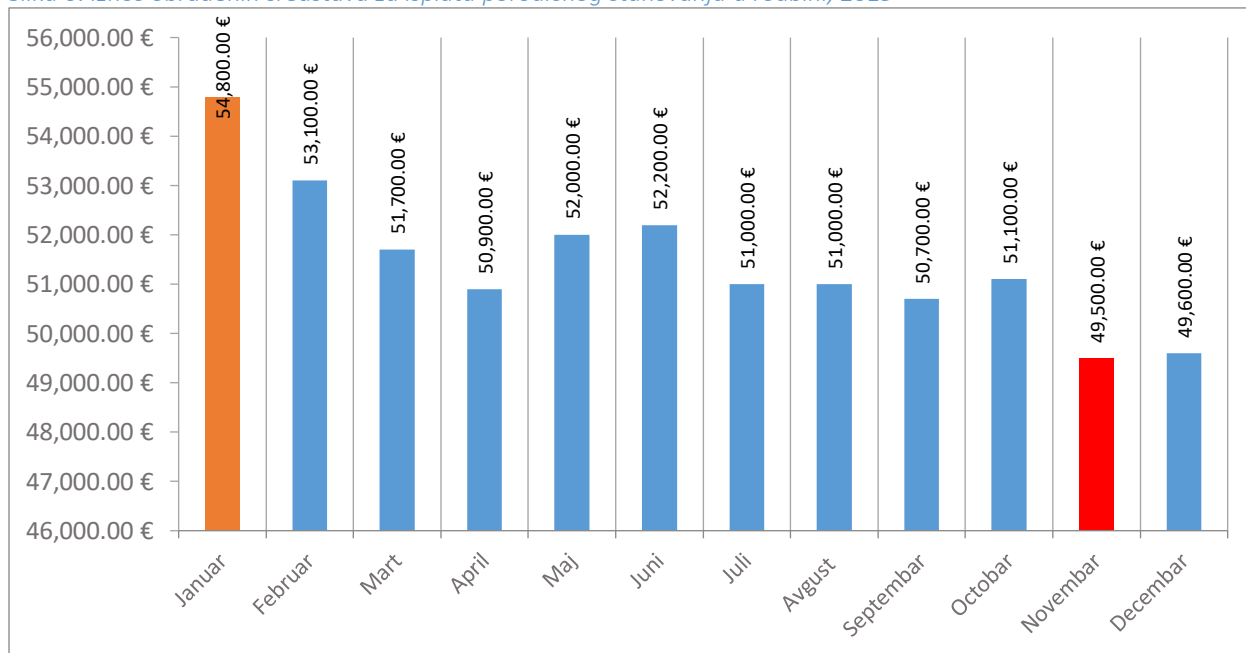
Prema slici 5, decembar 2019. zatvoren je sa 496 dece, gde je većina njih smeštena u porodični smeštaj prethodnih godina i koja nastavljaju da budu aktivna do navršениh 18 godina života i biće plaćena prema važećem zakonodavstvu.

Slika 5: Broj dece smeštene u porodično stanovanje u porodici prema mesecima, 2019

2018. godine decembar je zatvoren sa 528 dece. Dakle, u 2019. godini imamo smanjenje za 32 dece manje ili minus 6% u odnosu na iste podatke iz prethodne godine.

Slika 6: Iznos obrađenih sredstava za isplatu porodičnog stanovanja u rodbini, 2019

Na osnovu gornje slike, utvrđuje se da je najveći iznos sredstava za isplatu porodičnog stanovanja u rodbini obrađen u januaru, u ovom mesecu obrađeno je 54.800 evra, dok je najmanji iznos obrađen u novembru, u ovom mesecu obrađeno 49.500 evra. Kada se prikupe svi iznosi sredstava obrađeni po mesecima, ispada da je budžet potrošen na porodično stanovanje u rodbini za 2019. godinu: 617.600 evra.

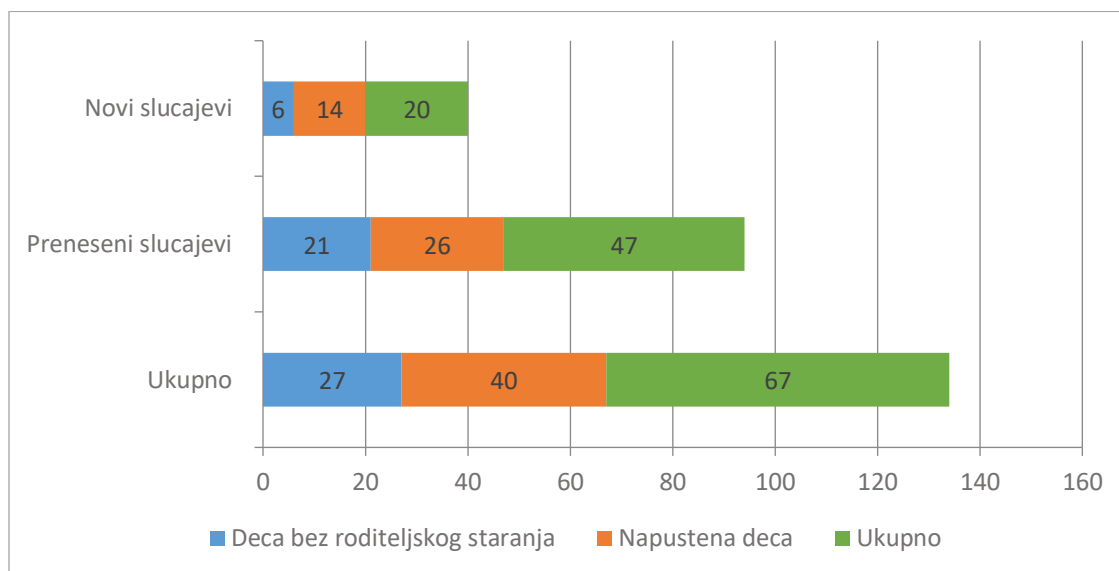
Iznos ukupnih utrošenih sredstava tokom 2018. godine iznosio je 581.100 evra. Dakle, tokom 2019. godine imamo povećanje ukupnog iznosa utrošenih sredstava za 36.500 evra više ili plus 6% u odnosu na prethodnu godinu.

Alternativno porodično stanovanje, izvan srodstva - oblik je socijalne zaštite koji se pruža napuštenoj deci bez roditeljskog staranja (zanemarena, zlostavljana deca, roditelji ometani u vršenju roditeljske dužnosti ili drugi slučajevi kada su prekršeni) interes i dobrobit deteta/dece) na osnovu važećih zakonskih i podzakonskih akata. Hraniteljske porodice, u kojima su smeštena ova deca, regrutuju, obučavaju i sertifikuju za porodično stanovanje nadležni opštinski CSR, u saradnji sa partnerskim nevladinim organizacijama koje u svom polju delatnosti imaju razvoj porodičnog smeštaja na Kosovu. Dakle, hraniteljska porodica nema porodične veze sa detetom smeštenim u prihvatilište.

Naplata za dete smešteno u hraniteljstvo van porodice iznosi 250 evra mesečno, dok je za dete sa posebnim potrebama smešteno u hraniteljstvo van porodice povećana na 350 evra mesečno. U prvom mesecu smeštaja deteta u hraniteljstvo van rodbine primenjuje se početna uplata u iznosu od 75 evra.

Tokom 2019. godine, 67 dece bez roditeljskog staranja, napuštenih i potencijalno napuštenih i bez roditeljskog staranja iz drugih razloga smešteno je u alternativno porodično/vanrodničko stanovanje. Od toga, 47 dece (21 dete bez roditeljskog staranja i 26 napuštene dece) su slučajevi preneti iz prethodnih godina, dok je 20 dece (6 dece bez roditeljskog staranja i 14 napuštene dece) novi slučajevi, koji na osnovu Poslovnika veća, postavljeni su uz unaprednu saglasnost zbog hitne potrebe da se dete smesti van biološke porodice. Za više pogledajte sliku 7:

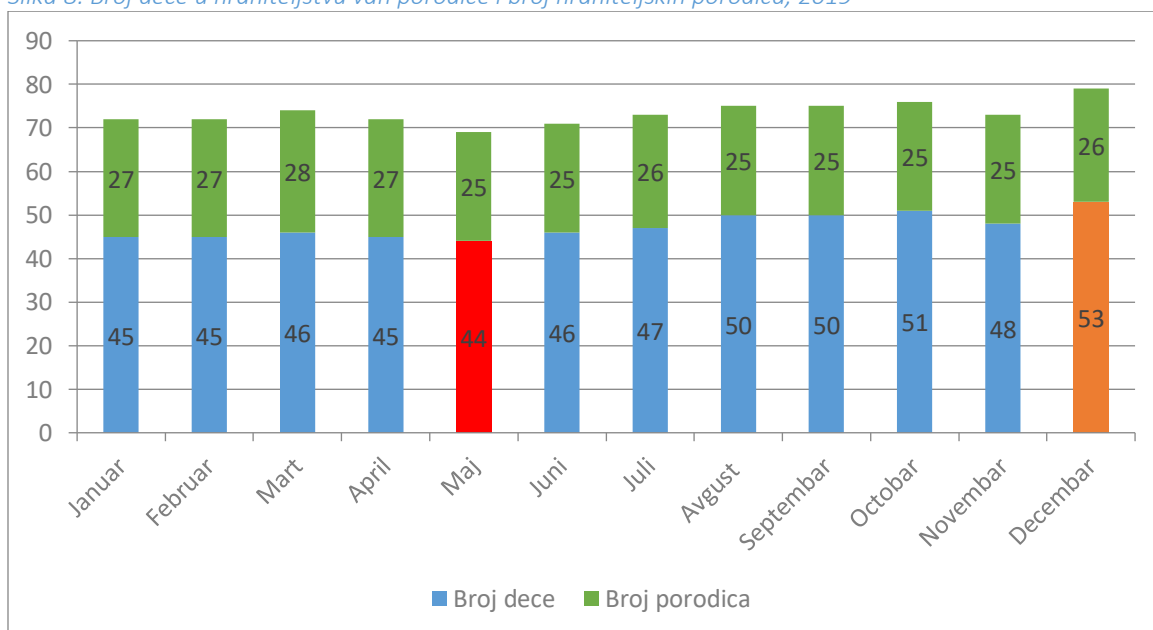
Slika 7: Novi slučajevi i slučajevi dece koja su premeštena na hraniteljstvo van porodice, 2019

Na osnovu slike 8, zaključuje se da u decembru 2019. imamo najveći broj dece u stambenom zbrinjavanju, u ovom mesecu je smešteno 53 deteta, dok u majau imamo najmanji broj dece smeštene u porodično stanovanje, u ovom mesecu Smešteno je 44 dece.

2019. godina (decembar 2019.) je zatvorena sa 53 zaštićene dece (napuštene i bez roditeljskog staranja), koja će praktično biti premeštena 2020. Od toga je 9 dece deca sa posebnim potrebama i uključena su u plaćanje, u iznosu od 350 evra mesečno. Pogledajte sliku 8:

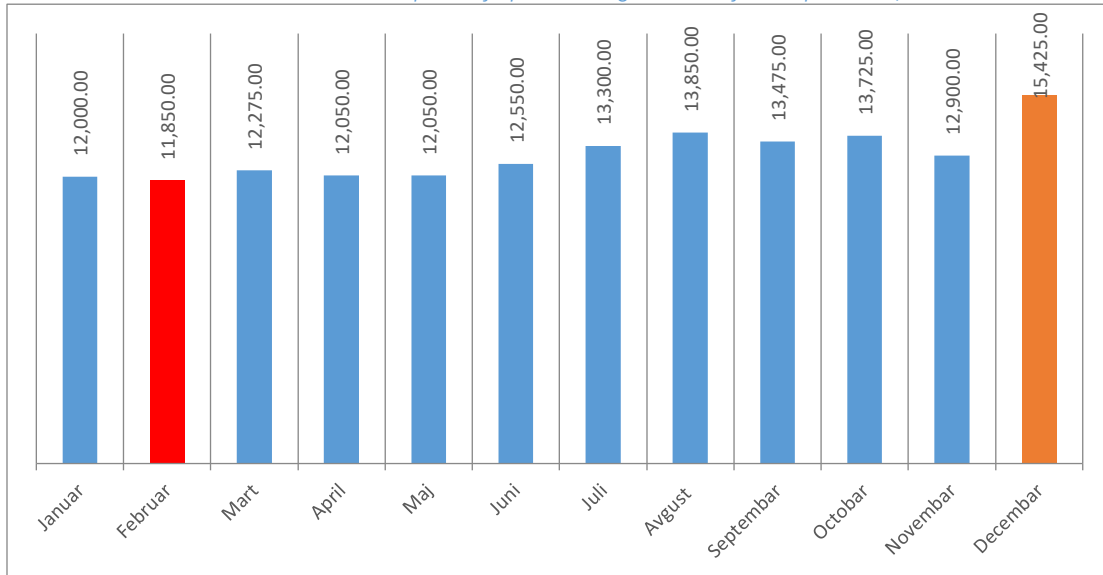
Slika 8: Broj dece u hraniteljstvu van porodice i broj hraniteljskih porodica, 2019

2018. godine decembar je zatvoren za 55 dece. Dakle, u 2019. godini imamo smanjenje za 2 dece manje ili minus 4% u odnosu na iste podatke iz prethodne godine.

Na osnovu slike 9, utvrđeno je da je u decembru obrađen najveći iznos sredstava za plaćanje porodičnog stanovanja van porodice, u ovom mesecu je obrađeno 15.425 evra, dok je najmanji iznos obrađen u februaru, u ovom mesecu 11.850 evra. Ukupan budžet potrošen za 2019. godinu iznosi 155.450 evra.

Slika 9: Iznos obrađenih sredstava za plaćanje porodičnog stanovanja van porodice, 2019

Tokom 2018. godine ukupan potrošeni budžet iznosio je 131.715 evra. Ako uporedimo ovaj iznos sa onim iz 2019. godine, utvrdiće se da tokom 2019. godine imamo povećanje iznosa utrošenih sredstava za 23.735 evra, ili plus 15%.

5.3.5. Usvojenje

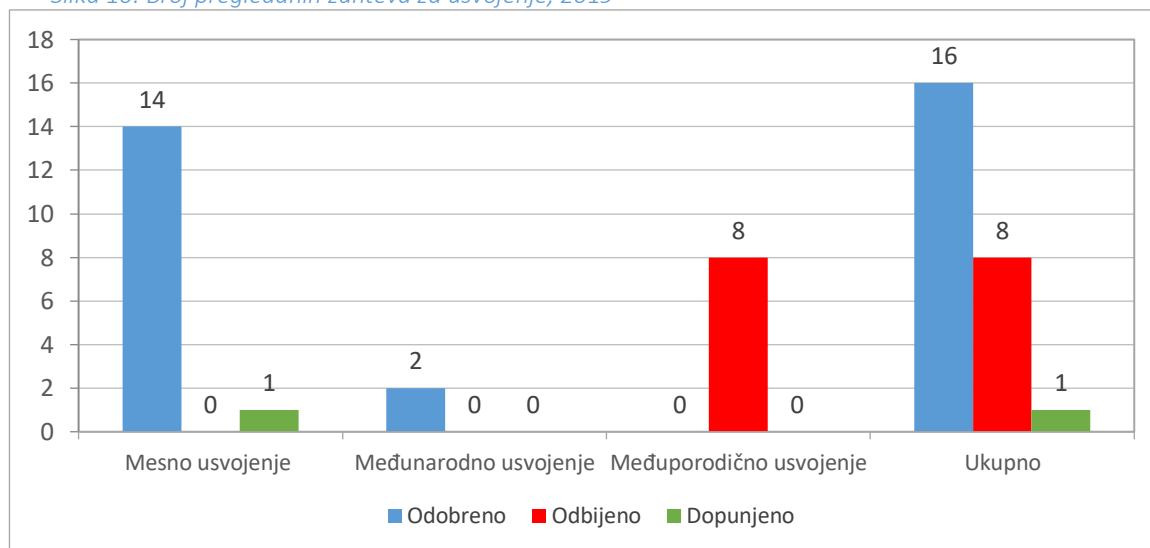
Usvojenje je trajni oblik socijalne zaštite za napuštenu decu bez roditeljskog staranja, koji se nudi potencijalnoj deci za lokalno i međunarodno usvojenje, uvek uvažavajući najbolje interese dece.

Prijave za usvajanje podnose CSR, Osnovni sudovi i strane međunarodne vlasti, koje razmatra i njima se bavi Komisija, koja je profesionalno telo koje deluje u okviru Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku. Panel se sastoji od članova koji predstavljaju CSR i NVO kao partnere.

Komisija je tokom 2019. godine održala sedam (7) sastanaka, na kojima je razmotrila zahteve za smeštaj dece u porodično stanovanje i usvojenje.

Tokom ovih sastanaka razmotrio je 25 zahteva za usvojenje, od kojih je 14 zahteva odobreno za lokalno usvojenje, 1 zahtev za lokalno usvojenje je u proceduri, 2 zahteva za međunarodno usvojenje, dok je 8 zahteva za među-porodično usvojenje odbijeno. Pogledajte donju sliku:

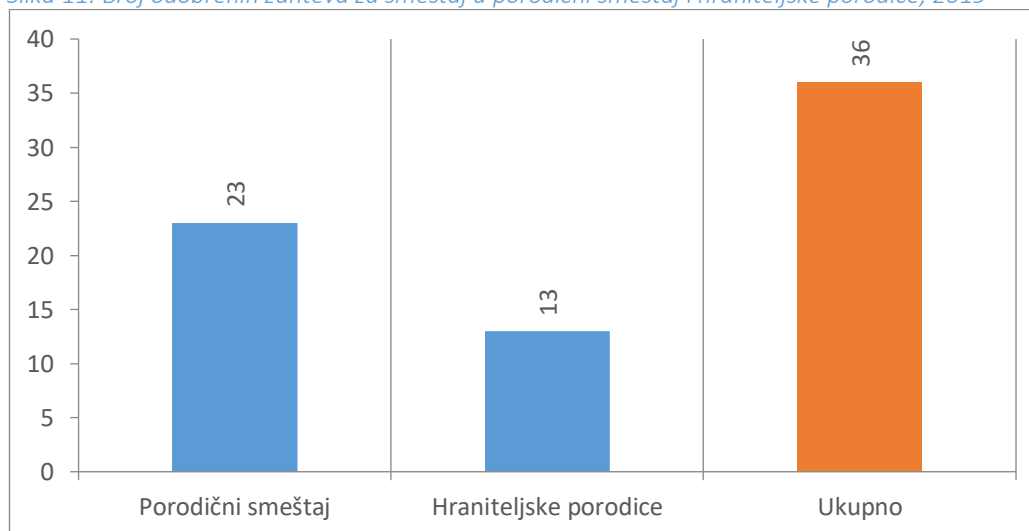
Slika 10: Broj pregledanih zahteva za usvojenje, 2019

Pored razmatranja zahteva za usvajanje, Komisija je razmotrila zahteve za smeštaj dece bez roditeljskog staranja u hraniteljstvo, kao i procenu i ponovnu procenu hraniteljskih porodica.

Tokom 2019. godine Komisija je pregledala i odobrila 23 zahteva za smeštaj u porodično stanovanje, od kojih je 10 dece bez privremenog porodičnog staranja i 13 napuštene dece, i izvršila procenu i odobrenje 13 hraniteljskih porodica, od kojih 5 porodice su prvi put ocenjene, dok je 8 porodica ponovo ocenjeno. Za više pogledajte sliku 11:

Slika 11: Broj odobrenih zahteva za smeštaj u porodični smeštaj i hraniteljske porodice, 2019

5.3.6. Deca roditelja ometana u vršenju roditeljskih prava i zlostavljana

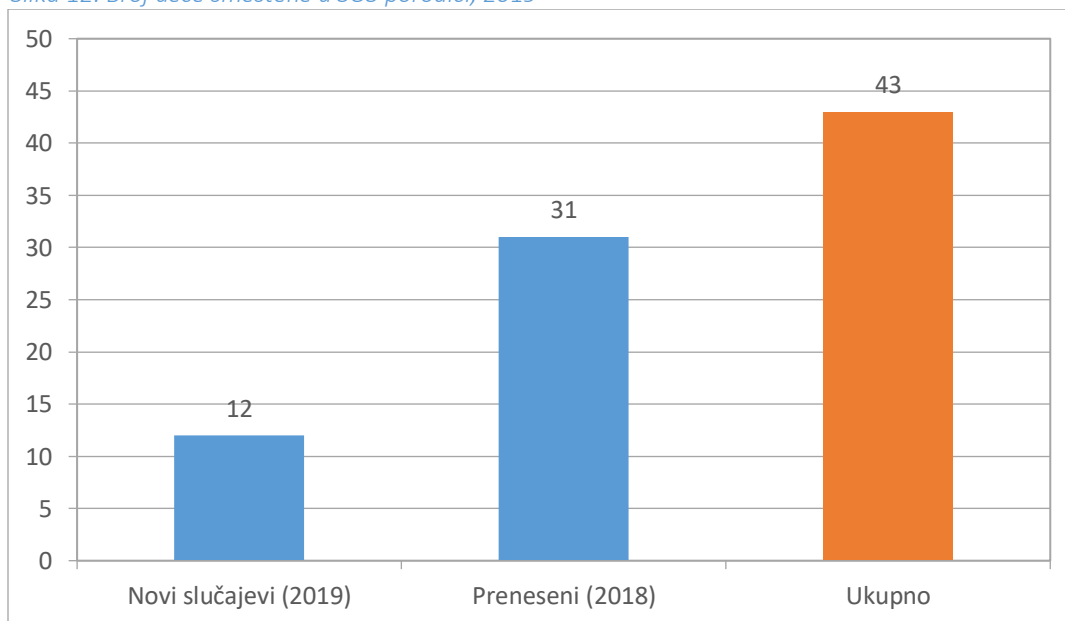
Deca roditelja kojima je onemogućeno ostvarivanje roditeljskog prava uključuju i decu čiji su roditelji lišeni roditeljskog prava jer iz zdravstvenih ili zakonskih razloga nisu u mogućnosti da izvršavaju roditeljske dužnosti. Napuštena i zlostavljana deca uključuju decu koja imaju roditelje, ali za koja se u stvari roditelji ne brinu, ne poštujući zakonske obaveze koje imaju kao roditelji. U većini slučajeva ova deca su zanemarena ili zlostavljana.

Na osnovu izveštaja centara za socijalni rad, tokom 2019. godine identifikovano je 66 novih slučajeva dece, čiji su roditelji bili ometeni u vršenju roditeljskih prava i napuštena i zlostavljena deca.

U cilju pružanja socijalnih usluga, OSPP/MRSZ je sklopio sporazume o saradnji sa nevladinim organizacijama kao partnerima, tokom procesa primene i pružanja alternativnih oblika zaštite dece bez roditeljskog/porodičnog staranja, kao što su: UNICEF, SOS Dečje selo, OFAP, „Nada i dečji domovi“ itd.

Tokom 2019. godine, 43 deteta je smešteno u SOS porodice, od čega je 31 dete smešteno u prethodnoj godini, a 12 dece su novi slučajevi sklonjeni tokom 2019. godine:

Slika 12: Broj dece smeštene u SOS porodici, 2019

Vredi napomenuti da su i dalje deo SOS programa Fašat u projektima: „Polu-nezavisni život i kuća mladih“, ukupno 11 mladih ljudi.

5.3.7. Zlostavljana i maltretirana deca

Zlostavljana deca - u pogledu kategorije zlostavljane dece tokom 2019. godine postignut je napredak u njihovoj zaštiti, bez obzira na oblik i nivo rizika. U ovoj kategoriji imamo posla sa decom koja imaju roditelje, a koja nisu napuštena, ali roditelji ove dece ne ispunjavaju svoje zakonske obaveze o nezi deteta. U većini slučajeva deca iz ove kategorije su zanemarena, nemajau roditeljsku negu ili su zlostavljana na razne načine.

Za efikasniju zaštitu zlostavljane dece, u okviru partnerske saradnje, OSPP/MRSZ i NVO „Nada i dečji domovi“, prihvatilište u Prištini, ove godine je takođe sarađivalo (u skladu sa Sporazumom o međusobnoj saradnji), za smeštaj deca osetljive dece dok se ne stvore povoljni uslovi za spajanje porodice ili povratak u zajednicu za sledeće kategorije:

- ✓ Deca bez roditeljskog staranja,
- ✓ Zlostavljana i maltretirana deca,
- ✓ Deca žrtve porodičnog nasilja,
- ✓ Zanemarena deca,
- ✓ Deca žrtve trgovine ljudima (nizak rizik).

Tokom 2019. godine broj zlostavljane dece kojima pomažu CSR je 25 dece.

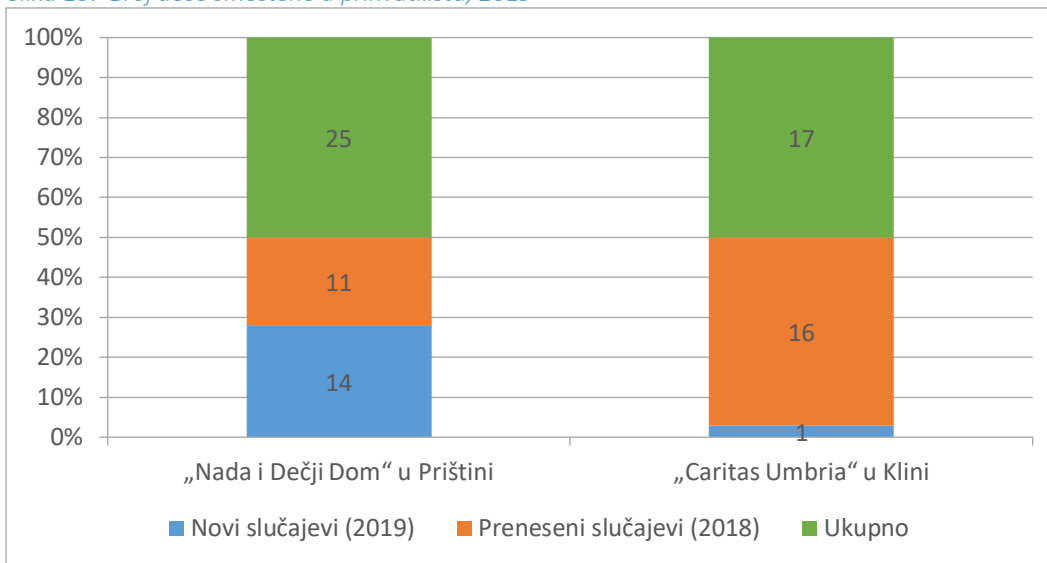
Od ukupnog broja zlostavljane /maltretirane dece, smeštene u sklonište NVO „Nada i dečji dom“ u Prištini: bilo je smešteno ukupno 25 dece bez roditeljskog staranja, od čega je 11 dece bilo slučajeva premeštenih iz 2018. godine, dok je 14 novih slučajeva, smeštenih tokom 2019 godine.

Trenutno je u skloništu smešteno 6 dece, za koju nadležni CSR još uvek nisu uspeli da realizuju porodično spajanje dece sa porodicama.

Za efikasniju zaštitu dece bez roditeljskog staranja, OSPP/MRSZ je zaključilo sporazume o saradnji za smeštaj dece sa NVO „Caritas Umbria“ u Klini.

U ovom skloništu je tokom 2019. godine bilo sklonjeno 19 dece bez roditeljskog staranja, zlostavljano i napušteno, od čega 16 dece premeštene iz 2018. godine, 1 dete smešteno tokom 2019. godine i 2 deteta su dostigla punoletstvo. U decembru je u ovom skloništu smešteno 17 dece. Vidite donju sliku:

Slika 13: Broj dece smeštene u prihvatilišta, 2019

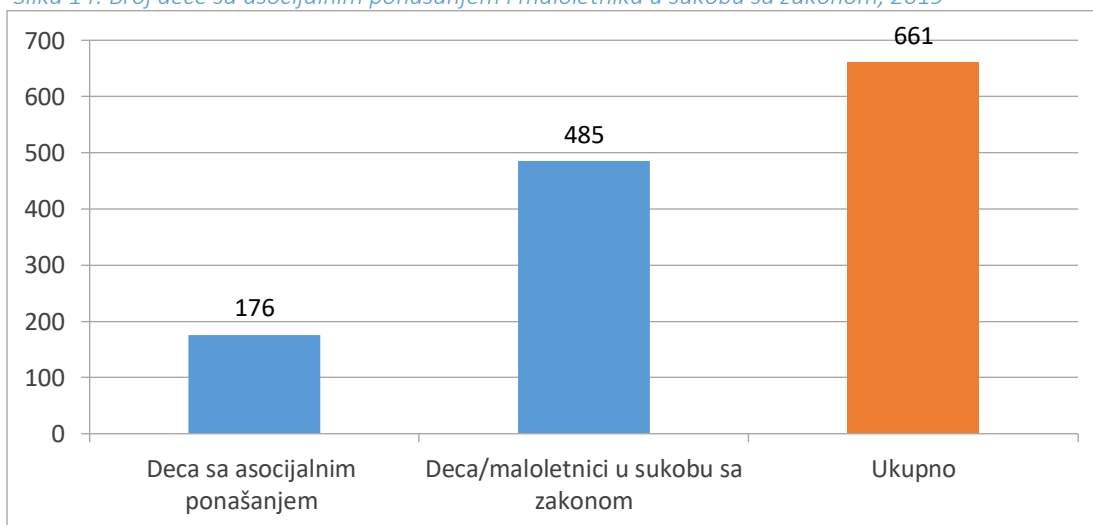

5.4. Deca u sukobu sa zakonom i deca asocijalnog ponašanja

Za zaštitu ove kategorije dece realizovani su odgovarajući oblici zaštite u skladu sa važećim zakonodavstvom. Prema izveštajima CSR-a, profesionalni rad se nastavlja u partnerstvu sa drugim relevantnim subjektima, kao što su: Sud, Kosovska policija, Probaciona služba, škole i nevladine organizacije.

Iz podataka koje su prijavili CSR, iz baze podataka socijalnih i porodičnih usluga, kao i partnerske saradnje, identifikovani broj dece u sukobu sa zakonom i dece sa asocijalnim ponašanjem je 661 dete, koje smo predstavili na sledećoj slici:

Slika 14: Broj dece sa asocijalnim ponašanjem i maloletnika u sukobu sa zakonom, 2019

Od ukupno 661 dece koju su centri za socijalni rad tretirali potrebnim uslugama, njih 176 ili 27% su deca asocijalnog ponašanja, a 485 ili 73% su deca/maloletnici u sukobu sa zakonom.

5.5. Repatrijacija dece bez pratnje

Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u skladu sa svojim mandatom, na osnovu Strategije i Akcionog plana za reintegraciju repatriranih lica za kategoriju dece bez pratnje putem Centara za socijalni rad, pruža socijalne usluge za decu bez pratnje, obezbedilo direktnu zaštitu i njihovu dugotrajnu reintegraciju.

MRSZ, nakon koordinacije rada i ostvarivanja uslova za povratak deteta/dece bez pratnje, koordinira rad na organizovanju prijema dece na aerodromu u Prištini ili na drugim graničnim prelazima, gde nadležni službenici CSR i službenici MUP-a -dočekuju decu u pitanju. Nakon repatrijacije dece bez pratnje, Centar za socijalni rad koji deluje na teritoriji gde je dete vraćeno, dužan je da prvo izvrši profesionalnu procenu deteta, a zatim nastavi sa pružanjem neophodnih socijalnih i porodičnih usluga.

Tokom 2019. godine vraćeno je 19 dece bez roditeljskog staranja, od kojih je 17 dece vraćene iz zona sukoba u Siriji. Sva ova deca su tretirana socijalnim službama radi reintegracije. Dakle, ovoj deci su ponuđeni oblici socijalne zaštite u skladu sa važećim zakonodavstvom.

5.6. Deca uključena u težak rad

Na osnovu trenutne situacije dece uključene u težak rad i na osnovu preporuka nekoliko aktera, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, posebno Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku, u saradnji sa drugim akterima koji se bave decom na poslu ozbiljan, preduzelo je neke konkretne akcije za 2019. godinu.

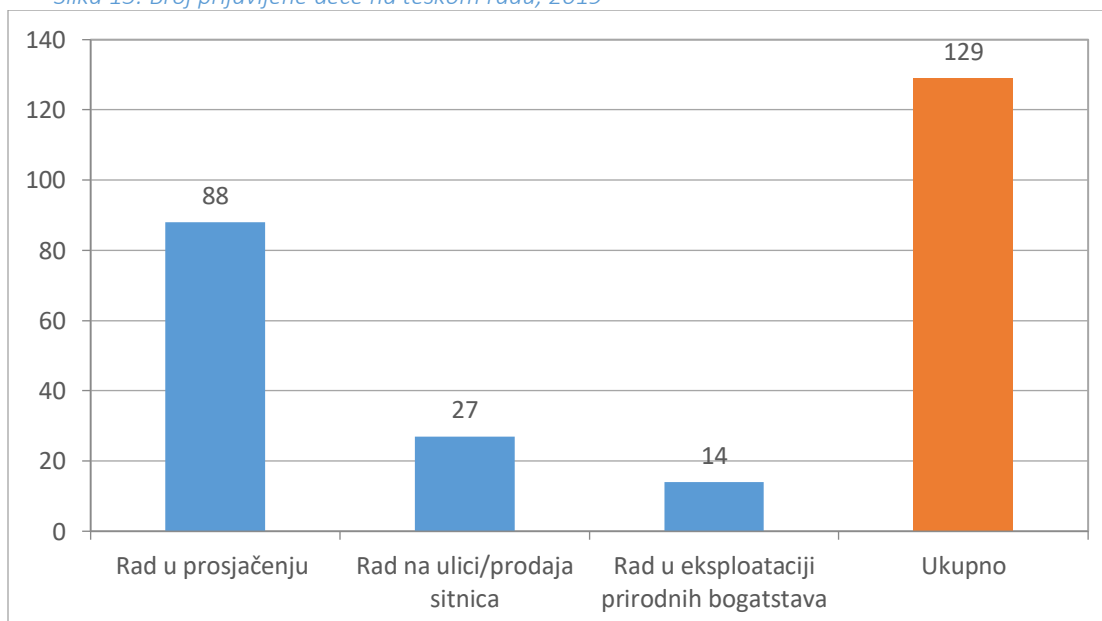
Kosovski komitet za sprečavanje i eliminisanje dečijeg teškog rada (KKSEDTS), koji je osnovan odlukom Vlade Republike Kosovo početkom 2016. godine, a kojim predsedava ministar MRSZ, nastavio je svoju aktivnost, gde se preko članova ovog odbora koordinišu institucije centralnog nivoa u izradi nacionalnih politika za povećanje i unapređenje socijalne zaštite dece uključene u težak rad. Tokom prvog dela 2019. godine, Odbor je održao 4 sastanka, kako bi izradio nacrt Akcionog plana za KKSEDTS za 2019. Dok je redovni sastanak Odbor održao 12. juna 2019. godine, gde je odobren Akcioni plan za godinu. 2019, i predstavio trenutnu situaciju dece uključene u naporan rad i mere koje treba preduzeti u postizanju ciljeva Akcionog plana za 2019. godinu.

Na preporuku Kosovskog komiteta za sprečavanje i eliminisanje dečijeg teškog rada, čak i tokom 2019. godine, Ministarstvo rada i socijalnog staranja nastavilo je da potpisuje sporazume o saradnji sa gradonačelnicima onih opština koje još uvek nisu potpisale sporazume o saradnji za uspostavljanje lokalnih odbora za sprečavanje i ukidanje dečijeg teškog rada. Ovi sporazumi o saradnji imaju za cilj da regulišu i koordinišu aktivnosti institucija na centralnom i lokalnom nivou za zaštitu dece od ekonomske eksploatacije i od sprovođenja aktivnosti koje ometaju njihovo obrazovanje ili su štetne po zdravlje i psiho-fizički razvoj, mentalni, emocionalni, moralni i socijalni razvoj dece, kao i za efikasnu prevenciju i uklanjanje dečijeg rada, sa posebnim fokusom na teške i opasne oblike rada.

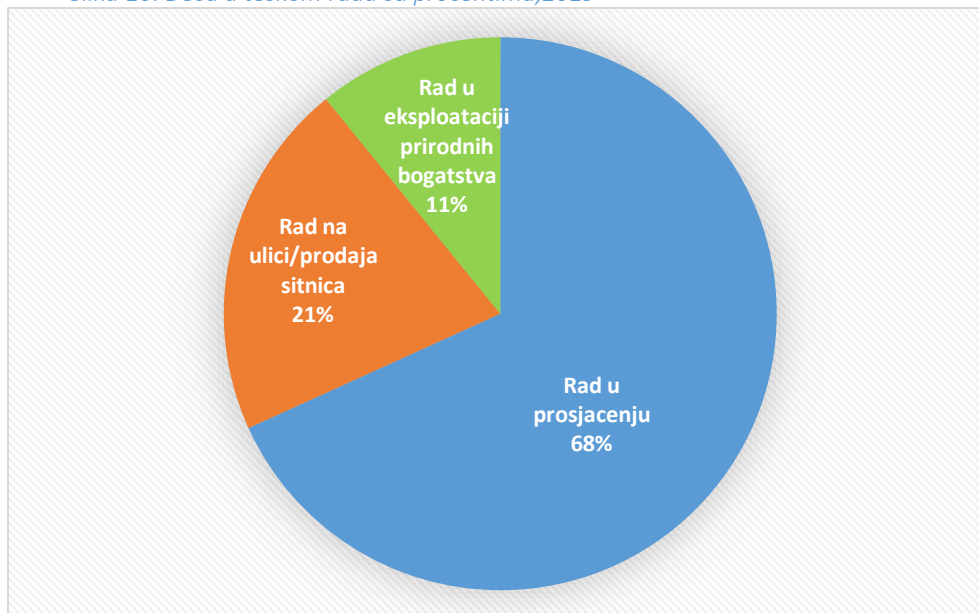
Tokom 2019. godine Ministarstvo rada i socijalnog staranja potpisalo je Sporazum o saradnji sa partnerskom NVO „Terre des Hommes“ i NVO „Vord Vision“ i u saradnji je sa MOR-om, gde će ovi partneri podržati MRSZ u postizanju ciljeva Akcionog plana za 2019.

Centri za socijalni rad, u svim opštinama na Kosovu, u saradnji sa Kosovskom policijom (KP), tokom 2019. godine identifikovali su 129 dece na teškom radu, koja su CSR tretirala, kao tela odgovorna za direktnu isporuku socijalnih i porodičnih usluga za kategorije u socijalnoj potrebi, sa sledećim uslugama: zdravstvene usluge, psihosocijalno savetovanje, socijalna pomoć/uključivanje porodice u šemu socijalne pomoći, usluge smeštaja i savetovanja i svesti. Vidite sliku ispod:

Slika 15: Broj prijavljene dece na teškom radu, 2019

Slika 16: Deca u teškom radu sa procentima, 2019

Na osnovu gornjih podataka, utvrđeno je da je od 129 dece koja su identifikovana kao vredni radnici, 88 dece ili 68% deca koja su radila na ulici kao prosjaci, 27 dece ili 21% dece radilo je na ulici sa prodajom sitnica, a 14 dece ili 11% je radilo u eksploataciji prirodnih resursa.

5.7. Nasilje u porodici

Važan deo rada socijalnih i porodičnih službi je rad na prevenciji i zaštiti žrtava porodičnog nasilja.

Ministarstvo rada i socijalnu zaštitu odgovorno je za izradu zakona, izradu politika, izradu minimalnih standarda za pružanje socijalnih i porodičnih usluga žrtvama porodičnog nasilja, praćenje i inspekciju kvaliteta usluga, osiguravanje sprovođenja politika, zakonodavstvo i minimalni standardi za pružanje socijalnih usluga. MRSZ je u saradnji sa Agencijom za ravnopravnost polova i drugim relevantnim institucijama, u skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici, obavezan da nadgleda i sprovodi Kosovski program protiv nasilja u porodici, kao i da prati sprovođenje standardnih procedura delovanja za zaštitu od nasilja u porodici.

Ministarstvo rada i socijalne zaštite, odnosno Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku, tokom ove godine nastavilo je sa finansijskom podrškom nevladinim organizacijama koje u okviru njih pružaju socijalne usluge žrtvama porodičnog nasilja, u procesu socijalne zaštite i njihove reintegracije. Novčani iznos podrške NVO koje se bave slučajevima nasilja u porodici za 2019. godinu je 257.000 evra.

U poređenju sa prethodnom godinom gde je ovaj iznos bio 132 hiljade evra, ispostavilo se da se u 2019. godini iznos koji je MRSZ dodelio za podršku ovim NVO povećao za 125 hiljada evra, ili plus 49%.

U cilju povećanja kvaliteta usluga za zaštitu žrtava porodičnog nasilja, pored socijalnih usluga koje pružaju centri za socijalni rad koji se protežu na celoj teritoriji Republike Kosovo, MRSZ/OSPP je uspostavilo i nastavlja da jača partnerstvo sa nevladinim organizacijama koje u svojim programima imaju: smeštaj tretiranje, podršku i osnaživanje žrtava porodičnog nasilja.

MRSZ/OSPP je zaključio sporazume i ugovore o kupovini usluga za zaštitu i smeštaj žrtava porodičnog nasilja sa 6 (šest) prihvatilišta na nacionalnom nivou, koji su:

1. NVO „Centar za zaštitu žena i dece“ - Prihvatilište u Prištini;
2. NVO „Centar za zaštitu žena i dece Raba Voća“ - Prihvatilište u Mitrovici;
3. NVO „Centar za stanovanje za žene i decu“ - Prihvatilište u Prizrenu;
4. NVO „Centar za dobrobit žena“ - Prihvatilište u Peći;
5. NVO „Sigurna kuća“ - Prihvatilište u Đakovici;
6. NVO „Centar za zaštitu i rehabilitaciju žena i dece“ - Prihvatilište u Gnjilanu.
7. NVO „Moja kuća“ - Prihvatilište u Uroševcu.

Sva ova skloništa tokom 2019. godine sklonila su se i tretirala potrebnim uslugama žrtvama porodičnog nasilja svih starosnih grupa i nacionalnosti. Partnerstvo uspostavljeno sa NVO u pružanju usluga je veoma važno za proces zaštite i pomoći u zajedničkom procesu reintegracije žrtava porodičnog nasilja.

Na osnovu praćenja u spisima predmeta koje su poslali centri za socijalni rad i praćenja baze podataka o socijalnim i porodičnim uslugama, kao i statističkih izveštaja koje su NVO-skloništa poslala u vezi sa tretiranim slučajevima, rezultat je da je tokom perioda januar-decembar 2019. godine 588 žrtava nasilja u porodici sklonjeno, tretirano i pruženo im je socijalne usluge. Vidite tabelu brojeva:

Tabela 1: Broj žrtava porodičnog nasilja sklonište u prihvatilišta, 2019

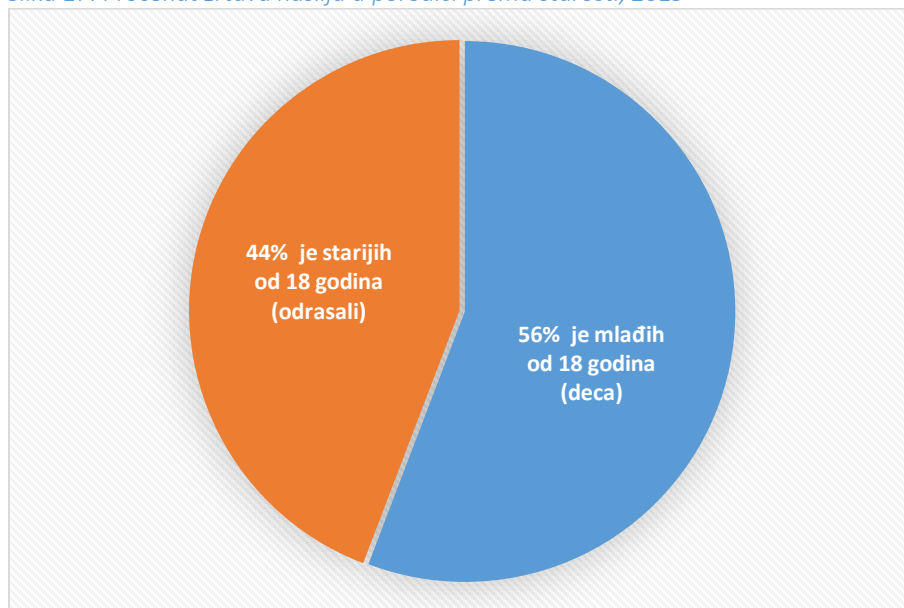
NVO/sklonište	Starost		Pol		Zemlja porekla		Ukupno	Iznos dobijenog granta od MRSZ
	Ispod 18	Preko 18 godina	Ž	M	Mesni	Međunarodni		
NVO "CZŽD" -Priština	64	50	89	25	112	2	114	30,000.00 €
NVO "LIRIA" -Gnjilane	37	30	61	6	64	3	67	32,000.00 €
NVO „MOJA KUĆA“ - Uroševac	27	20	19	9	43	4	47	32,000.00 €
NVO "KSGF-P" Prizren	19	18	31	6	35	2	37	32,000.00 €
NVO „SIGURNA KUĆA“ - Đakovica	60	58	92	26	117	1	118	32,000.00 €
NVO „SZŽ“ - Peć	56	38	66	28	90	4	94	32,000.00 €
NVO „CZŽD“ - Mitrovica	30	45	47	28	74	1	75	32,000.00 €
NVO "SDSF" - Priština	34	0	21	13	32	2	34	35,000.00 €
UKUPNO	327	295	426	141	567	19	586	257,000.00 €

U 2018. godini 454 žrtve porodičnog nasilja su sklonile/tretirane u skloništima predstavljenim u gornjoj tabeli. Ako uporedimo ovaj broj sa podacima iz 2019. godine, utvrdiće se da tokom 2019. godine imamo porast broja još 132 žrtve ili 22.53% više.

5.7.1. Polna struktura i starost žrtava porodičnog nasilja

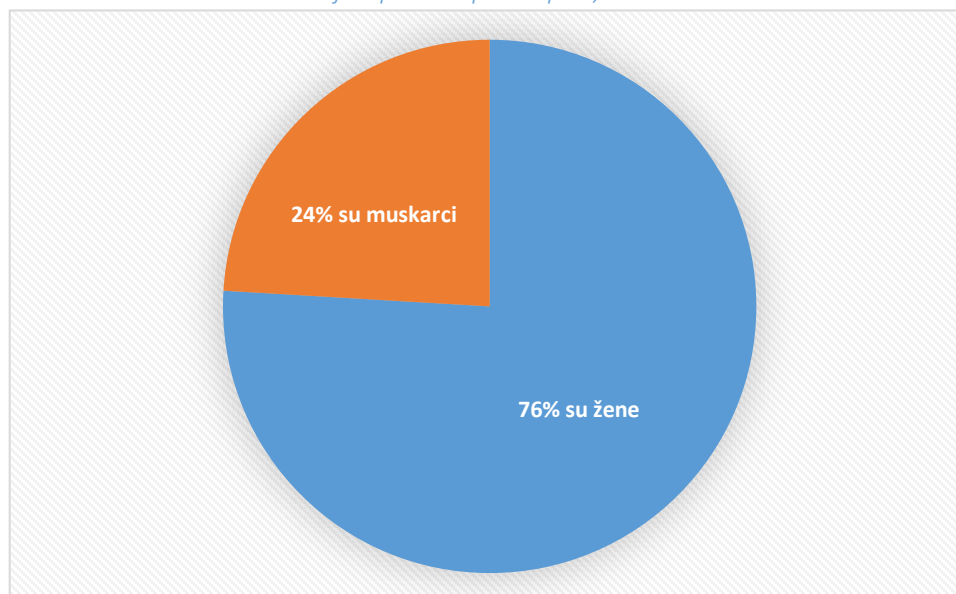
Od ukupno 586 žrtava porodičnog nasilja, 327 žrtava ili 56% je mlađih od 18 godina (deca) i 259 žrtava ili 44% starijih od 18 godina (odrasli). Pogledajte tabelu 1 i sliku 17:

Slika 17: Procenat žrtava nasilja u porodici prema starosti, 2019

Što se tiče pola žrtava porodičnog nasilja, od ukupno 586 žrtava, 445 žrtava ili 76% su žene, dok su 141 žrtva ili 24% muškarci. Pogledajte tabelu 1 i donju sliku:

Slika 18: Procenat žrtava nasilja u porodici prema polu, 2019

5.8. Trgovina ljudima

Što se tiče žrtava trgovine ljudima¹, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, zajedno sa vladinim i nevladinim partnerima, radi na referalnom sistemu² u okviru socijalne zaštite, u njihovoj direktnoj zaštiti, uključujući: *zadovoljavanje neposrednih potreba žrtava*, *stanovanje*, *rehabilitacija*, *porodični rad*, *spajanje porodice*, repatrijacija i njihova dugoročna reintegracija.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja član je Nacionalnog organa za borbu protiv trgovine ljudima, organa kojim rukovodi Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Kancelarija nacionalnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima. Takođe, MRSZ je sastavljač i realizator mnogih aktivnosti u okviru Nacionalnog plana za borbu protiv trgovine ljudima na Kosovu, u smislu socijalne zaštite.

5.8.1. Stanovanje i tretiranje žrtava trgovine ljudima

U okviru Ministarstva rada i socijalne zaštite postoji privremeno sigurno sklonište u Lipljanu, prihvatilište u kojem su smešteni slučajevi trgovine ljudima sa srednjim i visokim nivoom opasnosti, kao i žrtve trgovine ljudima kao svedoci. Prihvatilište za žrtve trgovine ljudima nalazi se u Lipljanu, radi 24 (dvadeset četiri) sata dnevno i smešta/prihvata žrtve trgovine sa visokim i srednjim bezbednosnim rizicima, kao i zaštićene svedoke u svojstvu žrtve trgovine ljudima.

Na osnovu Uredbe (MRSZ) br. 01/2016 o funkcionisanju i radu u prihvatilište za zaštitu i rehabilitaciju žrtava trgovine ljudima u Ministarstvu rada i socijalne zaštite, dužnosti i odgovornosti Prihvatilišta za zaštitu žrtava trgovine ljudima su:

- ✓ *Obezbeđivanje smeštaja za žrtve trgovine maloletnicima i odraslima;*
- ✓ *Pružanje psihosocijalnih usluga, hrane, odeće i farmaceutskih proizvoda za zaštićene žrtve;*
- ✓ *Održavanje podataka o žrtvama koje su zaštićene u prihvatilište;*
- ✓ *Saradnja i komunikacija sa svim relevantnim institucijama koje se bave trgovinom ljudima;*
- ✓ *Izrada i osiguranje sprovođenja plana za reintegraciju zaštićenih žrtava i resocijalizaciju žrtava u porodici i društvu;*
- ✓ *Priprema redovnih periodičnih izveštaja o sprovedenim aktivnostima;*
- ✓ *Obaveštavanje i pružanje stručnih saveta žrtvama o njihovim pravima, u skladu sa važećim zakonodavstvom.*

¹ Zakon br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama i Zakon br. 04/L-81 o izmenama i dopunama zakona br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama.

² Nacionalna strategija 2009-2014 protiv trgovine ljudima na Kosovu.

Na osnovu praćenja spisa predmeta koje su poslali centri za socijalni rad, žrtava trgovine maloletnicima i odraslima, domaćih i stranih, i na osnovu pomirenja slučajeva sa Upravom za istragu trgovine ljudima u Kosovske policije i praćenje baze podataka o socijalnim i porodičnim uslugama, a na osnovu izveštaja Privremenog sigurnog prihvatilišta u Lipljanu (Sigurna Kuća), ispostavilo se da je tokom 2019. godine dvadeset i pet (25) tretirano i pružane socijalne usluge žrtvama trgovine ljudima. Prema Obrascu osnovnih podataka kosovske policije /OITLJ, bilo je sedamnaest (17) žrtava trgovine ljudima i osam (8) potencijalnih žrtava. Pod uticajem narkotika bile su četiri (4) žrtve, od kojih jedna (1) muška žrtva starosti osam (8) godina. Dok je bilo u NVO „Centar za zaštitu žrtava i sprečavanje trgovine ljudima“ (CZŽSTLJ) u Prištini, tokom 2019. godine bilo je sklonjeno i tretirano potrebnim službama 26 žrtava trgovine. Pogledajte donju tabelu:

Tabela 2: Broj žrtava trgovine ljudima, 2019

Sklonište NVO	Ispod 18 godina	Preko 18 godina	Žene	Muškarci	Lokalni	Međunarodni	Ukupno
Prihvatilište za zaštitu žrtava trgovine ljudima - Lipljane	17	8	24	1	20	5	25
CZŽSTLJ Priština	22	4	26	0	26	0	26
Ukupno	39	12	50	1	46	5	51

Tokom smeštaja, svim žrtvama su pravovremeno pružene medicinske, psihosocijalne, prehrambene, odevne i farmaceutske usluge. Vredi napomenuti da je jedan broj žrtava tretiranih u skloništima bio korisnik narkotičnih supstanci, koje su tokom boravka takođe tretirane metadonom.

Ministarstvo rada i socijalne zaštite, odnosno Odeljenje za socijalnu politiku i porodicu tokom 2019. godine nastavilo je da podržava projekte nevladinih organizacija koje u okviru njih pružaju usluge žrtvama trgovine ljudima u procesu njihove zaštite i reintegracije.

Što se tiče ove podrške, konkretno, tokom 2019. godine, Lokalna nevladina organizacija „Centar za zaštitu žrtava i sprečavanje trgovine ljudima“ nastavila je partnerstvo sa Ministarstvom rada i socijalne zaštite, a MRSZ za ovu godinu podržao svoje projekte u iznosu od 32.000,00 evra.

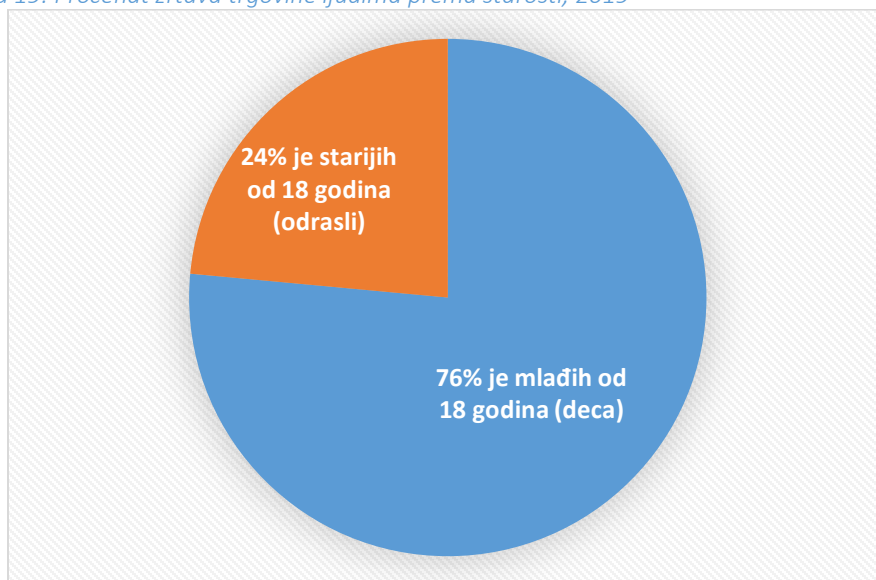
5.8.2. Broj žrtava trgovine ljudima prema starosti i polu

Kada su u pitanju žrtve trgovine decom, Centar za socijalni rad na lokalnom nivou je među prvim partnerima koji pružaju oblike zaštite žrtvama trgovine ljudima u partnerstvu sa policijom, advokatima žrtava i prihvatilista NVO-a, koji za ovo pružaju sklonište. kategorije kao i sa drugim subjektima koji rade u ovoj oblasti. Centar za socijalni rad u radu sa slučajevima žrtava trgovine decom, dužan je da vodi slučaj pridržavajući se upravljanja predmetima u skladu sa zakonodavstvom na snazi u Republici Kosovo.

Centar za socijalni rad se takođe bavi tretiranjem odraslih žrtava, starijih od 18 godina, ovaj tretman je deo zaštite i reintegracije, u kom slučaju se žrtvama pružaju socijalne i porodične usluge, kao što su: psiho-socijalne usluge, posredovanje za povratak porodici, službe za vezu sa drugim agencijama za mogućnosti profesionalne rehabilitacije, mogućnosti zaposlenja itd.

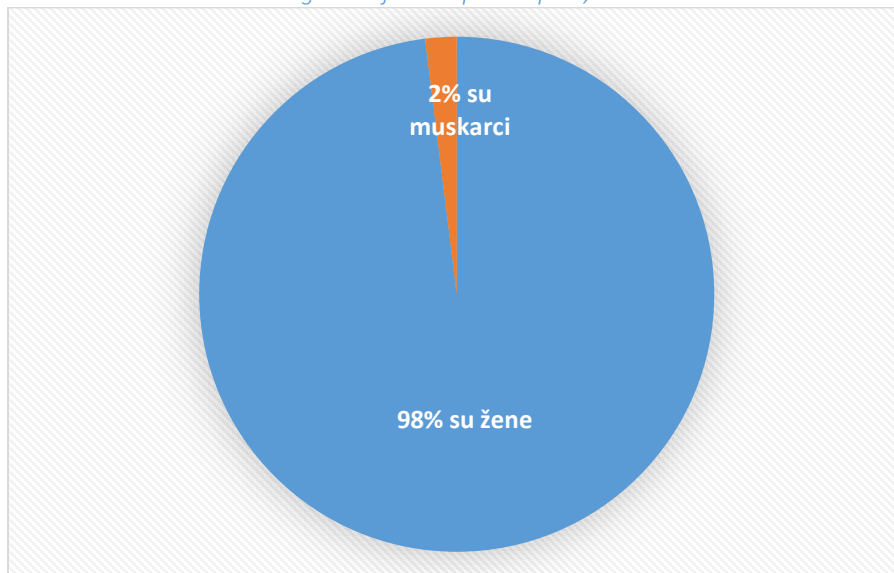
Na osnovu podataka predstavljenih u tabeli 2, otkrivamo da je od 41 žrtve trgovine ljudima 39 žrtava ili 76% mlađih od 18 godina (deca), dok je 12 žrtava ili 24% starijih od 18 godina. Pogledajte donju sliku:

Slika 19: Procenat žrtava trgovine ljudima prema starosti, 2019

Dok, ako se uzme u obzir pol, onda je ustanovljeno da je od 51 tretiranih žrtava 50 žrtve žena ili 98%, dok je 1 žrtva muškarac ili 2%. Pogledajte donju sliku:

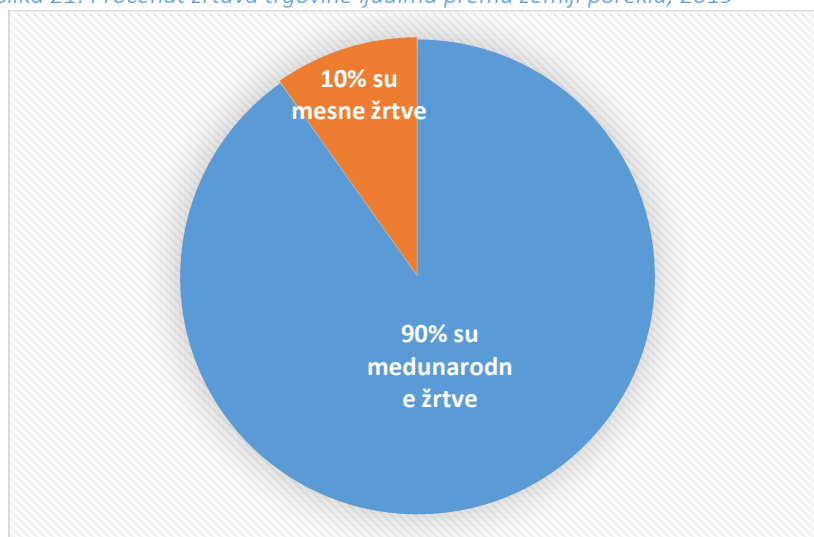
Slika 20: Procenat žrtava trgovine ljudima prema polu, 2019

5.8.3. Broj žrtava trgovine ljudima prema zemlji porekla

Na osnovu tabele 2 od 51 žrtve trgovine ljudima, 46 žrtava ili 90% su domaće, dok je 5 žrtava ili 10% međunarodnih. Pogledajte donju sliku:

Slika 21: Procenat žrtava trgovine ljudima prema zemlji porekla, 2019

5.9. Zaštita žrtava seksualnih zločina - deca

Kao deo nadzora sprovedenog tokom 2019. godine, centri za socijalni rad širom Kosova tretirali su, upravljali i pružali socijalne i porodične usluge jedanaest (11) žrtava seksualnih zločina koja su bila deca. U svim ovim slučajevima nasilnici su bili punoletni.

Zaštita ove kategorije sastojala se i od pružanja usluga:

- o Koordinacija za pružanje zdravstvenih usluga;
- o Smeštaj u prihvatilišta za prevazilaženje traume;
- o Pružanje psihosocijalnih usluga;
- o Rad sa porodicom;
- o Rad sa zajednicom itd..

5.10. Maloletnici koji stupaju u rani brak

U skladu sa zakonodavstvom na snazi u Republici Kosovo, lice koje još nije navršilo 18 godina ne sme da stupi u brak, osim u slučajevima kada se maloletnik obraća zahtevu nadležnom sudu koji može da dozvoli brak maloletniku, stariji od 16 godina, ako utvrdi da je dostigao potrebnu fizičku i mentalnu zrelost za

ostvarivanje bračnih prava i ispunjavanje bračnih obaveza. Sud odlučuje o odluci, ali unapred traži mišljenje:

- *Tela za starateljstvo, koje deluje u okviru centara za socijalni rad,*
- *roditelja/staratelja,*
- *lica sa kojim je zaključen brak, kao i*
- *mišljenje relevantne zdravstvene ustanove.*

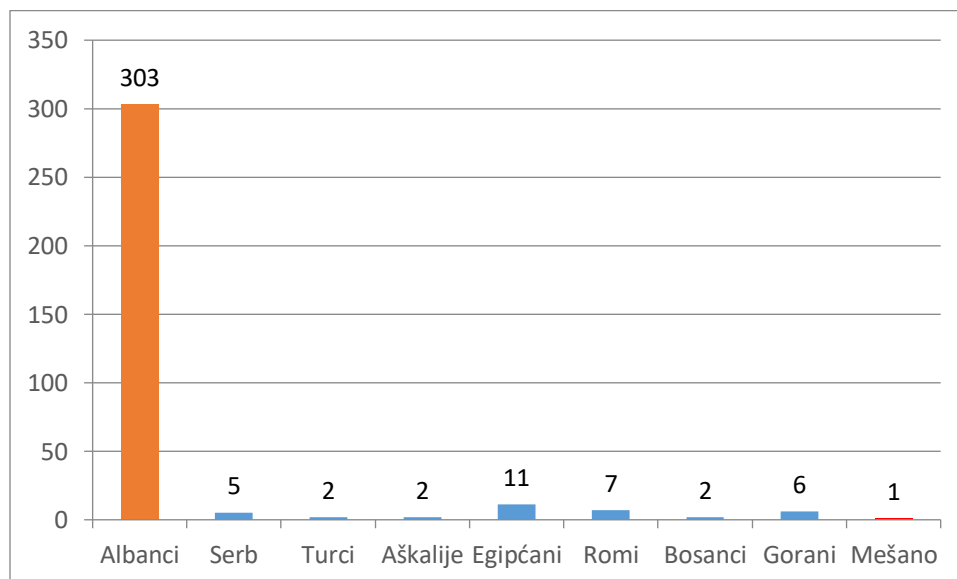
5.10.1. Broj zahteva za brak pre punoletstva

Na osnovu podataka koje su registrovali Centri za socijalni rad, u bazi podataka socijalnih usluga zaključuje se da je tokom 2019. godine od strane tela za starateljstvo tretirano 16 slučajeva venčanja pre punoletstva, svi slučajevi su ženskog pola, iz od kojih je 14 albanske nacionalnosti, 1 aškalijske i 1 egipatske nacionalnosti.

5.11. Bračno savetovanje

Na osnovu podataka zabeleženih u bazi podataka socijalnih i porodičnih usluga, tokom 2019. godine 344 slučaja su tretirana bračnim savetima. Od toga je 303 ili 88% albanske nacionalnosti, dok je 41 ili 22% ostalih nacionalnosti. Pogledajte donju sliku:

Slika 22: Broj slučajeva obrađenih bračnim savetovanjem prema nacionalnosti, 2019

5.12. Komisija za razmatranje i rešavanje žalbi u drugom stepenu

Komisija za razmatranje i rešavanje žalbi u drugoj instanci za socijalne i porodične usluge, koja deluje u okviru OSS/OSPP i tokom 2019. godine, nastavila je da deluje kompetentno i na osnovu zakona i administrativnih uputstava koja su u vlasti, koje imaju veze sa socijalnim i porodičnim uslugama, zatim u Zakonu o upravnom postupku, Zakonu o maloletnicima itd.

Tokom 2019. godine, ova Komisija je pregledala 76 slučajeva/žalbi, koje se odnose na socijalne i porodične usluge. Od ovog ukupnog broja, 70 ili 92% žalbi odnosi se na porodičnu šemu sa decom sa trajnim invaliditetom od 0-18 godina, dok se 6 ili 8% žalbi odnosi na druge socijalne i porodične usluge.

5.13. Saradnja sa nevladinim organizacijama

Čak i tokom 2019. godine nastavljena je saradnja sa nevladinim organizacijama koje pružaju socijalne i porodične usluge za pojedince/porodice u socijalnoj potrebi i da MRSZ/OSPP ima sporazume o saradnji sa njima. Saradnja je nastavljena i uspešno je realizovana sa:

- Ne NVO „OFAP“ (ranije „Amici de Bambini“) - Priština,
- SOS Kosovska dečija sela,
- 6 nevladinih organizacija koje pružaju smeštaj žrtvama nasilja u porodici (žene i deca),
- 2 NVO za zaštitu žrtava trgovine decom,
- "Caritas Umbria" - Klina,
- Koalicija NVO za prava deteta,
- NVO „Terr Des Hommes“ - Priština itd..

5.14. Unapređenje pravno-profesionalne infrastrukture

U cilju unapređenja standarda koji bi omogućili pružanje socijalnih i porodičnih usluga u kvalitetnom obliku, u alternativnom i inovativnom obliku od strane javnog i nejavnog sektora, kako bi se zakonodavstvo približilo zakonodavstvu EU, tokom 2019. godine Koncept papir za Socijalne i porodične usluge. Nakon odobrenja ovog koncepta od strane Vlade, MRSZ je formiralo Radnu grupu za izradu zakona o socijalnim i porodičnim uslugama. Radna grupa je uspeła da izradi prvi nacrt ovog zakona. Predviđeno je da tokom 2020. godine proces izrade bude završen i usvojen Zakon o socijalnim i porodičnim uslugama.

6. ODELJENJE ZA INVALIDE I STARIJE OSOBE

6.1. Dužnosti i odgovornosti

Odeljenje za invalide i stare (OISO) deluje u okviru OSPP. Dužnosti i odgovornosti ovog odeljenja su:

- ✓ *Predlaganje, izrada i osiguravanje sprovođenja dokumenata/strategija politike o pitanjima koja se odnose na osobe sa invaliditetom i starije osobe;*
- ✓ *Predlaganje, izrada i obezbeđivanje primene zakona za razvoj usluga za osobe sa invaliditetom i stare osobe;*
- ✓ *Pružanje podrške u upravljanju uslugama za osobe sa invaliditetom i stare osobe;*
- ✓ *Analiza i izveštavanje o godišnjim budžetskim potrebama za usluge za osobe sa invaliditetom i stare osobe;*
- ✓ *Koordinacija aktivnosti sa relevantnim institucijama;*
- ✓ *Saradnja sa nevladinim organizacijama za razvoj delatnosti.*

Šef odeljenja za invalidnost i starije osobe, izveštava šefa Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku.

6.2. Aktivnosti koje je sprovodilo Odeljenje za invalide i stare osobe

Rad i aktivnosti koje je sprovodio OISO, tokom 2019. godine sastojali su se u ispunjavanju zahteva institucija i domova u zajednici, koji tretiraju starije ljude bez porodične nege, napuštenu decu i osobe sa invaliditetom 24 sata dnevno i odrasli takođe sa mentalnim smetnjama - mentalnom retardacijom. Da bi se sprovele ove aktivnosti, postojala je istinska saradnja između službenika Odeljenja sa direktorima i rukovodiocima institucija i kuća zasnovanih na zajednici. Ova saradnja uticala je na negu, tretiranje i pružanje usluga u korist klijenata, u skladu sa standardima kvaliteta, kako od strane institucija, tako i od strane nevladinih organizacija koje pružaju socijalne usluge.

Zaštita gore navedenih kategorija sastoji se u pružanju 24-časovnih usluga, uključujući: stanovanje, hranu, odeću, zdravstvene usluge, smeštaj i sve druge usluge koje se smatraju potrebnim za starije osobe bez porodične nege, napuštena deca sa smetnjama u razvoju, kao i odrasli sa mentalnim smetnjama - mentalna retardacija.

U cilju zaštite starih i bez porodične nege, u okviru Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu (MRSZ) funkcionišu: Dom za stare i bez porodične nege u Prištini (DSBPN) i domovi u zajednici u Istoku, Srbici i u Gračanici. Dok za napuštenu decu sa smetnjama u razvoju i odrasle sa mentalnim smetnjama - razvojna kašnjenja, postoje: Specijalni institut u Štimlju (SIŠ), Sirotište u Štimlju, kao i 8 domova u zajednici, koji deluju na opštinskom nivou.

DISO je tokom izveštajnog perioda dao svoj doprinos u podizanju kvaliteta života svih kupaca bez razlike, što se postiže i postiže brojnim direktnim posetama i indirektnim kontaktima, praćenjem rada osoblja i pomažući im profesionalno u polju primene najnaprednijih oblika usluga. Pored nadzornih poseta, tokom 2019. godine vršene su inspekcije u ovim institucijama, gde je nakon svake inspekcije sastavljen izveštaj sa relevantnim preporukama.

Da bi se verifikovao kvalitet usluga koje pruža radno osoblje institucija, posete su obavljale i druge organizacije kao što su IAP i SZLJPS, koje su nakon svake posete sastavile radni izveštaj sa preporukama za svaku instituciju. Ovo je pomoglo blagovremenom sprovođenju njihovih preporuka.

Tokom 2019. godine, uz prethodno odobrenje MRSZ-a, mnoge informativne agencije, poput televizije i drugih agencija, posetile su dve institucije (DSBPN i SIŠ), koje su sprovele različite izveštaje o životnim uslovima u tim institucijama, u kojoj se leče stariji, deca i odrasli sa invaliditetom. Takođe, uz prethodnu dozvolu MRSZ-a, mnogim predškolskim ustanovama, školama, raznim organizacijama i građanima u dobroj nameri, dato je odobrenje za posetu ustanovama, gde su ponuđene razne donacije od interesa za klijente i ponuđeni zabavni programi za njih.

Tokom ove godine, budžetom DISO, izvršene su opipljive obnove i zalihe u obe institucije i u sirotištu. Ova renoviranja i potrošni materijal povećali su kvalitet života kupaca i poboljšali radne uslove osoblja, kao i povećali kvalitet i usluge koje se pružaju 24 sata.

Tokom 2019. godine nastavljena je saradnja sa raznim NVO sa licencom, koje pružaju usluge deci i odraslima u socijalnoj potrebi. Ove organizacije uglavnom pružaju usluge porodice i kuće, kao i svakodnevne usluge.

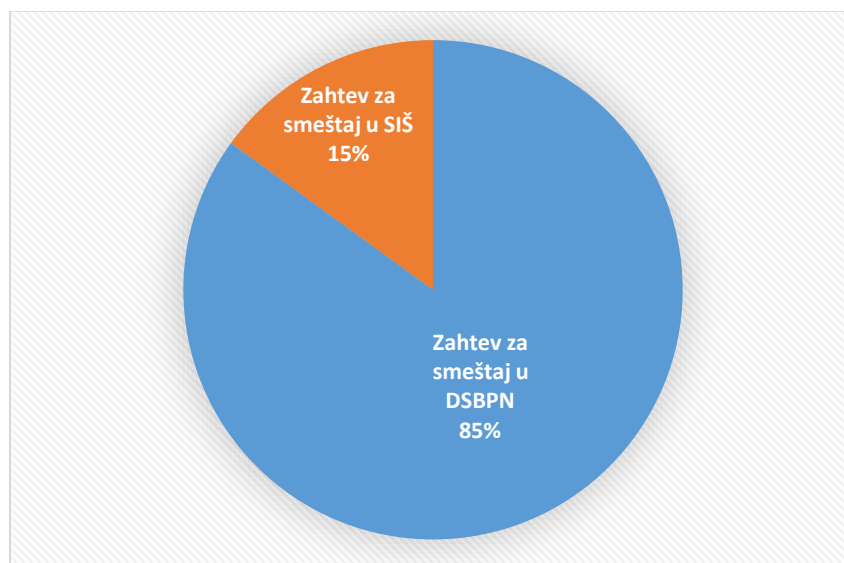
Vredi napomenuti da smo tokom ove godine kao predstavnici MRSZ bili deo radne grupe za izradu Nacrta opšteg zakona o invalidnosti na Kosovu, kroz koju će se vršiti tretman i kategorizacija osoba sa invaliditetom.

Takođe, tokom ove godine saradivali smo sa resornim ministarstvima, posebno sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, gde je izrađen Poslovnik o postupanju sa stranim državljanima, koji su u redovnim zvaničnim postupcima stekli pravo boravka na Kosovu. Takođe, sa MUP-om koordiniramo za stambeno rešenje i tretiranje kosovskih građana koji su vraćeni iz zemalja van Kosova. Zahvaljujući ovoj saradnji, postignuto je da je starija osoba, koja je boravila u državi Hrvatskoj, repatrirana i sada se nalazi na tretiranju u DSBPN u Prištini.

6.3. Broj pregledanih zahteva za institucionalno/stambeno stanovanje

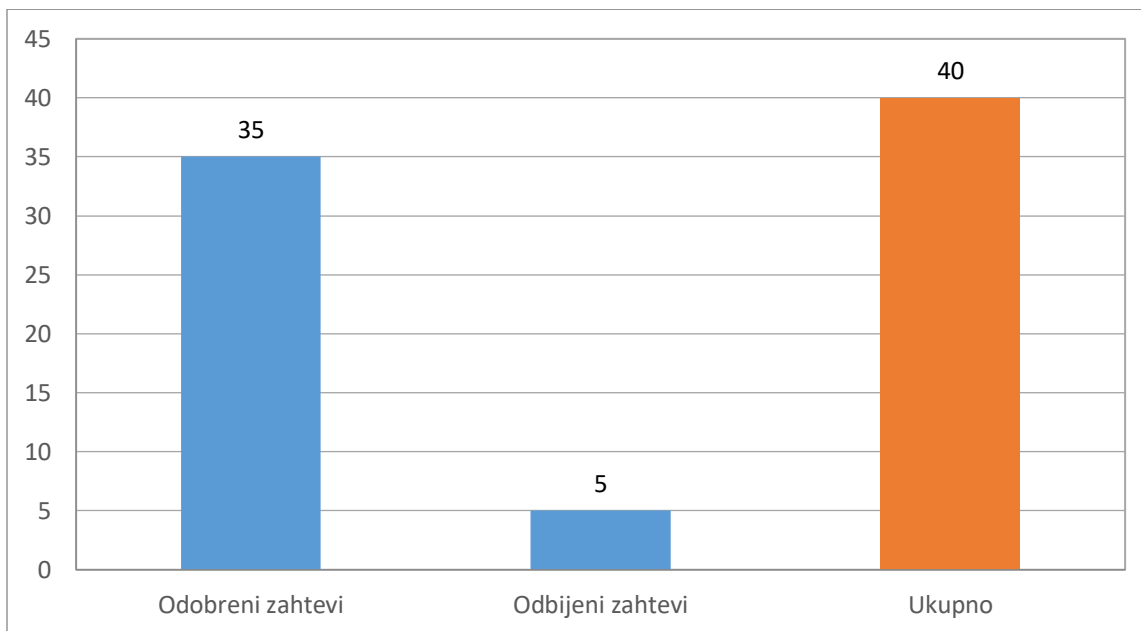
Tokom 2019. godine, DISO je primio 40 zahteva za institucionalno-rezidencijalno stanovanje, koje su podneli centri za socijalni rad raspoređeni na celoj teritoriji Republike Kosovo. Od ukupno 40 podnetih zahteva, 34 zahteva ili 85% bilo je za smeštaj u DSBPN, dok je 6 zahteva ili 15% bilo za smeštaj u SII. Pogledajte donju sliku:

Slika 23: Procenat zahteva za institucionalno/stambeno stanovanje, 2019

Podnete zahteve su pregledale relevantne komisije DISO, koje su donele odluke u potpunosti u skladu sa važećim Administrativnim uputstvima (UA br. 10/2014 i 11/2014). Tako je od 40 podnetih zahteva odobreno 35 zahteva ili 87,5%, dok je 5 zahteva ili 12,5% odbijeno, jer ne ispunjavaju kriterijume utvrđene važećim zakonodavstvom. Vredi napomenuti da još uvek nije realizovano 9 odobrenih zahteva zbog nedostatka kapaciteta. Pogledajte sliku ispod:

Slika 24: Broj pregledanih zahteva za institucionalno/stambeno stanovanje, 2019

Vredi napomenuti da je u nemogućnosti povratka porodici ili rođacima 67 klijenata nastavljeno da boravi u institucijama, od čega je 46 klijenata SIŠ u Štimlju i 26 klijenata DSBPN u Prištini.

Tokom 2019. godine registrovano je 20 smrtnih slučajeva, sve prirodne smrti, 4 smrtna slučaja registrovana su u SIŠ, dok je 16 umrlo u DSBPN u Prištini.

Tokom 2019. godine, 1 klijent je dobrovoljno napustio SIŠ.

Decembra 2019. godine, zatvoreno za 274 klijenta smeštenih u dve institucije i u 11 domova u zajednici.

6.3.1. Pol i nacionalna struktura klijenata u DSBPN-Priština

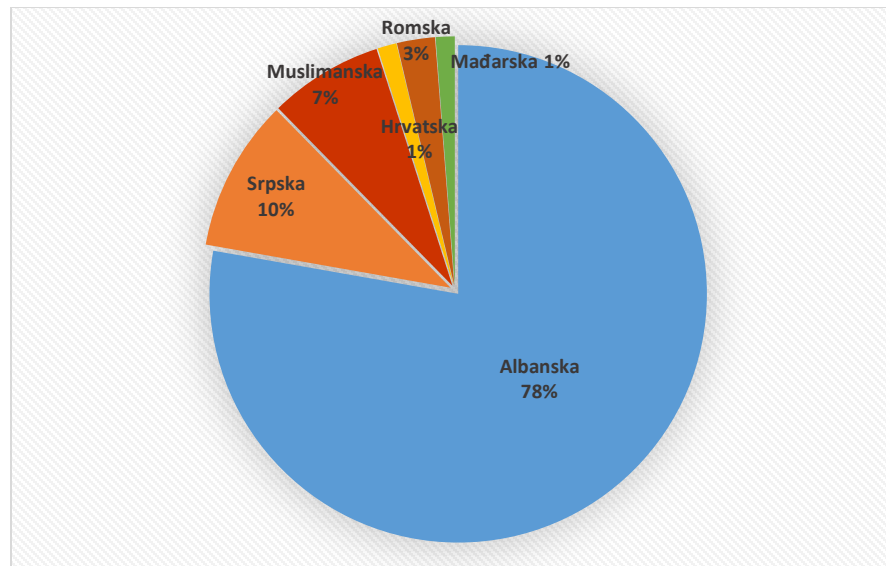
U decembru 2019. godine u Domu za stare bez porodičnog staranja u Prištini bilo je 81 klijent, od čega 33 klijenta ili 41% muškog pola, dok je 48 klijenata ili 59% ženskog pola. Za više pogledajte donju tabelu:

Tabela 3: Pol i nacionalna struktura klijenata u DSBPN, Priština, decembar 2019

Nacionalna pripadnost	Albanska		Srpska		Muslimanska		Hrvatska		Romska		Mađarska		Ukupno
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Pol													
Broj	29	34	1	7	1	5	0	1	1	1	1	0	81
Ukupno	63		8		6		1		2		1		

Na osnovu gornje tabele utvrđeno je da od 81 klijenta smeštenog u DSBPN u Prištini, 63 klijenta ili 78% su albanske nacionalnosti, dok je 18 klijenata ili 22% ostalih nacionalnosti. Pogledajte donju sliku:

Figura 25: Nacionalna struktura klijenta u DSBPN- Priština, decembar 2019

U decembru 2018. godine 71 klijent je smešten u DSBPN. Tada se ispostavlja da u 2019. godini imamo porast od 10 klijenata ili 12% više u poređenju sa istim podacima iz prethodne godine.

6.3.2. Pol i nacionalna struktura klijenata u Specijalnom institutu u Štimlju

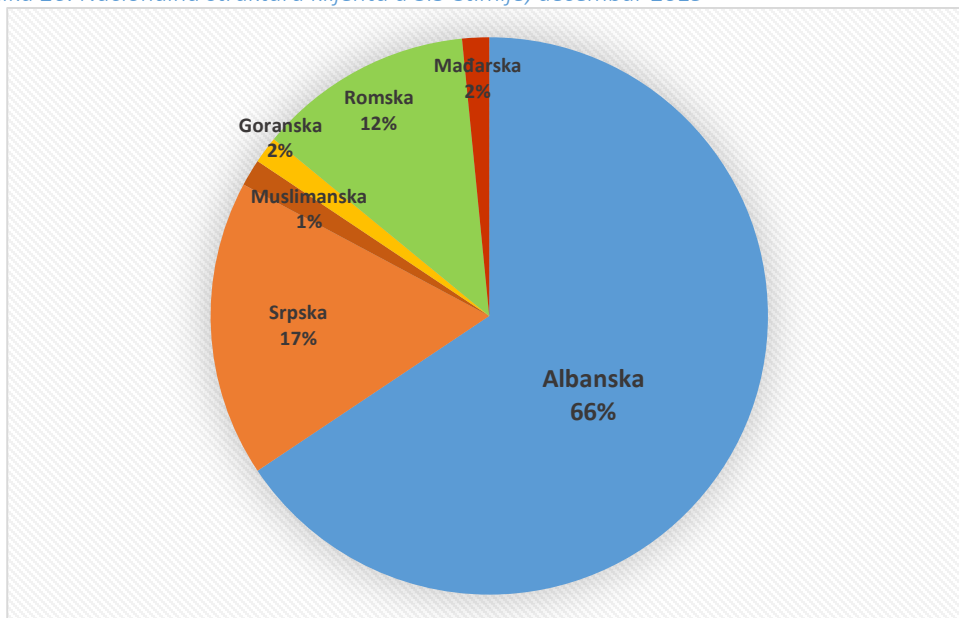
U Specijalnom institutu u Štimlju u decembru 2019. bilo je smešteno 64 klijenta, 41 klijent ili 64% su bili muškarci, dok su 23 klijenta ili 36% bile žene. Pogledajte tabelu 4:

Tabela 4: Pol i nacionalna struktura klijenata u SIŠ - Štimlje, decembar 2019

Nacionalna pripadnost	Albanska		Srpska		Muslimanska		Goranska		Romska		Mađarska		Ukupno
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Broj	22	20	9	2	1	0	1	0	7	1	1	0	64
Ukupno	42		11		1		1		8		1		

Na osnovu gornje tabele utvrđeno je da su 42 klijenta ili 66% njih bili albanske nacionalnosti, dok su 22 klijenta ili 34% klijenata bile druge nacionalnosti. Pogledajte sliku 26:

Slika 26: Nacionalna struktura klijenta u SIŠ-Štimlje, decembar 2019

U decembru 2018. godine 67 klijenata je smešteno u SIŠ. Tada se ispostavlja da u 2019. godini imamo smanjenje za 3 klijenata manje ili minus 5% u odnosu na iste podatke iz prethodne godine.

6.3.3. Pol i nacionalna struktura klijenata u sirotištu u Štimlju

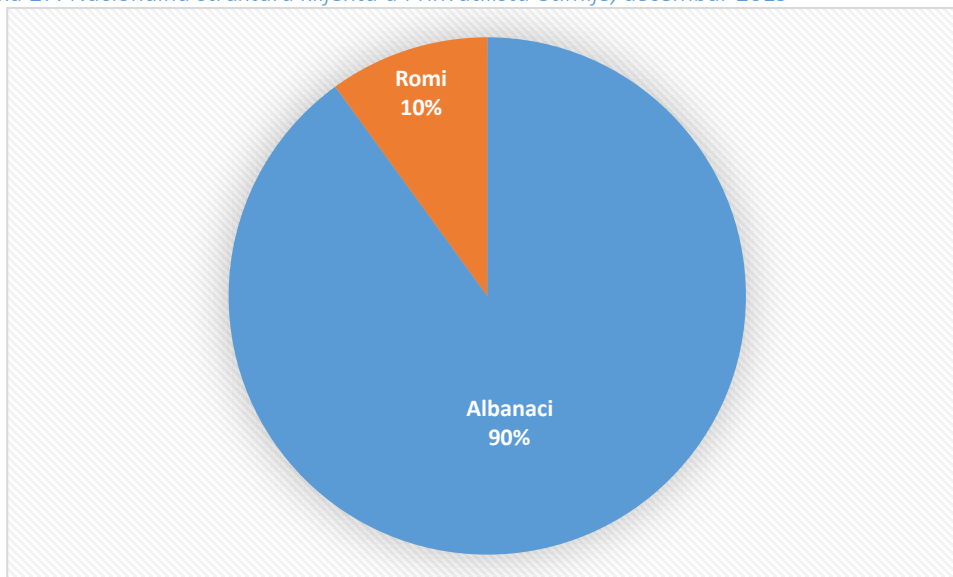
U decembru 2019. godine, 10 klijenata bilo je smešteno u prihvatilište sa sedištem u zajednici u Štimlju, od čega su 4 klijenata ili 40% bili muškarci, dok je 6 klijenata ili 60% bilo žena. Pogledajte tabelu 5

Tabela 5: Pol i nacionalna struktura klijenata u Prihvatilištu - Štimlje, decembar 2019

Nacionalna pripadnost	Albanska		Srpska		Muslimanska		Hrvatska		Romska		Mađarska		Turska		Ukupno
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Pol	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Broj	3	6	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	10
Ukupno	9		0		0		0		1		0		0		

Na osnovu gornje tabele utvrđeno je da od 10 klijenata smeštenih u prihvatilište u Štimlju, 9 klijenata ili 90% su Albanci, dok su 1 klijent ili 10% Romi. Za više pogledajte donju sliku:

Slika 27: Nacionalna struktura klijenta u Prihvatištu-Štimlje, decembar 2019

U decembru 2018. godine 67 klijenata je smešteno u SIŠ. Tada se ispostavlja da u 2019. godini imamo smanjenje za 3 klijenata manje ili minus 5% manje u odnosu na iste podatke iz prethodne godine.

6.4. Šema materijalne podrške za porodice sa decom sa trajnim invaliditetom

Šema za materijalnu podršku porodicama dece sa trajnim invaliditetom od 1-18 godina (PDTI) na Kosovu, prvi put je započela sa radom u junu 2009. godine, dok je isplata izvršena retroaktivno od 01.01. .2009. Ova šema je javna, univerzalna i javno finansirana šema koja je uspostavljena sa ciljem pružanja materijalne podrške porodicama sa decom sa trajnim invaliditetom.

Šema PDTI regulisana je Zakonom br. 03/L-22 o materijalnoj podršci porodicama dece sa trajnim invaliditetom. Pravo na korišćenje ove šeme pripada deci sa trajnim invaliditetom starosti od 1-18 godina, koja su državljani Republike Kosovo, su sa trajnim invaliditetom, koji se ne može samostalno kretati i obavljati svakodnevne životne aktivnosti i tim ljudima je potrebna 24-časovna nega. Materijalni iznos za dete iznosi 100 evra mesečno.

6.4.1. Broj dece korisnika programa PDTI, prema mesecima

U decembru 2019. godine, 2.276 dece imalo je koristi od šeme PDTI. Ako uporedimo ovaj broj sa brojem dece koja su imala beneficije u januaru 2019. godine, otkrićemo da se u decembru 2019. broj dece korisnika povećao za 113 dece više, ili plus 5%.

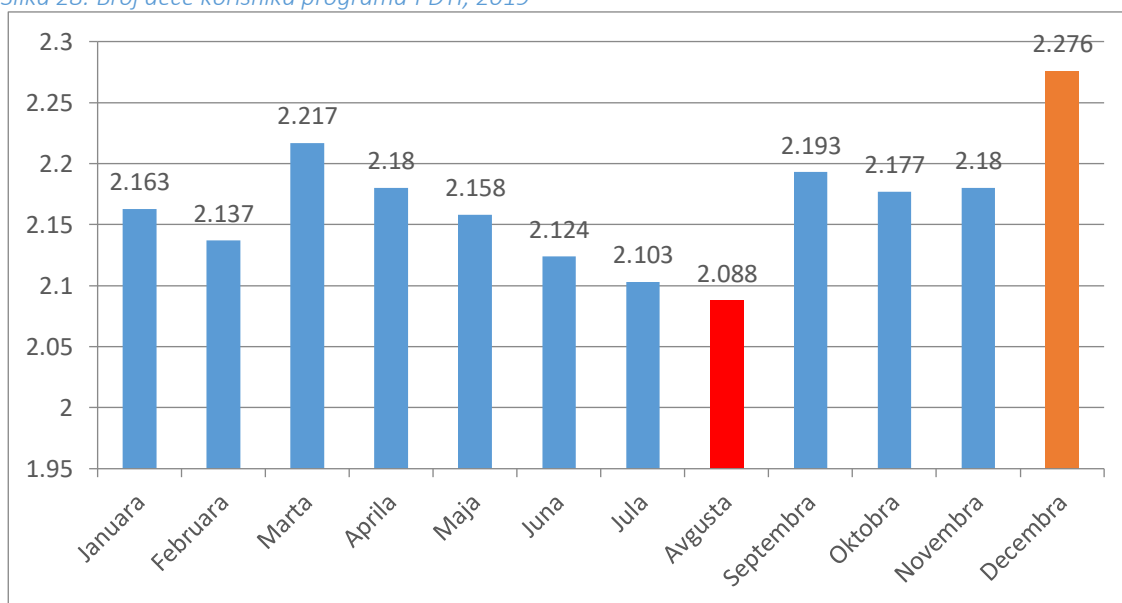
Takođe, iznos imovine u decembru 2019. godine u odnosu na januar 2019. godine povećan je plus 59.600 evra, ili 22% više. Za više pogledajte donju tabelu:

Tabela 6: Broj dece korisnika programa PDTI, 2019

Mesec	Broj dece	Iznos sredstava
Januara	2.163	216,800.00 €
Februara	2.137	214,100.00 €
Marta	2.217	262,800.00 €
Aprila	2.180	219,500.00 €
Maja	2.158	219,000.00 €
Juna	2.124	212,900.00 €
Jula	2.103	211,300.00 €
Avgusta	2.088	209,100.00 €
Septembra	2.193	281,100.00 €
Oktobra	2.177	224,400.00 €
Novembra	2.180	227,900.00 €
Decembra	2.276	276,400.00 €
Ukupno:		2,775,300.00 €

Na osnovu gornje tabele, zaključuje se da u decembru 2019. imamo najveći broj dece korisnika, u ovom mesecu bilo je 2.276 dece korisnika, dok je najmanji broj dece korisnika zabeležen u avgustu 2019. godine, u ovom mesecu bilo je 2.088 dece korisnika. Pogledajte donju sliku:

Slika 28: Broj dece korisnika programa PDTI, 2019

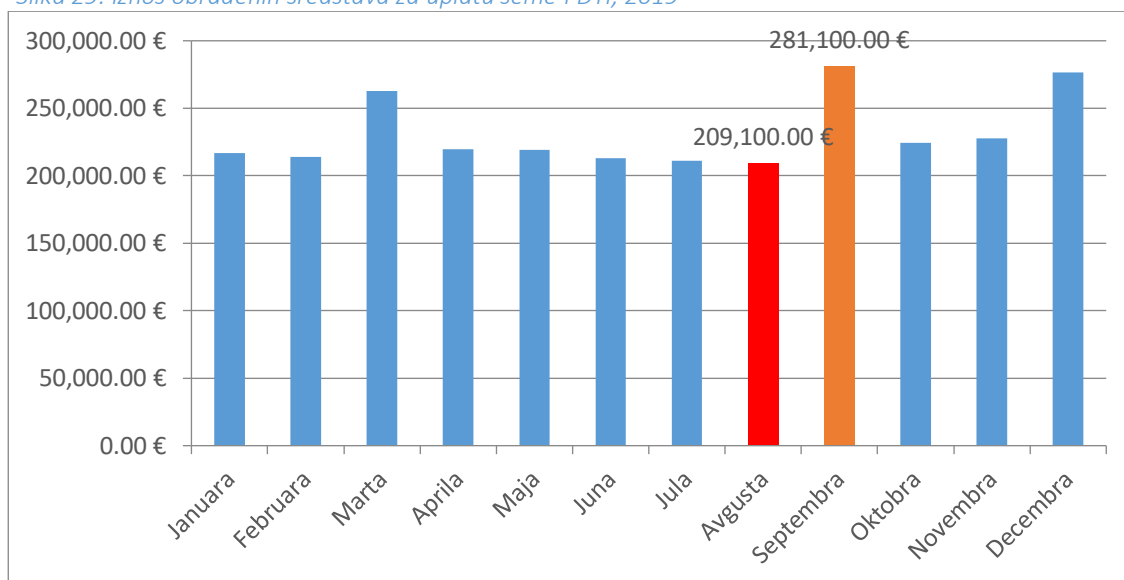

U decembru 2018. godine 2.206 dece imalo je koristi od šeme PDTI. Prema tome, otkrivamo da u decembru 2019. godine imamo porast za više od 70 dece korisnika, ili plus 3% u poređenju sa istim podacima iz prethodne godine.

6.4.2 Budžet potrošen na šemu PDTI

U pogledu količine obrađenih alata i ovde imamo uspona i padova. Na osnovu gornje tabele zaključuje se da je u septembru 2019. obrađen najveći iznos. U ovom mesecu obrađeno je 281.100 evra, dok je najmanji iznos obrađen u avgustu 2019. godine, u ovom mesecu obrađeno je 209.100 evra. Budžet potrošen za plaćanje PDTI šeme za 2019. godinu je 2.775.300 evra. Za više pogledajte donju sliku:

Slika 29: Iznos obrađenih sredstava za uplatu šeme PDTI, 2019

Budžet potrošen za isplatu šeme PDTI za 2018. godinu bio je 2.973.200 evra. Prema tome, otkrivamo da se budžet potrošen za 2019. godinu smanjio za 197.900 evra manje ili minus 7% u odnosu na iste podatke iz prethodne godine.

6.4.3. Broj dece korisnika programa PDTI prema kontinuitetu procesa učenja

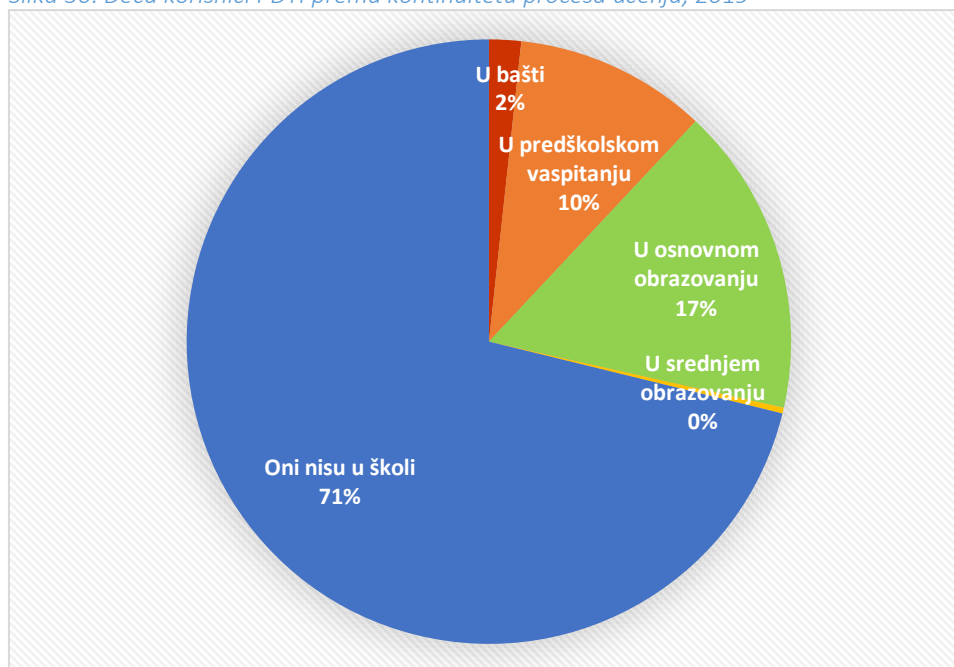
Putem baze podataka, od 2017. godine, pohađanje procesa učenja nadgledala su deca sa smetnjama u razvoju, koja su korisnici šeme PDTI.

Na osnovu podataka ove baze podataka zaključuje se da od ukupno 2.276 dece sa smetnjama u razvoju koja imaju koristi od šeme, 39 dece ili 2% u obdaništu, 234 dece ili 10% u predškolskim ustanovama, 376 dece ili 17% u osnovnoškolskim ustanovama, u srednjoj školi 7 dece ili 0,31%, dok je onih koji ne pohađaju školu 1.620 dece ili 71%.

Tabela 7: Broj dece prema kontinuitetu procesa učenja, 2019

Broj	U obdaništu	U predškolskom vaspitanju	U osnovnom obrazovanju	U srednjem obrazovanju	Ne pohađaju školu	Ukupno
	39	234	376	7	1.620	2.276
%	1.71%	10.28%	16.52%	0.31%	71.18%	100%

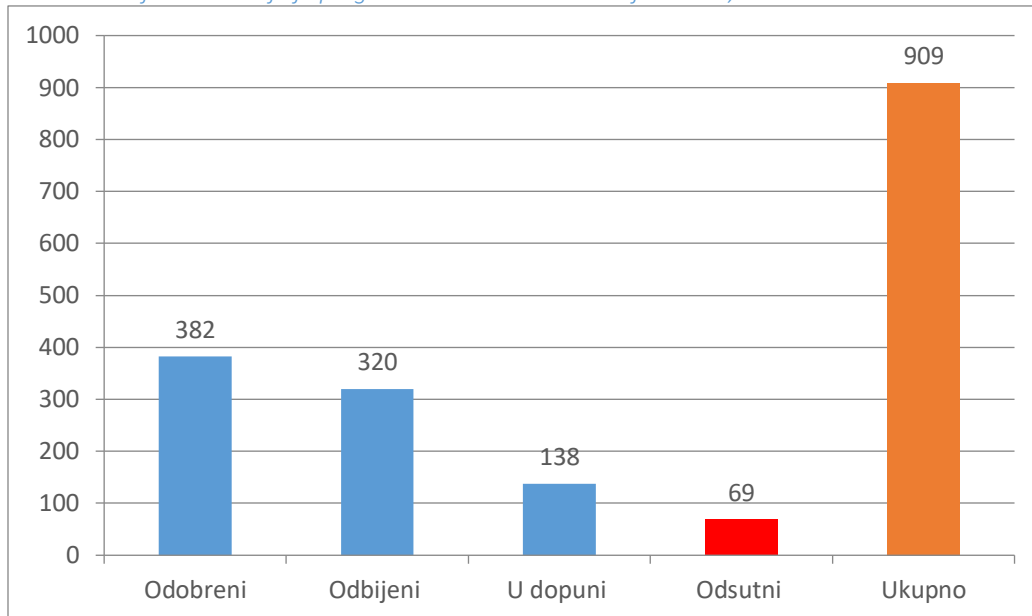
Slika 30: Deca korisnici PDTI prema kontinuitetu procesa učenja, 2019

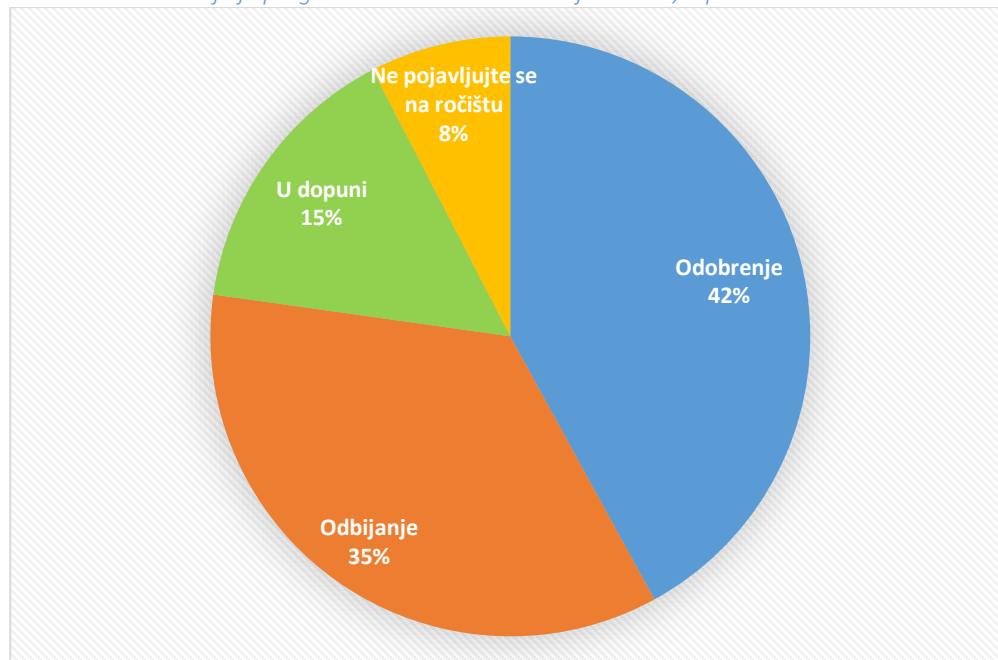
6.5. Broj zahteva za invalidnost koji je pregledala Komisija nivoa I

Tokom 2019. godine, Prvostepena lekarska komisija je procenila/pregledala 909 prijava porodica koje su se prijavile da bi imale koristi od šeme PDTI. Od ovog ukupnog broja, odobreno je 382 zahteva ili 42%, odbijeno je 320 zahteva ili 45%, 138 zahteva ili 15% je vraćeno na dopunu, a 69 zahteva/podnosilaca zahteva ili 8% nije predstavljeno na saslušanju. Pogledajte slike 31 i 32:

Slika 31: Broj zahteva koje je pregledala Medicinska komisija nivoa I, 2019

Slika 32: Zahteve koje je pregledala Medicinska komisija nivoa I, u procentima

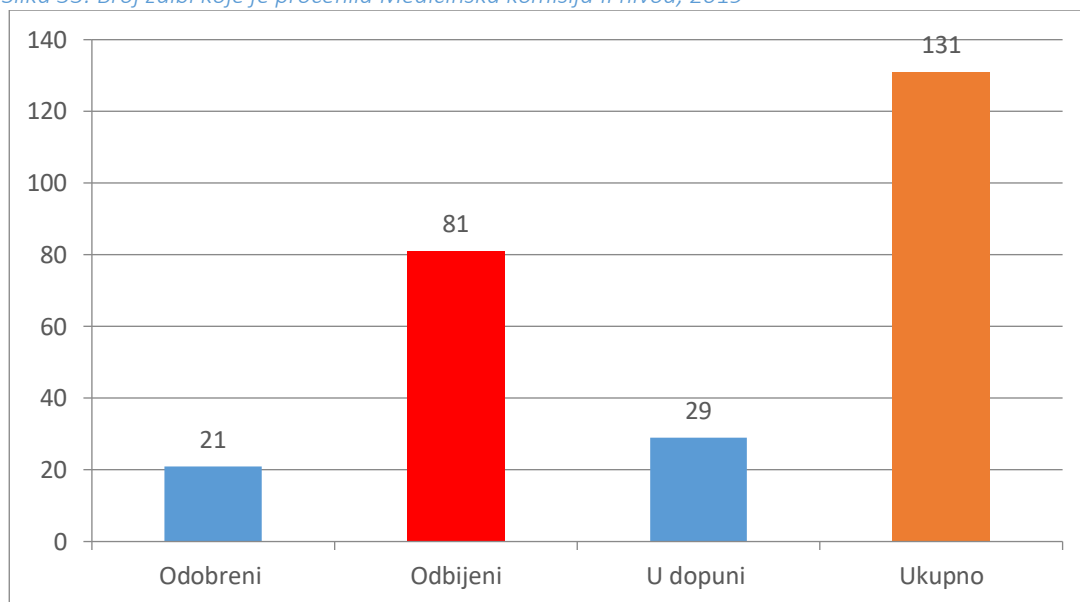

Tokom 2018. godine, prvostepena komisija je razmotrila ukupno 783 zahteva. Zbog toga otkrivamo da tokom 2019. godine imamo porast broja zahteva koje je komisija pregledala za 126 zahteva više ili plus 14%.

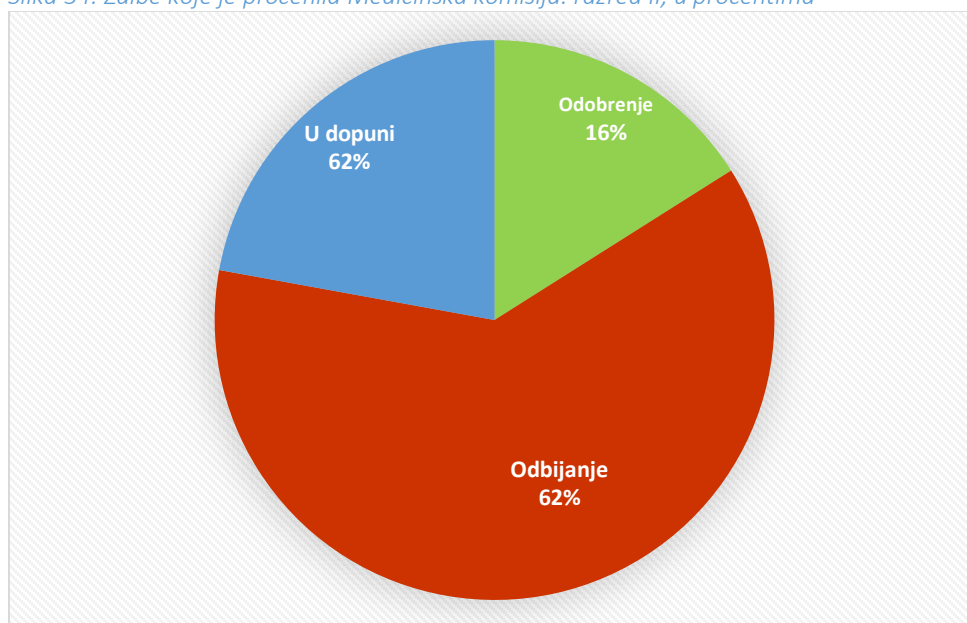
6.6. Broj žalbi zbog invaliditeta koje je pregledala Komisija nivoa II

Komisija nivoa II tokom 2019. godine nastavila je sa radom. Tokom 2019. godine, ova Komisija je pregledala 131 žalbu, od čega je odobrena 21 žalba ili 16%, odbijena je 81 žalba ili 62%, a 29 ili 22% žalbi vraćeno je na dopunu. Pogledajte slike 32 i 33:

Slika 33: Broj žalbi koje je procenila Medicinska komisija II nivoa, 2019

Slika 34: Žalbe koje je procenila Medicinska komisija. razred II, u procentima

Tokom 2018. godine drugostepena komisija je razmotrila ukupno 193 žalbe. Stoga smo utvrdili da tokom 2019. godine imamo smanjenje broja žalbi koje je ova Komisija pregledala za 63 žalbe ili 47% manje od prethodne godine.

7. DIVIZIJA ZA SOCIJALNU POMOĆ

7.1. Dužnosti i odgovornosti Divizije za Socijalnu Pomoć

Divizija za socijalnu pomoć (DNS) funkcioniše i deluje u okviru Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku (OSPP) Ministarstva rada i socijalne zaštite (MRSZ), koje ima zadatak da blisko saraduje sa institucijama drugim lokalnim i međunarodnim da prikupljaju i analiziraju podatke o socijalnoj i ekonomskoj situaciji na Kosovu, posebno u proceni siromaštva i preduzimanju konkretnih koraka za njegovo ublažavanje. Sav ovaj posao DSP sprovodi na osnovu politika i strategija Vlade Republike Kosovo, Sektorske strategije MRSZ, plana rada i programa OSPP/DNS i odgovoran je za planiranje, organizovanje i nadgledanje celokupni program socijalne pomoći (socijalna pomoć, hitna pomoć i druge subvencije za pomoć porodicama u socijalnoj i ekonomskoj potrebi). DNS nadgleda i prati profesionalni rad osoblja Šeme socijalne pomoći (SSP) i Centra za socijalni rad (CSR), koji pružaju ove usluge socijalne zaštite siromašnim porodicama na Kosovu.

Dužnosti i odgovornosti Divizije za socijalnu pomoć su:

- ✓ *Predlaže, izrađuje i osigurava sprovođenje dokumenata/strategija politike za socijalnu pomoć;*
- ✓ *Prikuplja, analizira i izveštava o podacima o siromaštvu na Kosovu, u saradnji sa drugim relevantnim institucijama;*
- ✓ *Predlaže, izrađuje i osigurava sprovođenje zakona o socijalnoj pomoći;*
- ✓ *Koordinira aktivnosti sa relevantnim institucijama;*
- ✓ *Nadgleda postupak isplate iz šeme socijalne pomoći i sastavlja redovne periodične izveštaje;*
- ✓ *Sarađuje sa nevladinim organizacijama za razvoj delatnosti;*
- ✓ *Održava elektronski sistem podataka za podnosiocima zahteva-korisnike ŠSP*

Šef Divizije za socijalnu pomoć izveštava šefu Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku. Broj zaposlenih u ovom Diviziji na kraju 2019. godine bio je osam (8) zaposlenih.

Diviziju za socijalnu pomoć (DNS) čine:

- Jedinica za socijalnu pomoć,
- Jedinica za žalbe II nivoa i
- Jedinica za kontrolu i nadzor.

7.2. Organizaciona struktura šeme socijalne pomoći

Šema socijalne pomoći organizovana je na dva nivoa:

1. **Centralni nivo:**
 - o Ministarstvo rada i socijalne zaštite (MRSZ),
 - o Odeljenje za socijalnu i porodičnu politiku (OSPP);
2. **Lokalni nivo:**
 - o Opštinske direkcije za zdravstvo i socijalnu zaštitu (DKSHMS),
 - o Centri za socijalni rad (38 CSR).

7.3. Delegiranje (dekoncentracija) šeme socijalne pomoći

Delegiranje i definisanje odgovornosti centralnog nivoa (MRSZ-OSPP) i lokalnog nivoa (opština-DKSHMS-CSR) za šemu socijalne pomoći, odnosno dekoncentracija ŠSP dogodila se u januaru 2009. godine i urađena je u skladu sa zakonom Br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi; Memorandum o razumevanju o prenosu nadležnosti socijalnih usluga i delegiranju odgovornosti za socijalnu pomoć na opštinskom nivou; Administrativno uputstvo br. 01/2010 o postupcima u vezi sa delegiranjem odgovornosti za šemu socijalne pomoći na opštinskom nivou. Ovaj proces prenosa odgovornosti i dekoncentracije šeme socijalne pomoći preduzeli su MRSZ, Ministarstvo finansija (MF), Ministarstvo uprave lokalne samouprave (MLSU) i opštine.

7.4. Odgovornosti centralnog nivoa - MRSZ za šemu socijalne pomoći

Odgovornosti centralnog nivoa - MRSZ za šemu socijalne pomoći su:

- ✓ *Izrada politika i strateških planova za razvoj i funkcionisanje šeme socijalne pomoći;*
- ✓ *Izrada pravne infrastrukture i nacionalnih pravila za šemu socijalne pomoći;*
- ✓ *Izrada minimalnih standarda za pružanje usluga socijalne pomoći;*
- ✓ *Nadgledanje, kontrola i inspekcija kvaliteta ovih usluga, primena zakona i nacionalnih pravila za ŠSP;*
- ✓ *U saradnji sa MF, planira i izdvaja potrebna budžetska sredstva za isplatu socijalne pomoći, prema zahtevima opština-CSR;*
- ✓ *U posebnim okolnostima, kada opštinski nivo (ODZSZ-CSR) ne ispunjava minimalne standarde za pružanje socijalne pomoći, tada MRSZ može vratiti delegiranu odgovornost, sve dok je to potrebno šefu (ne više od godinu dana).*

7.5. Odgovornosti na opštinskom nivou za šemu socijalne pomoći

Ministarstvo rada i socijalne zaštite odredilo je centre za socijalni rad da upravljaju šemom socijalne pomoći.³ Trenutno u svakoj opštini Kosovo postoji jedan CSR, ukupno 38 CSR, ali da bi ove usluge bile još bliže građanima, postoje i dve jedinice: Kodra e Trimave i Kodra e Diellit u Prištini (CSR u Prištini); i pet (5) pod-kancelarija: Goraždec (Peć); Priluze (Vučitrn); Grobnica (Zubin Potok); Lipa-Kelmend (Zvečane) i Ceraja (Leposavić).

Odgovornosti na lokalnom nivou su:

- ✓ *Osnovati i održavati centre za socijalni rad koji mogu imati jedan ili više ogranaka;*
- ✓ *Proceniti i identifikovati potrebe na opštinskom nivou;*
- ✓ *Upravljanje imovinom i osobljem CSR;*
- ✓ *Primeniti pravnu infrastrukturu, nacionalna pravila i minimalne standarde za pružanje usluga socijalne pomoći;*
- ✓ *Obezbediti uslove, podatke i dokumentaciju za kontrolu i inspekciju službe ŠSP za Jedinicu za internog revizora (JIR) i Jedinicu za kontrolu i nadzor (JKP);*
- ✓ *Da prihvati, pregleda i donese presude o priznavanju ili nepriznavanju prava podnosioca zahteva za socijalnu pomoć;*
- ✓ *Da izradi mesečne, periodične i godišnje planove i izveštaje za ŠSP, koje pregleda i odobrava OSPP/MRSZ;*
- ✓ *Izdvojiti dovoljan budžet za normalno funkcionisanje CSR.*

7.5.1. Administracija ŠSP-a na opštinskom nivou

Službama za socijalnu pomoć u centrima za socijalni rad, određenim za upravljanje šemom socijalne pomoći, rukovodi šef službe za socijalnu pomoć, kojeg bira opština, u saradnji sa Ministarstvom.⁴

Šef šeme socijalne pomoći za obavljanje dužnosti i odgovornosti izveštava direktora (relevantnu direkciju) u opštini i izveštava Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu.⁵

Organ nadležan za razvoj postupaka, pripremu predmeta, verifikaciju socijalno-ekonomskog statusa i izbor ili odbijanje porodice u Šemi socijalne pomoći je zaposleni u Šemi socijalne pomoći (rukovodilac slučaja), dok je odgovornost za donošenje odluka na rukovodiocu službe šeme socijalne pomoći.⁶

³ Zakon br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu.

⁴ Zakon br. 04 / L-096 o izmenama i dopunama zakona br. 2003/15 o šemi socijalne pomoći na Kosovu, stav 3.2

⁵ Isto, član 3. stav 3.3

Ministarstvo u slučaju otkrivanja ozbiljnih kršenja administracije šeme socijalne pomoći, može preduzeti direktnu upravu šeme socijalne pomoći u toj opštini, na period ne duži od jedne (1) godine.⁷

7.6. Kriterijumi - uslovi za dobijanje socijalne pomoći

Šema socijalne pomoći na Kosovu prvi put je uvedena 2000. godine i revidirana 2003. i 2012. Šema je javna, univerzalna i finansira se iz javnih fondova. Ova šema je uspostavljena za podršku i pružanje privremene finansijske pomoći porodicama u siromaštvu.⁸

Šema socijalne pomoći na Kosovu regulisana je Osnovnim zakonom br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, sa Zakonom br. 04/L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, i sa određenim brojem Administrativnih uputstava, koja su navedena u delu pravne infrastrukture (podzakonskih akata) Šeme socijalne pomoći.

Na osnovu zakona i podzakonskih akata koji regulišu ŠSP, da bi se ostvarilo pravo na socijalnu pomoć, svi članovi porodice moraju biti državljani Republike Kosovo, sa izuzetkom stranih državljana koji:

a) *imaju dozvolu za boravak,*

b) *lica u svojstvu tražioca azila,*

c) *lica u svojstvu izbeglice i*

d) *lica koja uživaju privremenu i dodatnu zaštitu i ispunjavaju uslove za kategorizaciju u jednu od sledećih kategorija:*

Prva kategorija - Porodica u kojoj su svi članovi porodice na izdržavanju i nijedan od njih nije zaposlen; I

Druga kategorija - Porodica sa radno sposobnim članom, sa najmanje jednim detetom mlađim od 5 godina ili koji imaju pod stalnom negom jedno siroče mlađe od 15 godina.

Pored ovih osnovnih kriterijuma, porodice (i I i II kategorije) da bi primale socijalnu pomoć ne smeju posedovati više od 0,5 hektara zemlje, finansijske prihode i materijalna dobra koja se mogu izračunati, kako je definisano zakonskim i podzakonskim odredbama koji regulišu šemu socijalne pomoći.

⁶ Isto, član 3. stav 3.5

⁷ Isto, član 3. stav 3.4

⁸ Isto, član 1

Okvir 1- Pojam „porodica“ i „porodična zajednica“ prema Zakonu o šemi socijalne pomoći

Prema Zakonu br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, član 2, stav 2.1, navodi:

“**Porodica**” - sastoji se od onih osoba čije se potrebe uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja podobnosti i iznosa socijalne pomoći, a definisana je kao zajednica koju čine podnosioc zahteva ili primalac pomoći i svi drugi članovi porodice koji su u porodičnoj jedinici: njegov supružnik ili vanbračni partneri, roditelji i deca, uključujući usvojenu decu, decu u hraniteljstvu ili decu jednog partnera. Stoga se porodica može sastojati od podnosioca zahteva ili primaoca pomoći i jednog, dva, tri ili više članova koji žive u porodičnoj zajednici. Pojedinaac bez ijednog drugog člana porodice u porodičnoj zajednici, prema ovom zakonu, smatra se porodicom.

Dok je u paragrafu 2.4 istog člana navedeno:

„**Porodična zajednica**“ - definisana je kao grupa pojedinaca koji žive zajedno pod jednim krovom i zajedno dele životne troškove. Prema ovom zakonu, porodična zajednica može obuhvatati osobe koje nisu članovi porodice.

Osobe koje su navršile osamnaest (18) godina i koje su završile srednju školu smatraju se sposobnim za rad i sposobnim za rad čak i ako nastave svoje redovno obrazovanje na univerzitetu ili u programu obuke.⁹

Lica koja: a) imaju prebivalište; ili b) su u zatvorenim institucijama, kao što su: psihijatrijske ustanove, starački domovi, verske ustanove, stambene škole i zatvori, ne mogu da primaju socijalnu pomoć, u skladu sa zakonskim i podzakonskim odredbama Šeme socijalne pomoći.

Organ nadležan za razvoj postupaka, pripremu predmeta, verifikaciju socijalno-ekonomske situacije i izbor ili odbijanje porodice u Šemi socijalne pomoći je zaposleni u Šemi socijalne pomoći (rukovodilac slučaja), dok je odgovornost za donošenje odluka na rukovodiocu Služba šeme socijalne pomoći¹⁰, označava lokalni nivo - Centar za socijalni rad u odgovarajućoj opštini. Dok, centralni nivo (MRSZ) izrađuje politike i strategije, pravnu infrastrukturu, vrši kontrolu i nadzor i obezbeđuje budžet za šemu socijalne pomoći na Kosovu.

Mesečni iznos socijalne pomoći za porodicu određuje se prema broju bodova, broju članova porodice i troškovima potrošačkih cena korpe sa hranom, što je regulisano podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo¹¹. To znači da samac - porodica od jednog člana prima 60 evra mesečno (minimalno), a

⁹ Isto., Član 4. stav 4.10

¹⁰ Zakon br. 04 / L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, Član 3. stav 3.5

¹¹ Ibid., Član 8. stav 9.1.

porodica od 15 članova (maksimalno) za mesec dana 180 evra mesečno.¹² Pored osnovne pomoći, „porodica izabrana za šemu socijalne pomoći za svako dete uzrasta od nula (0) do osamnaest i 18 godina“, ostvaruje novčanu korist od 5 evra kao dodatak deci, u cilju promocije obrazovanja i poboljšanja zdravlja.¹³

Trajanje socijalne pomoći za porodice iz I kategorije je 12 meseci ¹⁴, dok je za porodice kategorije II šest meseci, pod uslovom da tokom ovog perioda porodice iz kategorija I i II ispunjavaju uslove, kako je predviđeno zakonskim i podzakonskim odredbama ŠSP-a.

Svaka osoba ili porodica koja smatra da ispunjava kriterijume za socijalnu pomoć i trebaju joj dodatne informacije o šemi socijalne pomoći, može se obratiti Centru za socijalni rad u odgovarajućoj opštini.

7.7. Broj porodica i članova porodice u ŠSP

Na osnovu zakonodavstva na snazi za ŠSP, tokom izveštajnog perioda januar-decembar 2019. godine, zvaničnici i lideri ŠSP-a obavezali su se na sprovođenje zakona i podzakonskih akata koji regulišu Šemu socijalne pomoći na Kosovu, odnosno , u primeni zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, kao i Administrativnim uputstvima za ovu šemu.

Prema uslovima i kriterijumima predviđenim zakonima i podzakonskim aktima Šeme socijalne pomoći, socijalna pomoć za izveštajni period (januar-decembar 2019) ostvarena je brojem porodica na sledeći način: Videti tabelu 8:

¹² Odluka br.15/24 Vlade Republike Kosovo od 12.01.2018.

¹³ Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama zakona br. 2003/15 o šemi socijalne pomoći na Kosovu, član 9 A.

¹⁴ Po ati, član 7, stav 1.

Tabela 8: Broj porodica - članova porodice uključenih u ŠSP, 2019

Mesec	Broj porodica	Broj članova porodice	Iznos obrađen
Januara	25,186	102,596	2,684,862.50 €
Februara	25,192	102,712	2,662,885.00 €
Mart	26,995	102,035	2,667,502.50 €
Aprila	24,964	101,855	2,671,142.50 €
Majaa	24,884	101,535	2,652,285.00 €
Juna	24,767	100,995	2,634,275.00 €
Jula	24,608	100,427	2,614,485.00 €
Avgusta	24,562	100,044	2,611,070.00 €
Septembra	24,526	99,718	2,603,022.50 €
Oktobra	24,465	99,407	2,592,857.50 €
Novembra	24,195	98,169	2,565,617.50 €
Decembra	24,352	98,756	2,582,340.00 €
Ukupno:			31,542,345.00 €

Ako uporedimo podatke 2019. sa istim periodom prošle godine (decembar 2018.), gde je broj korisnika socijalne pomoći na nacionalnom nivou bio: 25.345 porodica, sa 103.399 članova porodice, sa mesečnim iznosom od 2.373.381,25 evra, utvrđeno je da u 2019. godini broj porodica u Šemi socijalne pomoći smanjio se, smanjio se za 992 porodice manje ili minus 4%, broj članova porodice smanjio se za 4.643 člana porodice, ili minus 5% i iznos sredstava obrađenih za isplatu socijalne pomoći smanjen je za 1.316.300 evra manje, ili minus 4%.

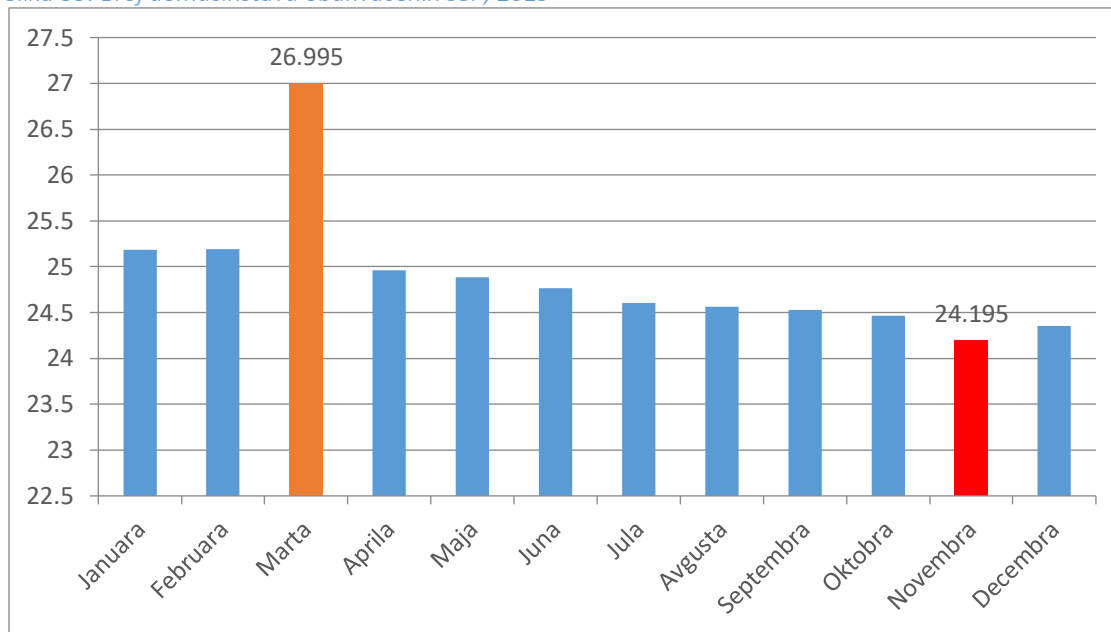
Najveći broj porodica u ŠSP tokom 2019. godine zabeležen je u martu, sa 26.995 porodica, dok je najmanji broj porodica u ŠSP zabeležen u novembru, sa 24.195 porodica.

Ako se pozivamo na podatke Kosovske agencije za statistiku (KAS), iz poslednjeg popisa stanovništva i domaćinstava na Kosovu, čini se da na Kosovu živi 1.820.631 stanovnika, raspoređenih u 308.212 domaćinstava.

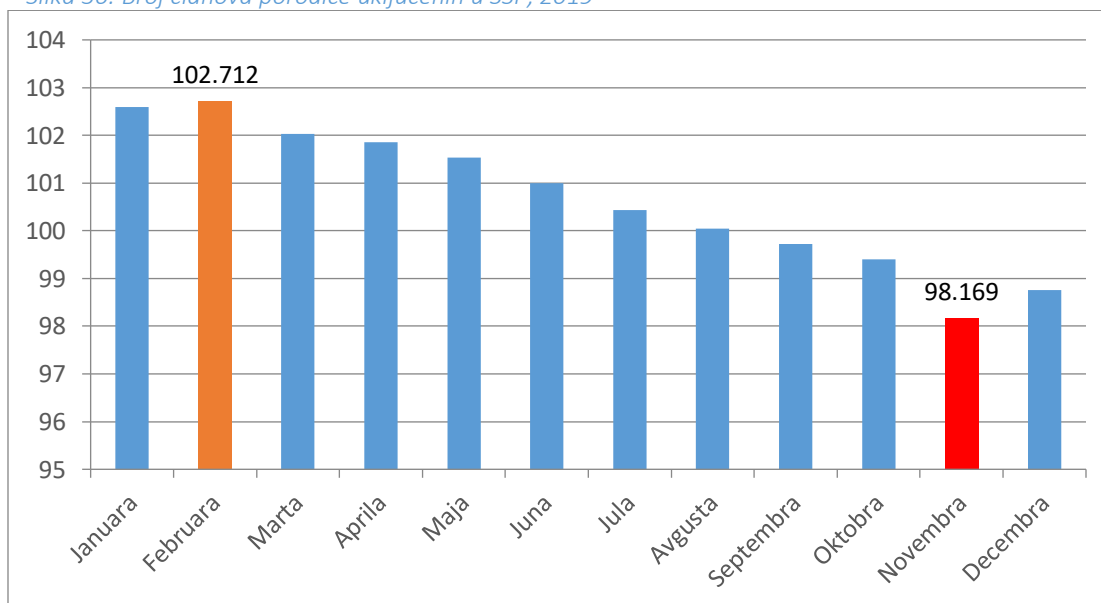
Stoga, ako uporedimo broj porodica u Šemi socijalne pomoći (24.352 porodice - decembar 2019.) sa brojem domaćinstava na Kosovu (308.212), proizilazi da je 26.995 ili 8% porodica na Kosovu uključeno u Šemu socijalne pomoći. Dok, ako uporedimo broj članova porodice u Šemi socijalne pomoći (98.756 članova - decembar 2019.) sa brojem stanovništva na Kosovu (1.820.631 stanovnika), proizilazi da 5% stanovništva na Kosovu koristi socijalnu pomoć.

Broj porodica i njihovih članova u Šemi socijalne pomoći za period januar-decembar 2019. predstavljen je u tabeli 8 i na slikama 35 i 36:

Slika 35: Broj domaćinstava obuhvaćenih ŠSP, 2019

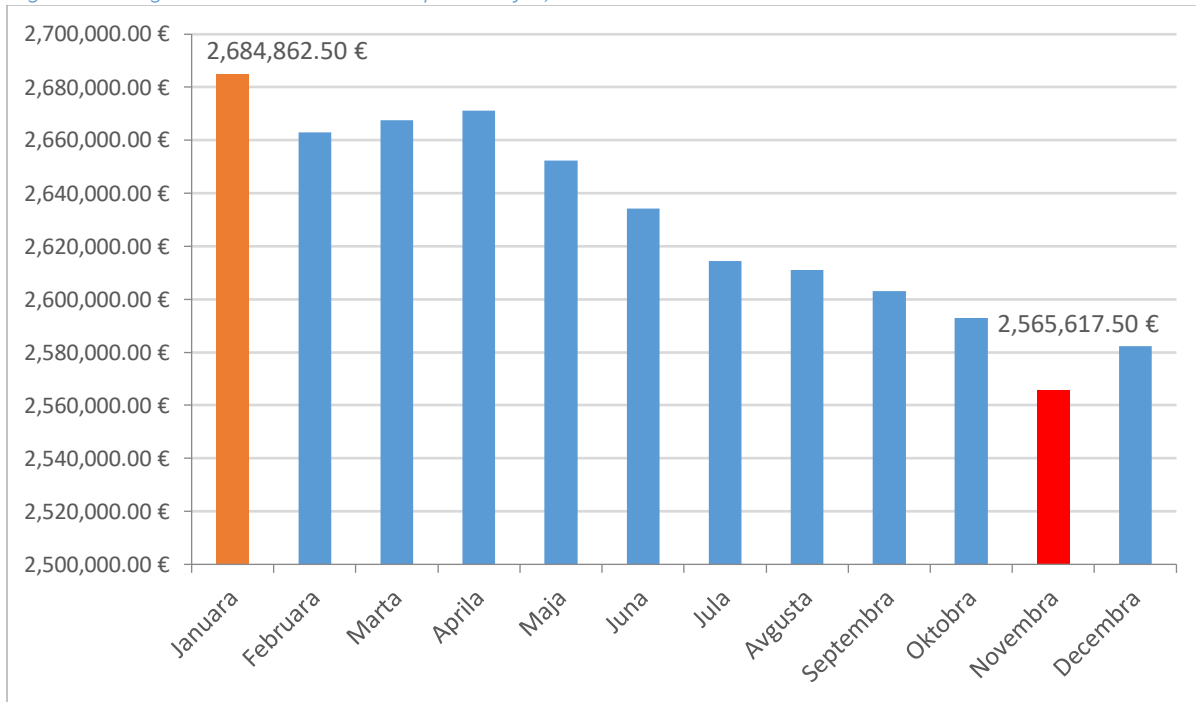

Slika 36: Broj članova porodice uključenih u ŠSP, 2019

Ako uporedimo iznos obrađenih sredstava po mesecima tokom 2019. godine, utvrđeno je da je u januaru 2019. godine obrađen najveći iznos sredstava za isplatu iznosa socijalne pomoći. U ovom mesecu obrađeno je 2.684.862,50 evra, dok je najmanji iznos sredstava obrađen u novembru, u ovom mesecu obrađeno je 2.565.617,50 evra. Za više pogledajte donju sliku:

Figura 37: Pagesat e ndihmës sociale sipas muajve, 2019

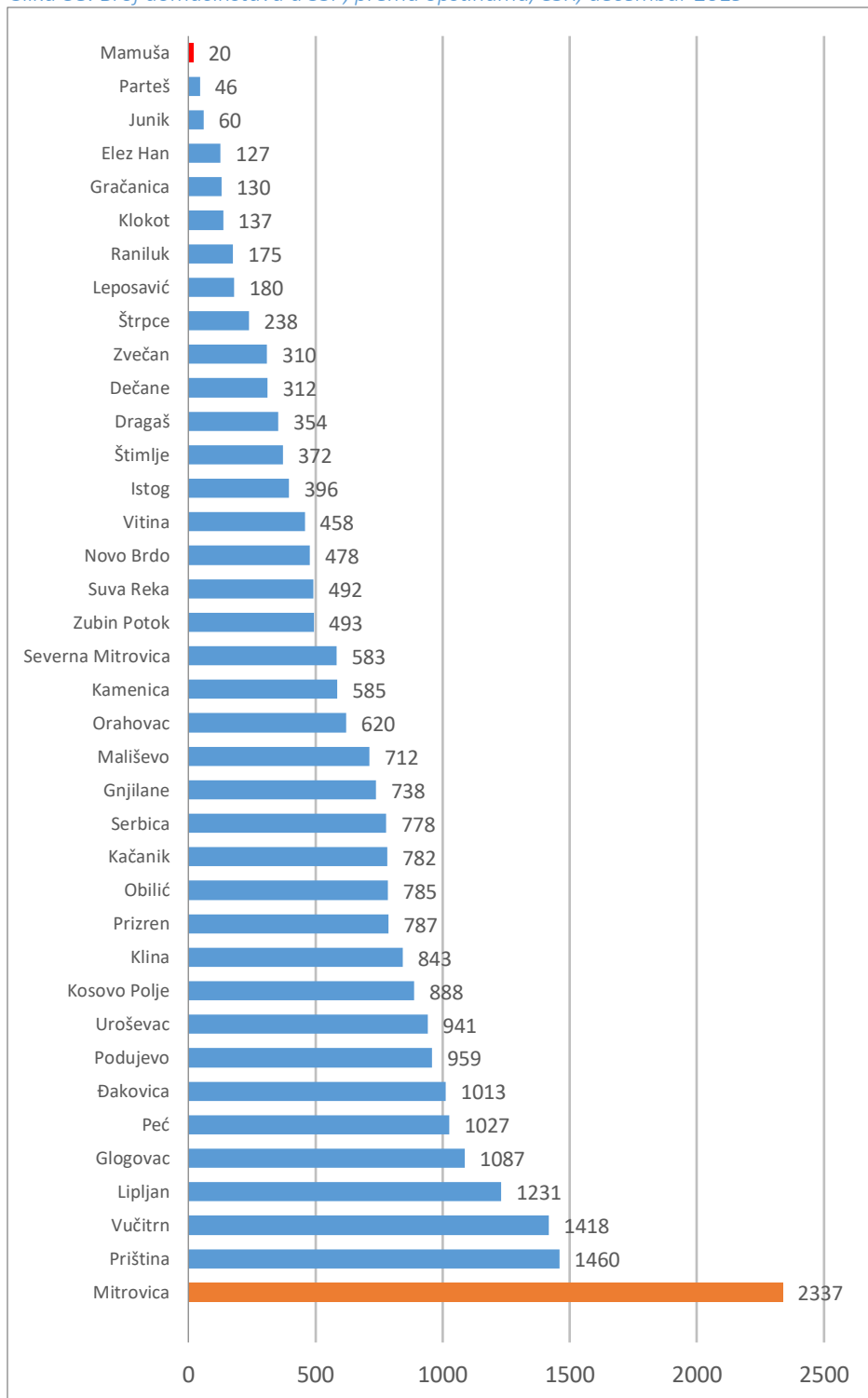

Na osnovu gornje tabele zaključuje se da u decembru imamo smanjenje količine obrađene imovine u odnosu na januar za 102.522,50 evra manje, ili minus 4%.

7.7.1. Broj porodica-članova porodica u ŠSP, po opštinama/CSR

Donja slika prikazuje broj porodica po centrima za socijalni rad/opštinama, korisnicima šeme socijalne pomoći u decembru 2019. Iz slike se vidi da najveći broj porodica u ŠSP ima opština/CSR Mitrovica sa 2.337 porodica, dok je opština/CSR sa najmanjim brojem porodica u ŠSP opština-CSR Mamuša sa 20 porodica. Pogledajte donju sliku:

Slika 38: Broj domaćinstava u ŠSP, prema opštinama/CSR, decembar 2019

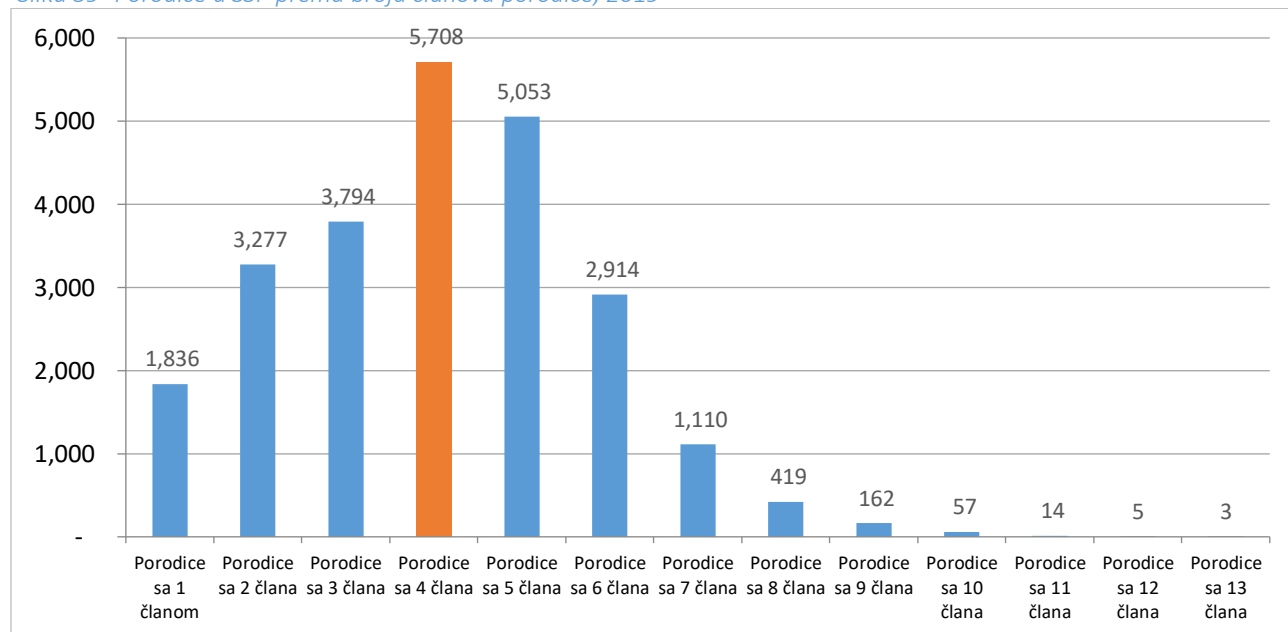
7.7.2. Porodice u ŠSP prema broju članova porodice

Od ukupno 24.352 porodice, sa 98.756 članova porodice u ŠSP-u, koliko ih je bilo u decembru 2019. godine, najveći su četvoročlane porodice sa 5.708 porodica ili 23%, petočlane porodice sa 5.053 porodice ili 21%, tročlane porodice sa 3.794 ili 16% itd. Dok su najmanji broj porodica 13-člane porodice sa ukupno 3 porodice ili 0,01%, 12-člane porodice sa 5 porodica ili 0,02% i tako dalje. Pogledajte tabelu 9 i sliku 38:

Tabela 9: Porodice u ŠSP, prema broju članova porodice, decembar 2019

Porodice prema broju članova	Broj porodica	%
Porodice sa 1 članom	1,836	7.54
Porodice sa 2 člana	3,277	13.46
Porodice sa 3 člana	3,794	15.58
Porodice sa 4 člana	5,708	23.44
Porodice sa 5 člana	5,053	20.75
Porodice sa 6 člana	2,914	11.97
Porodice sa 7 člana	1,110	4.56
Porodice sa 8 člana	419	1.72
Porodice sa 9 člana	162	0.67
Porodice sa 10 člana	57	0.23
Porodice sa 11 člana	14	0.06
Porodice sa 12 člana	5	0.02
Porodice sa 13 člana	3	0.01
UKUPNO:	24,352	100.00

Slika 39- Porodice u ŠSP prema broju članova porodice, 2019

7.7.3. Pružaoci socijalne pomoći, prema kategorijama i polnoj strukturi

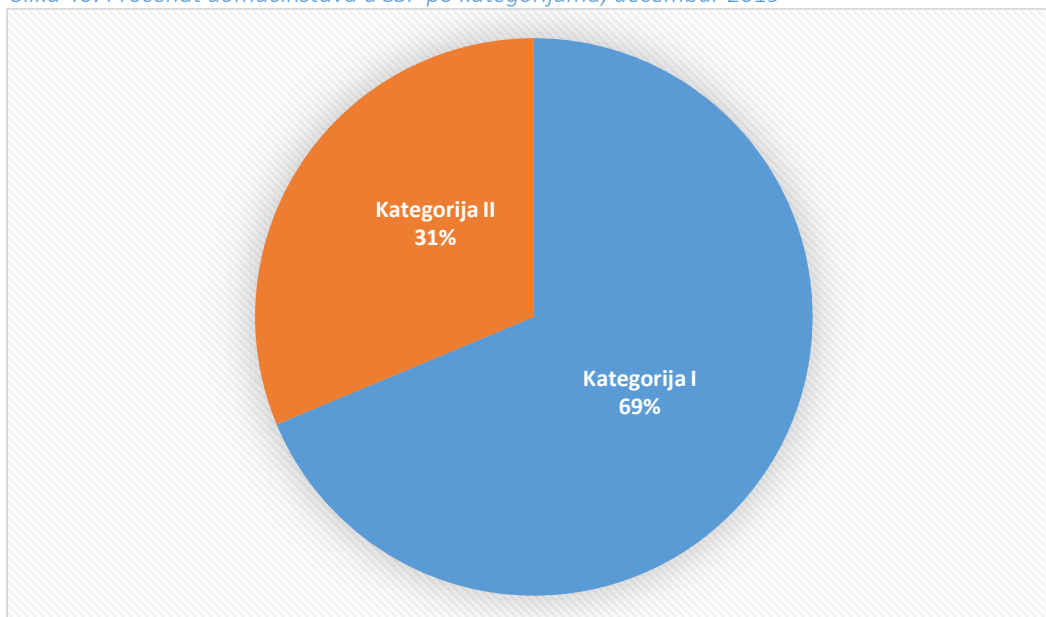
Od ukupno 24.352 domaćinstva u ŠSP (decembar 2019), 16.728 ili 69% domaćinstava bilo je u kategoriji I (I), dok je 7.624 domaćinstava ili 31% bilo u kategoriji dve (II) -SP. Pogledajte tabelu 10 i sliku 39.

Tabela 10: Pružaoci socijalne pomoći prema kategorijama i polnoj strukturi, decembar 2019

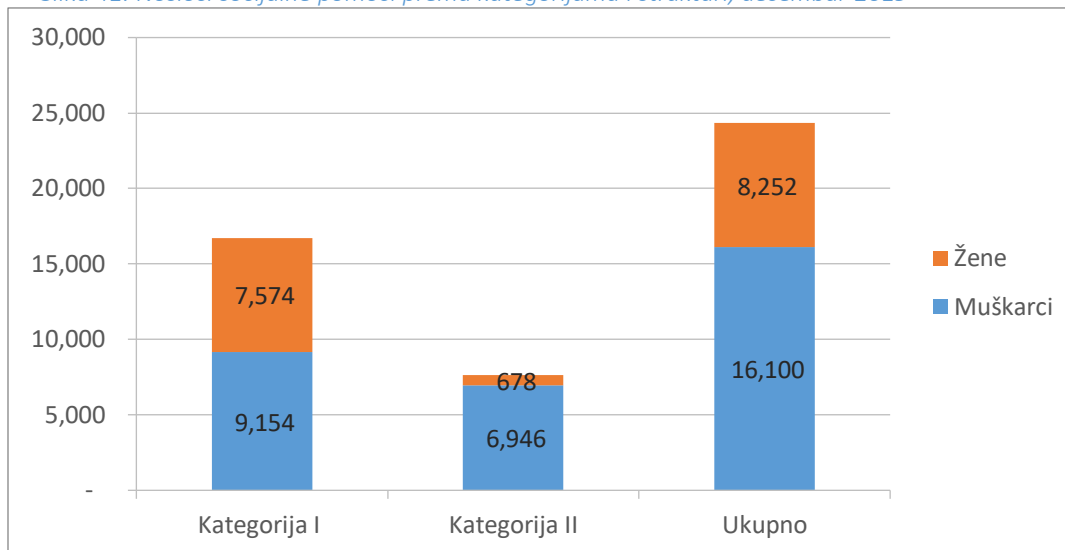
UKUPNO			Kategorija I			Kategorija II		
M	Ž	Total	M	Ž	Total	M	Ž	Ukupno
16,100	8,252	24,352	9,154	7,574	16,728	6,946	678	7,624
66.11%	33.89%		54.72%	45.28%		91.11%	8.89%	

Polna struktura pružalaca socijalne pomoći u obe kategorije ŠSP u decembru 2019. bila je: 8.252 ili 34% pružalaca socijalne pomoći bile su žene, a 16.100 ili 66% pružalaca socijalne pomoći bili su muškarci. U ŠSP kategoriji I: 7.574 ili 45% su bile žene i 9.154 ili 55% muškarci. Dok je u kategoriji II bilo: 678 ili 9% žena i 6.946 ili 91% muškaraca.

Slika 40: Procenat domaćinstava u ŠSP po kategorijama, decembar 2019

Slika 41: Nosioci socijalne pomoći prema kategorijama i strukturi, decembar 2019

7.7.4. Struktura statusa nosioca socijalne pomoći u ŠSP

Na osnovu kriterijuma-osnovni status nosioca socijalne pomoći, najveći broj i procenat je kriterijum 8 - nezaposleni, sa ukupno 7.192 ili 30%; zatim nosioci sa kriterijumom 7 osoba starijih od 18 godina, nesposobnih za rad preko 80%, sa 6.424 ili 26%; nosioci sa kriterijumom 9 staratelja, sa 6.254 ili 26%; nosioci sa kriterijumom 6 samohranjenji roditelji, sa 2.293 ili 9% itd. Dok najmanji broj čine nosioci sa kriterijumom 19 staratelja (osoba sa osnovnom penzijom), samo 6 nosioca ili sa 0,02%. Pogledajte tabelu 11:

Tabela 11: Pružaoci socijalne pomoći prema statusu, decembar 2019

Kriterijum	Muškarci	Žene	Ukupno	%
5 - Lice starosti 15-18 godina, koje redovno školuje	-	1	1	0.00
6 - Samodovoljan roditelj	404	1,889	2,293	9.42
7 - Osoba starija od 18 godina, nesposobna za rad preko 80%	4,451	1,973	6,424	26.38
8 - Nezaposlen	6,900	292	7,192	29.53
9 – Čuvar	3,371	2,883	6,254	25.68
10 - Osoba sa invalidskom penzijom (PPAK)	196	30	226	0.93
15 - Osoba sa osnovnom penzijom (PB)	78	19	97	0.40
18 – Staratelj - Osoba sa invalidskom penzijom (PPAK)	9	2	11	0.05
19 - Staratelj - Osoba sa osnovnom penzijom (PB)	4	2	6	0.02
21 - Samac - Osoba starija od 18 godina, nesposobna za rad 80%	687	1,161	1,848	7.59
UKUPNO:	16,100	8,252	24,352	100

7.7.5. Nacionalna struktura porodica u socijalnoj pomoći

Kosovo je posvećeno stvaranju države ravnopravnih građana, koja garantuje prava, građanske slobode i jednakost pred zakonom za sve ljude koji žive na Kosovu. Ustav Kosova predviđa da su „svi jednaki pred zakonom i da niko neće biti diskriminisan na osnovu rase, boje kože, pola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porekla, pripadnosti bilo kojoj zajednici, imovini, ekonomski i socijalni status, seksualna orijentacija, rođenje, invaliditet ili bilo koji drugi lični status”.¹⁵

Pored toga, kako bi se osigurala puna i efikasna jednakost među članovima zajednica, Ustav podstiče usvajanje odgovarajućih mera (npr. Pozitivna diskriminacija) u korist ranjivih i marginalizovanih grupa u društvu.

Pravo na korišćenje socijalne pomoći u Republici Kosovo imaju svi pojedinci/porodice koji žive u siromaštvu i koji ispunjavaju kriterijume predviđene važećim zakonom. Stoga, da bismo predstavili nacionalnu strukturu porodica u Šemi socijalne pomoći, pružamo podatke za decembar 2019. godine, koji su po broju i procentu slični ostalim mesecima ove godine. Pogledajte tabelu 12:

Tabela 12: Nacionalna struktura domaćinstva u ŠSP, decembar 2019

Nacionalna pripadnost	Broj porodica	%	Broj članova	%	Iznos	%
Albanci	18,648	76.58	78,049	79.03	2,008,600.00	77.79
Srbi	2,387	9.80	6,040	6.12	204,380.00	7.91
Romi	978	4.02	4,390	4.45	110,165.00	4.27
Aškalije	1,393	5.72	6,731	6.82	163,127.50	6.32
Egipčani	371	1.52	1,813	1.84	43,690.00	1.69
Turci	67	0.28	193	0.20	5,915.00	0.23
Bosanci	247	1.01	779	0.79	22,575.00	0.87
Crnogorci	3	0.01	6	0.01	257.50	0.01
Hrvati	14	0.06	40	0.04	1,292.50	0.05
Goranl	178	0.73	493	0.50	15,800.00	0.61
Drugi-	66	0.27	222	0.22	6,437.50	0.25
UKUPNO:	24,352	100	98,756	100	2,582,240.00	100

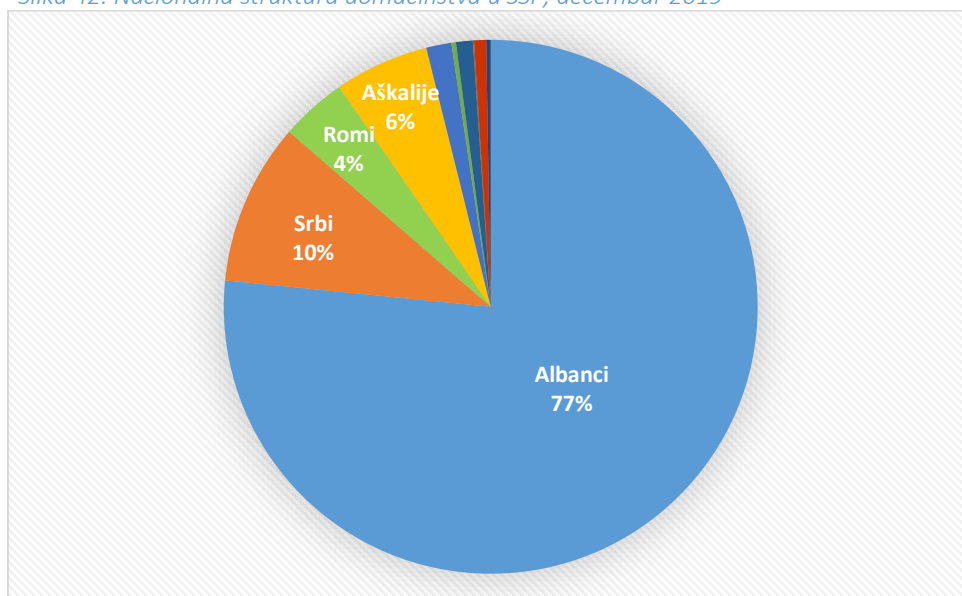
Na osnovu gornje tabele zaključuje se da su najveći broj i procenat albanske porodice/stanovnike, sa ukupno 18.648 porodica ili 77% i sa 78.049 članova porodice ili 79%, zatim srpske porodice sa 2.387 porodica ili 10%.

Tako nealbanske porodice u sistemu socijalne pomoći učestvuju sa 5.704 porodice ili 23% (2.387 ili 10% srpskih porodica i 3.317 ili 13% porodica drugih manjinskih zajednica na Kosovu).

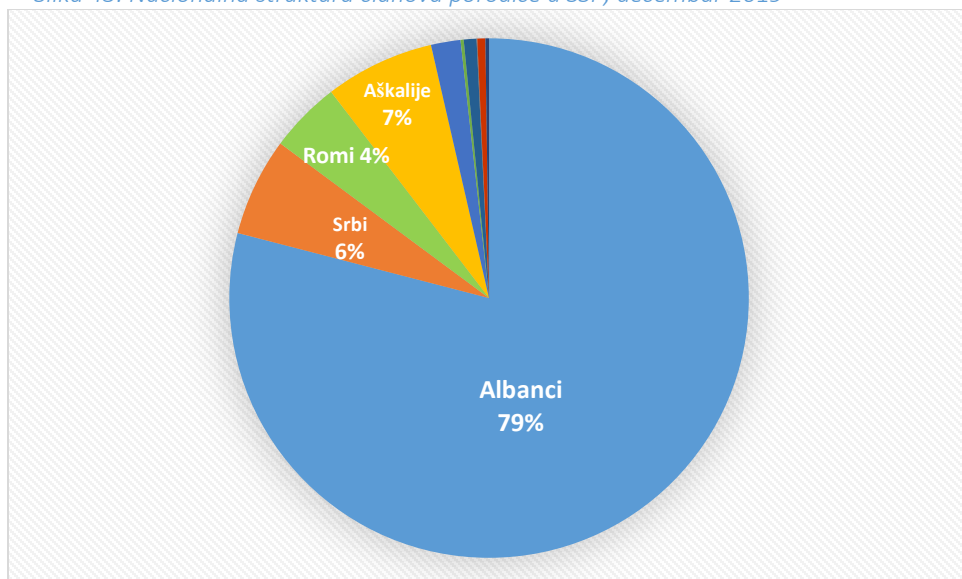
¹⁵ Ustav Republike Kosovo.

Prema tome, na osnovu statistike poslednjeg popisa ASK, da na Kosovu živi 1.8739.825 stanovnika, u 297.090 domaćinstava, gde nacionalna struktura stanovništva na Kosovu iznosi 93% Albanaca, 1.47% Srba i 6% nacionalnosti. Pored toga, ispostavilo se da je učešće svih nacionalnosti u Šemi socijalne pomoći u suprotnosti sa ovim podacima, gde postoji pozitivna diskriminacija u korist nealbanskih domaćinstava u Šemi socijalne pomoći. Ovo odstupanje, pored pozitivne diskriminacije, takođe može biti uzrok i posledica da je među nealbanskim porodicama, posebno onim iz zajednica Roma, Aškalija i Egipćana i drugih zajednica, nivo siromaštva izraženiji. Pogledajte tabelu 12 i slike 42 i 43:

Slika 42: Nacionalna struktura domaćinstva u ŠSP, decembar 2019

Slika 43: Nacionalna struktura članova porodice u ŠSP, decembar 2019

7.7.6. Članovi porodice u ŠSP, prema kategorijama i polnoj strukturi

U decembru 2018. godine, u Šemi socijalne pomoći na Kosovu bilo je ukupno 24.352 porodice, sa 98.756 članova porodice, od toga 42.619 ili 57% žena i 31.800 ili 43% muškaraca.

U kategoriji I bilo je 45.049 članova porodice, od toga 24.387 ili 54% žena i 20.670 ili 46% muškaraca.

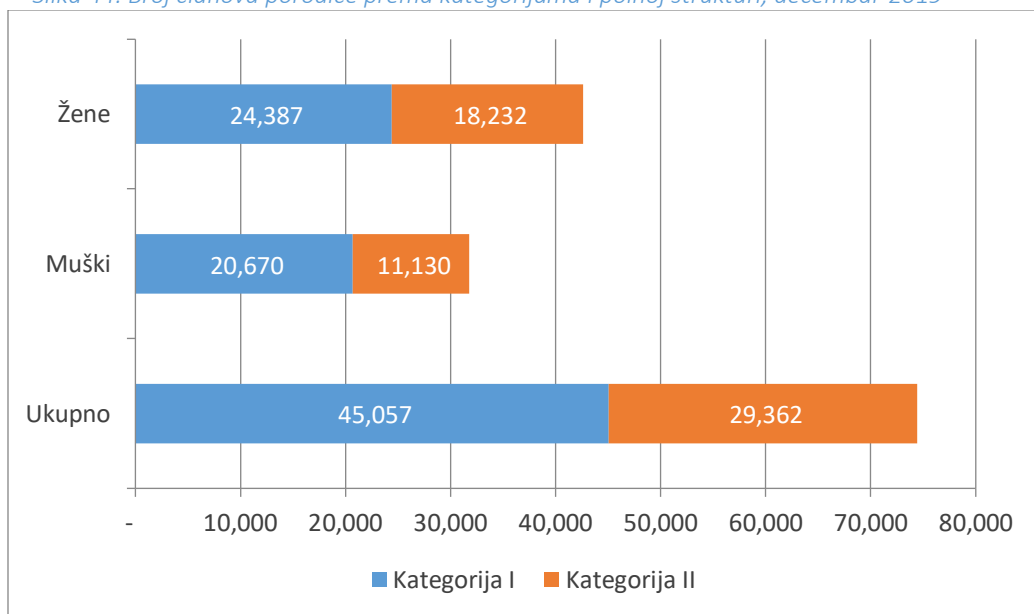
U kategoriji II bilo je 29.362 člana porodice, od kojih je 18.232 ili 62% bilo ženskog pola, a 11.130 ili 38% muškog pola. Pogledajte tabelu 13 i sliku 44:

Tabela 13: Članovi porodice u ŠSP, prema kategorijama i polnoj strukturi

UKUPNO			Kategorija I			Kategorija II		
M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno
31,800	42,619	74,419	20,670	24,387	45,049	11,130	18,232	29,362
42.72%	57.28%		45.87%	54.13%		37.91%	62.09%	

* U svojoj članova porodice, ovaj zahtev ne uključuje nosioce socijalne pomoći, predstavljene u tabeli 10.

Slika 44: Broj članova porodice prema kategorijama i polnoj strukturi, decembar 2019

7.7.7. Članovi porodice u ŠSP, prema starosnoj grupi

Posmatrano sa aspekta starosne strukture članova porodice u ŠSP (decembar 2019), proizilazi da su od ukupno 98.756 članova porodice u ŠSP najveći broj i procenat starosne grupe 19-65 godina sa ukupno

48.295 članova ili 49% od ukupnog broja članova, dok je najmanji broj i procenat starosna grupa starija od 65 godina sa ukupno 1.043 ili 1%.

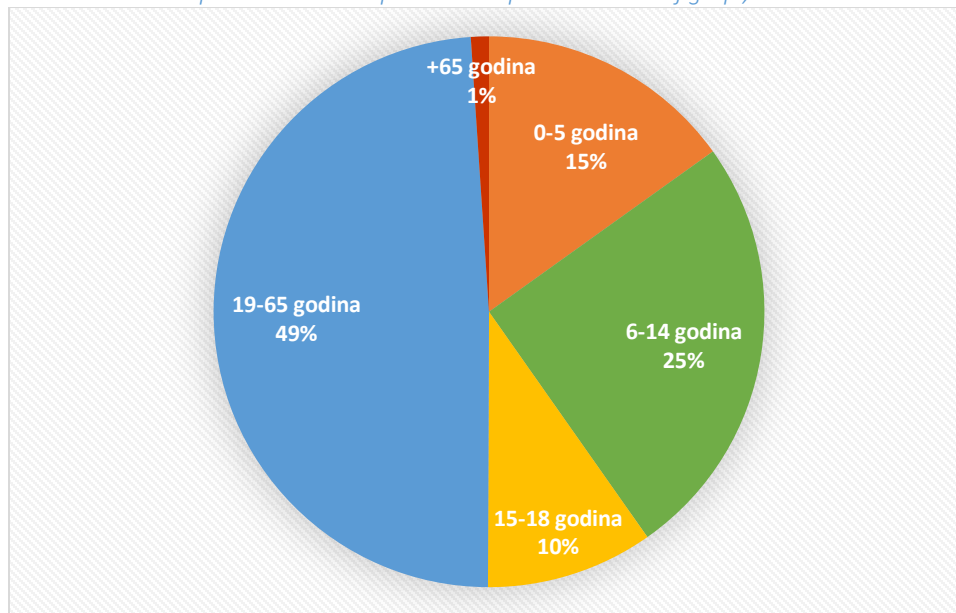
Međutim, ako se starost članova porodice u ŠSP izračuna od 0 -18 godina, onda se ispostavlja da ovu starosnu grupu čini 49.457 članova ili 50% od ukupnog broja članova porodice u ŠSP, pa je to starosna grupa sa najvećim procentom sjajno u Šemi.

Na osnovu ovih podataka, zaključujemo da bi predmet analize i brige za institucije za donošenje politika i odlučivanje na Kosovu trebalo da bude starosna grupa 0-18 godina u sistemu socijalne pomoći. Pogledajte tabelu 13 i sliku 45:

Tabela 14: Broj i procenat članova porodice u ŠSP prema starosnoj grupi, decembar 2019

Starosna grupa	0-5	6-14	15-18	19-65	65+	TOTAL
Broj članova u ŠSP	14,927	24,833	9,697	48,295	1,043	98,795
%	15.115	25.14	9.82	48.88	1.06	100.00

Slika 45: Članovi porodice u ŠSP u procentima prema starosnoj grupi, decembar 2019

7.8. Mesečni iznos socijalne pomoći

Mesečni iznos socijalne pomoći za porodice u ŠSP, određuje se prema broju bodova i broju članova porodice i troškovima cena hrane za potrošačke korpe, što je regulisano podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo. Visina naknada za porodicu regulisana je podzakonskim aktom, u kom slučaju Ministarstvo finansija u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja donosi rešenje o visini isplate mesečnog iznosa po porodici. Mesečni iznos socijalne pomoći usklađen je sa indeksom potrošačkih cena potrošačke korpe, koji je objavila Kosovska agencija za statistiku.¹⁶

Odlukom Vlade Republike Kosovo od 01.11.2015. Godine socijalna pomoć je povećana za 25%, što na minimum pada socijalna pomoć od 50 evra, dok je maksimalna 150 evra mesečno, a odlukom br. 15/24, datirano 12.01.2018 Vlada Republike Kosovo povećala je socijalnu pomoć za 20%. Dakle, od 1. januara 2018. socijalna pomoć (minimalna) je 60 evra mesečno, a maksimalna 180 evra mesečno.¹⁷

Mesečni iznos socijalne pomoći za porodicu određuje se prema broju bodova, broju članova porodice i troškovima potrošačkih cena korpe sa hranom, što je regulisano podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo.¹⁸ Pored osnovne pomoći, „porodica izabrana za šemu socijalne pomoći za svako dete uzrasta od nula (0) do osamnaest (18) godina, ostvaruje novčanu naknadu u obliku dečijeg dodatka, u cilju promocije obrazovanja i poboljšanja zdravlja¹⁹. Tako od oktobra 2012. godine, pored osnovnog iznosa socijalne pomoći, porodice u sistemu socijalne pomoći koje imaju decu uzrasta od 0-18 godina, dobijaju dodatnih 5 evra na ime obrazovanja i zdravstvene zaštite.²⁰ Za više pogledajte donju tabelu:

¹⁶ Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o sistemu socijalne pomoći na Kosovu, Član 8, stavovi 9.1 i 9.2 i Administrativno uputstvo, broj 15/2012 za izračunavanje mesečnog iznosa socijalna pomoć iznosa, član 11, stavovi 1-7.

¹⁷ Odluka Vlade Republike Kosovo, br. 15/24, od 12.01.2018.

¹⁸ Isto, član 8, stav 9.1.

¹⁹ Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama zakona br. 2003/15 o šemi socijalne pomoći na Kosovu,

Član 9 A, kao i Administrativno uputstvo, br. 15/2012 o obračunu mesečnog iznosa socijalne pomoći, član 12, stavovi 1-4.

²⁰ Odluka Ministra MRSZ, br.453, od 17.12.2012.

Tabela 15: Domaćinstva u ŠSP po broju članova, bodovima i mesečnom iznosu, decembar 2019

Porodice prema broju članova	Broj bodova	Iznos u evrima
Porodice sa 1 članom	40	60.00
Porodice sa 2 člana	55	82.50
Porodice sa 3 člana	60	90.00
Porodice sa 4 člana	65	97.50
Porodice sa 5 člana	70	105.00
Porodice sa 6 člana	75	112.50
Porodice sa 7 člana	80	120.00
Porodice sa 8 člana	85	127.50
Porodice sa 9 člana	90	135.00
Porodice sa 10 člana	95	142.50
Porodice sa 11 člana	100	150.00
Porodice sa 12 člana	105	157.50
Porodice sa 13 člana	110	165.00
Porodice sa 14 člana	115	172.50
Porodice sa 15 člana	120	180.00

7.8.1. Povećanje iznosa socijalne pomoći i prosek za članove i porodice

Tabela 16: Iznos i prosek socijalne pomoći prema broju članova porodice (2003, 2009, 2012, 2015 i 2019)

Porodice prema broju članova porodice	Povećavanje socijalne pomoći					Prosečna socijalna pomoć		
	Mesečni iznos socijalne pomoći u € u 2003	Mesečni iznos socijalne pomoći u € nakon povećanja sa 5 € za svaku porodicu 2009	Iznos socijalne pomoći u €, nakon izmena Zakona o PSP (jun 2012)	Mesečni iznos socijalne pomoći, u €, nakon povećanja od 25% od dt. 11.01.2015	Mesečni iznos socijalne pomoći, u €, nakon povećanja od 20% od dt. 01.01.2018	Porodice u ŠSP prema br. članova porodice (decembar 2019)	Prosečna mesečna socijalna pomoć za članove porodice (decembar 2019)	Prosečna dnevna socijalna pomoć po članu porodice (decembar 2019)
Porodice sa 1 članom	35.00	40.00	40.00	50.00	60.00	1.836	60.00	1.97
Porodice sa 2 člana	50.00	55.00	55.00	68.75	82.50	3.277	41.25	1.35
Porodice sa 3 člana	55.00	60.00	60.00	75.00	90.00	3.794	30.00	0.98
Porodice sa 4 člana	60.00	65.00	65.00	81.25	97.50	5.708	24.37	0.80
Porodice sa 5 člana	65.00	70.00	70.00	87.50	105.00	5.053	21.00	0.69
Porodice sa 6 člana	70.00	75.00	75.00	93.75	112.50	2.914	18.75	0.61
Porodice sa 7 člana	75.00	80.00	80.00	100.00	120.00	1.110	17.14	0.56
Porodice sa 8 člana	75.00	80.00	85.00	106.25	127.50	419	15.93	0.52
Porodice sa 9 člana	75.00	80.00	90.00	112.50	135.00	162	15.00	0.49
Porodice sa 10 člana	75.00	80.00	95.00	118.75	142.50	57	14.25	0.46
Porodice sa 11 člana	75.00	80.00	100.00	125.00	150.00	14	13.63	0.44
Porodice sa 12 člana	75.00	80.00	105.00	131.25	157.50	5	13.12	0.43
Porodice sa 13 člana	75.00	80.00	110.00	137.50	165.00	3	12.69	0.41
Porodice sa 14 člana	75.00	80.00	115.00	143.75	172.50	0	0	0
Porodice sa 15 člana	75.00	80.00	120.00	150.00	180.00	0	0	0
Prosek	67.33	72.33	84.33	105.41	126.50	24.325	22.85 €	0.74 €

Ako se pozivamo na najnovije podatke Svetske banke i Kosovske agencije za statistiku, 17% stanovništva na Kosovu živi u apsolutnom siromaštvu sa manje od 1,82 evra dnevno po odrasloj osobi, a 5% stanovništva živi na nivou ekstremnog siromaštva sa manje od 1,30 evra dnevno²¹, onda se ispostavlja da jedan broj porodica u ŠSP-u uprkos primanju socijalne pomoći nastavlja da živi ispod granice siromaštva.

²¹ Izveštaj Svetske banke i Kosovske agencije za statistiku, 2016.

7.9. Rad jedinica-komisija Divizije za socijalnu pomoć

7.9.1. Lekarska komisija nivoa I

Pravo na socijalnu pomoć u prvoj kategoriji ostvaruje porodica u kojoj su svi članovi porodice izdržavani prema definiciji datoj u članu 2. tačka 2.7 važećeg zakona i nijedan od njih nije zaposlen.²²

Osoba će se smatrati teškim invaliditetom i trajnim invaliditetom ako je starija od osamnaest (18) godina i mlađa od 65 godina, ako je fizički ili mentalno onespobljena i nije sposobna za novčani rad. Trajna invalidnost i teška fizička i mentalna invalidnost, definiše se kao trajna fizička i mentalna invalidnost na skali od najmanje 80%, kao što je invalidnost koja onemogućava rad osobe u trenutku podnošenja zahteva i za naredni period od najmanje godinu dana.²³

Porodice sa jednim ili više onespobljenih članova, koji podnesu zahtev za socijalnu pomoć za prvu kategoriju, zdravstveno stanje ovih članova ispituje i ocenjuje Lekarska komisija Ministarstva. Postupci rada, kriterijumi i metodologija za procenu i pregled nivoa i vrste invaliditeta od strane Lekarske komisije, utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo.²⁴

Medicinska komisija - označava grupu medicinskih stručnjaka, koju je formiralo i odobrilo nadležno Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u svrhu ispitivanja i utvrđivanja zdravstvenog stanja, utvrđivanja stepena invalidnosti bilo kog lica ili člana porodice koji je uključeni u ostvarivanje prava definisanih Zakonom br. 04/L-096.²⁵

Medicinske komisije prvog i drugog stepena u MRSZ osnovane su i funkcionišu u okviru Kancelarije generalnog sekretara MRSZ, u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima koji regulišu šemu socijalne pomoći.

U skladu sa Zakonom br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći, Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama Zakona 3003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, Administrativno uputstvo br. 01/2009 o osnivanju, organizaciji i funkcionisanju Kancelarije lekarskih komisija i administrativnog uputstva (MRSZ) br. 11/2013 o procedurama rada Medicinske komisije za podnosiocze zahteva za socijalnu pomoć prve kategorije,

²² Zakon br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, član 2.7 i Zakon br. 04 / L-096 o izmenama i dopunama Dopunjujući Zakon br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, član 4.4.

²³ Zakon br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, član 2.9.

²⁴ Zakon br. 04 / L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o sistemu socijalne pomoći na Kosovu, član 6, stav 6.2.

²⁵ Potj, član 2, stav 4.

tokom perioda januar-decembar 2019. godine, Medicinska komisija nivoa I, procenila je radnu nesposobnost (ne manje od 80%) za 21.577 Podnosioci zahteva za socijalnu pomoć u kategoriji I.

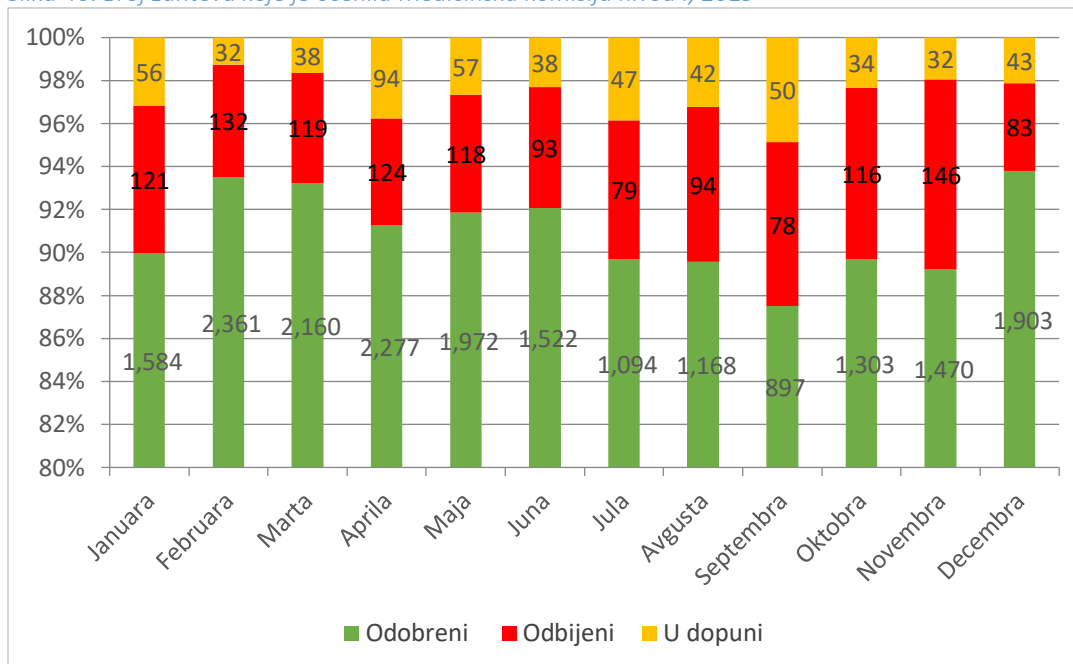
Od 21.577 podnetih prijava za medicinsku procenu, 19.711 prijava ili 91% je odobreno ili procenjeno kao radno nesposobno preko 80%, 1.303 zahteva ili 6% odbijeno je ili procenjeno kao sposobno za rad, dok 563 zahteva ili 3% čine vratio po papire. Pogledajte tabele 7.15 i 7.16 i slike 7.11, 7.12 i 7.13:

Tabela 17: Broj zahteva koje je ocenila Medicinska komisija nivoa I, 2019

Mesec	Broj procena Medicinske komisije nivoa I za radnu nesposobnost, ne manji od 80%			Ukupno
	Odobreno	Odbijeno	U dopuni	
Januara	1,584	121	56	1,761
Februara	2,361	132	32	2,525
Marta	2,160	119	38	2,317
Aprila	2,277	124	94	2,495
Majaa	1,972	118	57	2,147
Juna	1,522	93	38	1,653
Jula	1,094	79	47	1,220
Avgusta	1,168	94	42	1,304
Septembra	897	78	50	1,025
Oktobra	1,303	116	34	1,453
Novembra	1,470	146	32	1,648
Decembra	1,903	83	43	2,029
Ukupno	19,711	1,303	563	21,577
%	91.35 %	6.04 %	2.61 %	100

U poređenju sa prethodnom godinom (2017), broj zahteva za medicinsku procenu nesposobnosti za rad za socijalnu pomoć u prvoj kategoriji povećan je za 652 zahteva ili za 3% više.

Slika 46: Broj zahteva koje je ocenila Medicinska komisija nivoa I, 2019

7.10. Postupak i postupci za žalbe na socijalnu pomoć

Podnosilac zahteva za socijalnu pomoć koji je nezadovoljan zvaničnom odlukom nadležnog organa, može podneti pismeni zahtev šefu šeme socijalne pomoći za ponovno razmatranje odluke. Zahtev za ponovno razmatranje podnosi se najkasnije pet (5) dana od dana prijema odluke. Ona ne gubi pravo na žalbu u drugom stepenu Žalbenoj komisiji u odgovarajućem odeljenju Ministarstva, dok rukovodilac Šeme socijalne pomoći u roku od deset (10) dana razmatra zahtev za ponovno razmatranje, ili ga prenosi telu stariji, koji odlučuje o žalbi.²⁶

7.10.1. Jedinica za žalbe nivoa II/DSP/PRPP

Podnosilac zahteva za pomoć, koji je nezadovoljan odlukom prvostepenog organa, odnosno Centra za socijalni rad-rukovodilac šeme socijalne pomoći, može podneti pisanu žalbu Komisiji za žalbe, kao telu drugog stepena, u odgovarajućem odeljenju, koje deluje pod ovlašćenjem Ministarstva.

Žalbe se podnose najkasnije petnaest (15) dana od dana prijema odluke od strane nadležnog organa CSR.

²⁶ Zakon br. 04 / L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o sistemu socijalne pomoći na Kosovu, Član 10, stav 11.1.

Komisija za žalbe mora da razmotri žalbu i pismeno obavesti žalioca o odluci primljenoj najkasnije dvadeset jedan (21) dan po prijemu žalbe.²⁷

Jedinica za žalbe i izvršenje zakona, koja deluje u okviru DSP /OSPP, daje tumačenja, pojašnjenja i stručne komentare na zakone i podzakonske akte koji regulišu oblast socijalne pomoći, razmatra žalbe strana nezadovoljnih prvostepenim odlukama, za CSR. U okviru ove jedinice deluje Komisija za razmatranje žalbi, kao drugostepeno telo, koje donosi odluke i izveštava direktno direktoru OSPP-a.

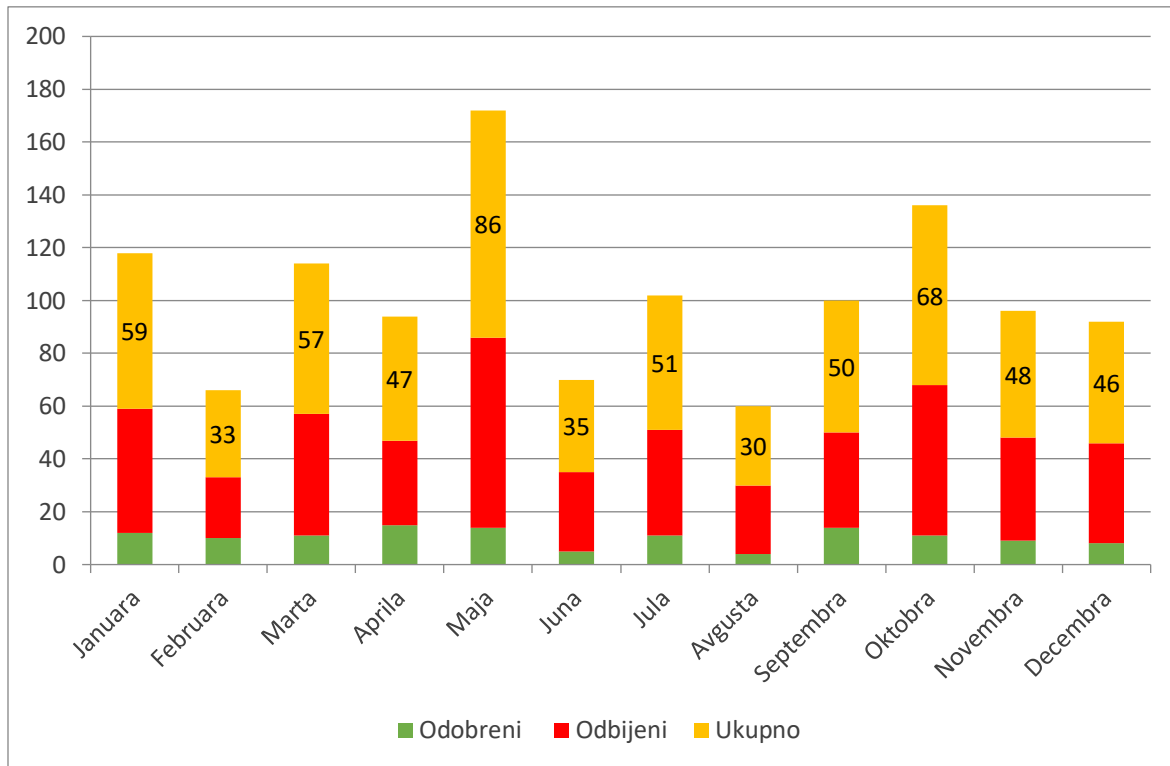
Prema članu 11, stavovi 11.1, 11.2 i 11.3 Osnovnog zakona o šemi socijalne pomoći i članu 10. zakona br. 04/L-096 o izmenama i dopunama zakona br. 2003/15 o šemi socijalne pomoći na Kosovu i aktima ostali podzakonski akti, Komisija za žalbe nivoa II za socijalnu pomoć u OSPP/MRSZ, tokom izveštajnog perioda januar-decembar 2019. godine razmotrila je 610 žalbi podnetih od strane nezadovoljnih prvostepenom odlukom, odlukom lidera ŠSP usluga putem odgovarajućih CSR. Od ovog ukupnog broja, 124 žalbe ili 20% je odobreno, dok je 486 žalbi ili 80% odbijeno, jer ne ispunjavaju kriterijume predviđene važećim zakonom. Pogledajte tabelu 17 i sliku 46:

Tabela 18: Broj žalbi, procena u nivou II i upravnih sporova, 2019

Mesec	Žalba, nivo II			Lekarska komisija, II			Upravni sporovi/Osnovni sud				
	Ukupno	Odobrene	Odbijene	Ukupno	Odobrene	Odbijene	Ukupno	Odobrene	Odbijene	Riproc.	Proced.
Januar	59	12	47	36	8	28	1	0	0	0	1
Februar	33	10	23	37	6	31	3	0	0	0	3
Mart	57	11	46	35	5	30	0	0	0	0	0
April	47	15	32	54	12	42	2	0	0	0	2
Maj	86	14	72	36	10	26	1	0	0	0	1
Jun	35	5	30	36	3	33	1	0	0	0	1
Juli	51	11	40	36	10	26	1	0	0	0	1
August	30	4	26	0	0	0	1	0	0	0	1
Septembar	50	14	36	58	14	44	1	0	0	0	1
Oktobar	68	11	57	32	9	23	0	0	0	0	0
Novembar	48	9	39	26	3	23	0	0	0	0	0
Decembar	46	8	38	42	10	32	0	0	0	0	0
Ukupno	610	124	486	428	90	338	11	0	0	0	11

²⁷ Zakon br. 04 / L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o šemi socijalne pomoći na Kosovu, Član 10, stav 11.2.

Slika 47: Broj žalbi koje je razmatrala Komisija za žalbe nivoa II, 2019

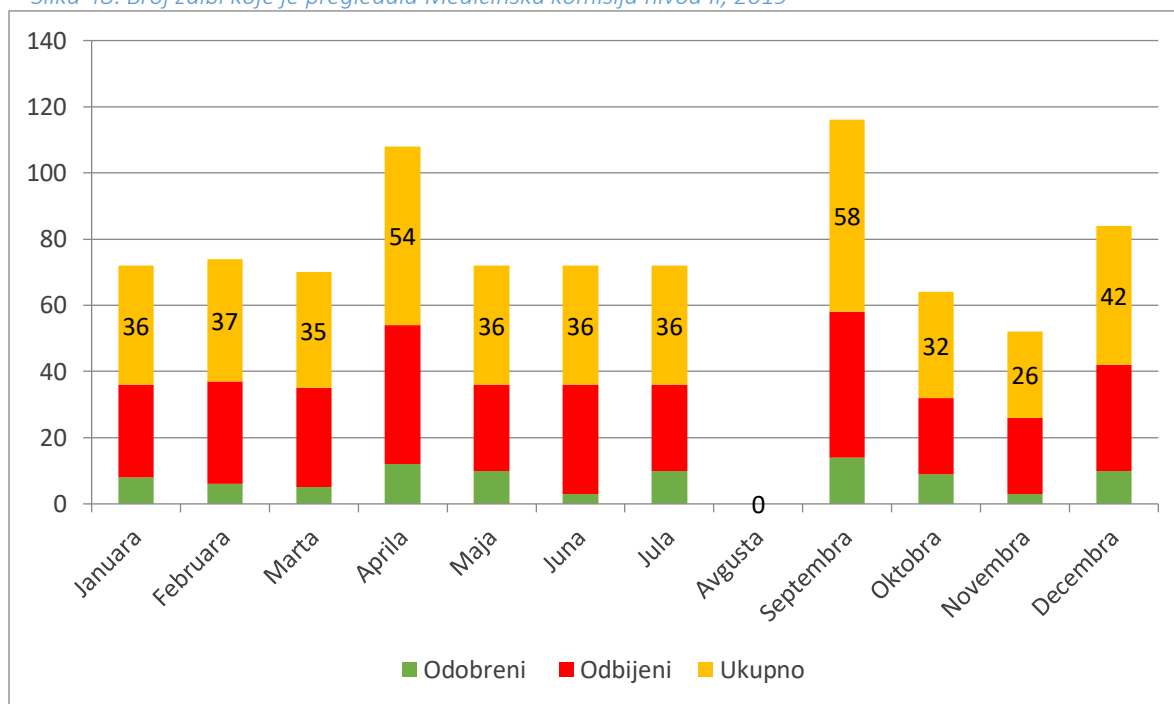

U poređenju sa prethodnom godinom gde je na nivou II bilo ukupno 732 žalbi, njihov broj tokom 2019. godine smanjen je za 122 žalbe manje ili minus 20%.

7.10.2 Lekarska komisija II nivoa zbog radne nesposobnosti

U slučajevima kada se žalba odnosi na procene Medicinske komisije, Komisija za žalbe II nivoa zahteva od Komisije lekara II nivoa da preispita i ponovo proceni radnu nesposobnost (najmanje 80% radno nesposobnih) člana porodice/članova koji su se prijavili za socijalnu pomoć. Tokom perioda januar-decembar 2019. godine, ova Komisija je pregledala i ponovo ocenila 428 žalbi, od kojih je 90 ili 19% odobreno (kandidati su ocenjeni kao nesposobni za rad), dok je 338 ili 81% odbijeno, (ocenjeno kao sposobni za rad.) Pogledajte Tabelu 17 i sliku 47:

Slika 48: Broj žalbi koje je pregledala Medicinska komisija nivoa II, 2019

U poređenju sa prethodnom godinom, gde je broj žalbi bio 385, broj zahteva/žalbi za ocenu u Lekarskoj komisiji nivoa II tokom 2019. godine povećan je za još 43 žalbe, ili 10%.

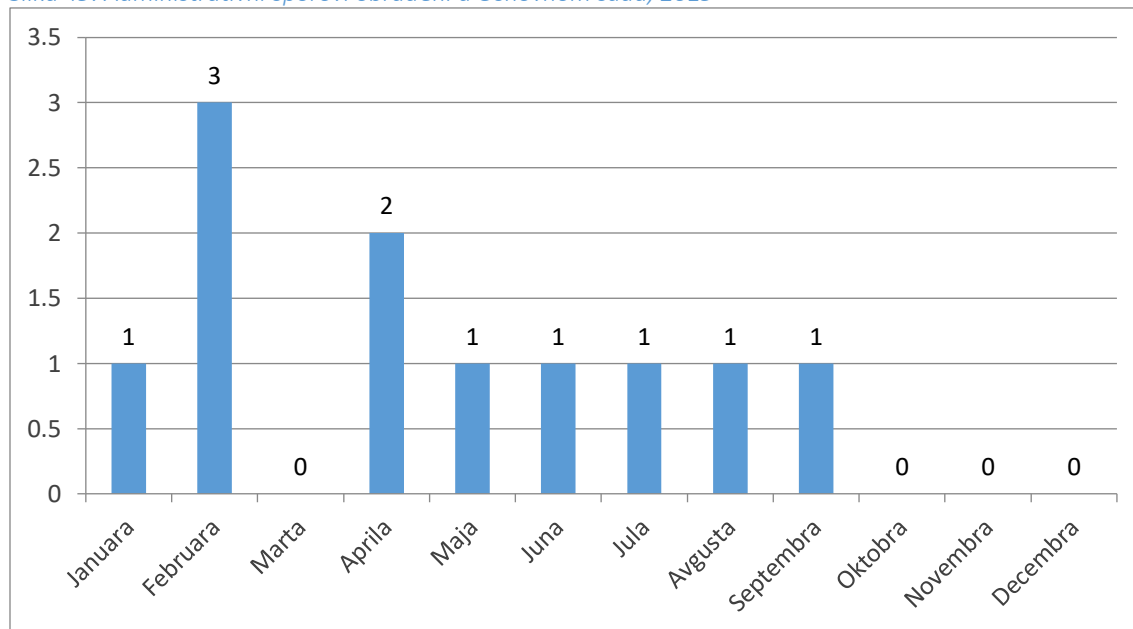
7.10.3. Upravni sporovi

Stranka nezadovoljna odlukom Komisije za žalbe nivoa II ima pravo da u roku od trideset (30) dana pokrene upravni spor pred nadležnim sudom, od dana prijema odluke..²⁸

Preko Drugostepene komisije za žalbe DNS/OSPP, Osnovnom sudu u Prištini, tokom 2019. godine obrađeno je ukupno 11 upravnih sporova, koji su svi u fazi revizije. Pogledajte tabelu 17 i sliku 48:

²⁸ Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o sistemu socijalne pomoći na Kosovu, Član 10, stav 11.3.

Slika 49: Administrativni sporovi obrađeni u Osnovnom sudu, 2019

U poređenju sa 2018. godinom, gde je bilo 16 administrativnih sporova, tokom 2019. godine imamo smanjenje za 5 administrativnih sporova manje, ili minus 45%.

7.11. Jedinica za kontrolu i nadzor za šemu socijalne pomoći

Jedinica za kontrolu i nadzor (JKN) deluje u okviru DNS/OSPP i odgovorna je za sistematski nadzor, inspekciju i nadzor funkcionisanja i sprovođenja zakona na snazi u ŠSP, rada CSR, kao institucija na koje je MRSZ prenelo pravo administracije sa ŠSP, koliko i kako se primenjuje Zakon br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o šemi socijalne pomoći na Kosovu i drugim administrativnim uputstvima koja regulišu šemu socijalne pomoći na Kosovu.

U okviru nadležnosti i mandata Jedinice za kontrolu i nadzor za šemu socijalne pomoći, tokom perioda januar-decembar 2019. godine, ova jedinica je vršila redovnu kontrolu u 13 CSR (videti tabelu 16). Tokom ovih inspekcija, JKN je proverio ukupno 818 spisa predmeta korisnika (porodica) u socijalnoj pomoći.

U 2018. godini, JKN je proverila 2025 predmeta/spisa, otkrivamo da je tokom 2019 JKN proverila 1.207 slučajeva manje nego prethodne godine.

Od ukupnog broja kontrolisanih predmeta, 521 predmet ili 64% spisa predmeta dovršen je sa potrebnim dokumentima u skladu sa zakonskim aktima i podzakonskim aktima Šeme socijalne pomoći, dok je 297 ili 36% spisa predmeta korisnika pomoći (porodice) bili nepotpuni, jer im je nedostajao bilo koji od dokumenata predviđenih zakonima i podzakonskim aktima koji regulišu šemu socijalne pomoći.

Pored dokumenata koji su provereni u slučajevima korisnika socijalne pomoći, JKN je takođe izvršio direktnu verifikaciju 486 porodica u njihovim prebivalištim. Iz ovih verifikacija proizašlo je da je 437 porodica verifikovanih na terenu ili 90% imalo pravo, u skladu sa uslovima i kriterijumima predviđenim zakonom, dok je 49 ili 10% verifikovanih porodica bilo neprihvatljivo i suprotno uslovima i kriterijumima predviđenih zakonima i podzakonskim aktima šeme socijalne pomoći. Pogledajte tabelu 7.18 i slike 7.16 i 7.17:

Tabela 19: Broj centara za socijalni rad koji kontroliše Jedinica za kontrolu i nadzor, 2019

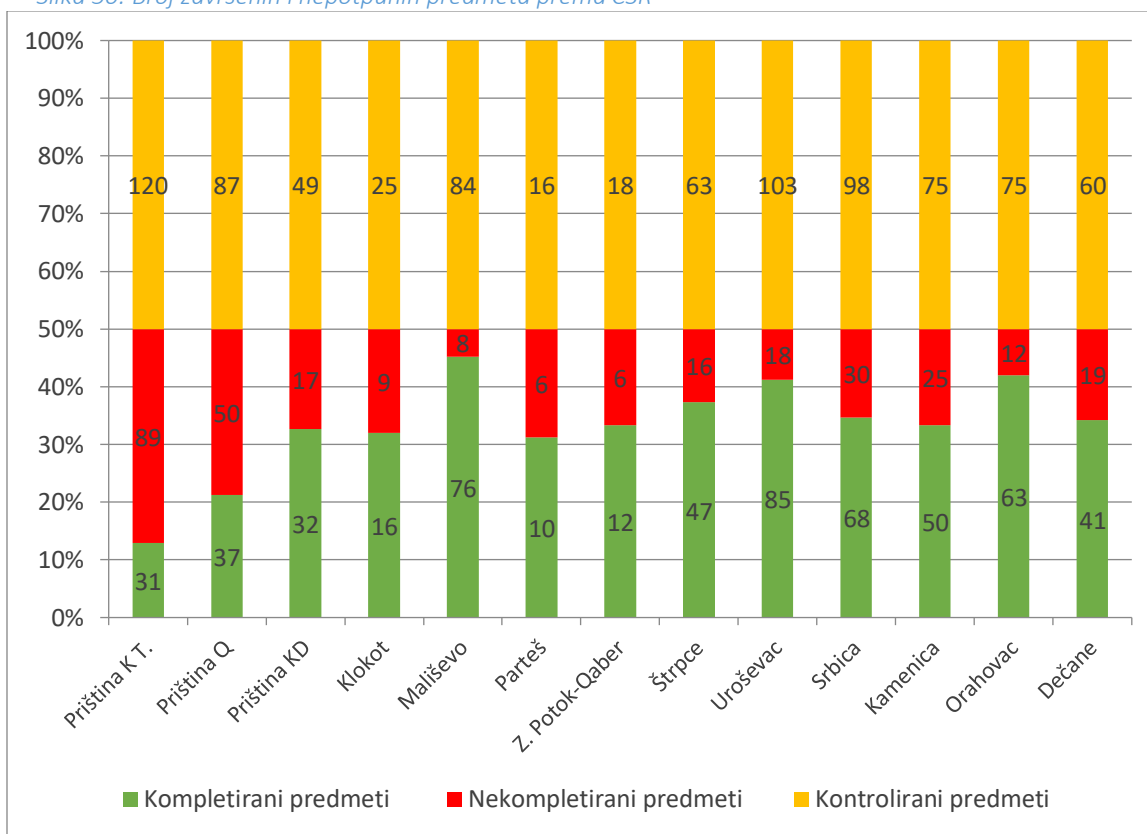
Br	Opština CSR	Vremenski period kontrole	Broj kontrolisanih slučajeva				Broj verifikovanih porodica					
			Br. kontrolisanih supstanci	Br. završenih kurseva	%	Br. nepotpunih kurseva	%	Br. proverenih porodica	Br. selektivnih porodica	%	Br. porodica br odabirljiv	%
1	Priština K T.	13.02-19.02.2019	120	31	25.83	89	74.17	56	35	62.50	21	37.50
2	Priština Q	28.01-30.01.2019	87	37	42.53	50	57.47	38	37	97.36	1	2.64
3	Priština KD	06.02-07.02.2019	49	32	65.30	17	34.70	24	23	95.83	1	4.17
4	Klokot	30.04-03.05.2019	25	16	64.00	9	36.00	23	21	91.30	2	8.70
5	Mališevo	13.05-23.05.2019	84	76	90.47	8	9.23	61	59	96.72	2	3.28
6	Parteš	24.05-24.05.2019	16	10	62.50	6	37.50	10	8	80.00	2	20.00
7	Z. Potok-Qaber	13.06-13.06.2019	18	12	66.67	6	33.33	10	8	80.00	2	20.00
8	Štrpce	18.06-20.06.2019	63	47	74.60	16	25.40	27	25	92.59	2	7.41
9	Uroševac	03.07-17.07.2019	103	85	82.52	18	17.47	59	59	100	0	0
10	Srbica	26.08-05.09.2019	98	68	69.39	30	30.61	67	62	92.54	5	7.46
11	Kamenica	24.07-17.09.2019	75	50	66.67	25	33.33	52	44	84.62	8	15.38
12	Orahovac	29.10-06.11.2019	75	63	84.00	12	16.00	36	36	100	0	0
13	Dečane	09.12-18.12.2019	60	41	68.34	19	31.66	23	20	86.96	3	13.04
		Ukupno	818	521	63.69	297	36.31	486	437	89.92	49	10.08

Iz gornje tabele proizilazi da je najveći procenat nepotpunih slučajeva u ŠSP, Jedinica za kontrolu i nadzor pronašla u CSR u Prištini/Kodra e Trimave, gde je od 120 kontrolisanih slučajeva 89 slučajeva ili 74% bilo nepotpuno; u CSR u Prištini/Qafa od 87 kontrolisanih slučajeva, 50 slučajeva ili 57% je bilo nepotpuno, i tako dalje.

Čak i najveći procenat nepodobnih porodica u ŠSP, JKN pronašao je u CSR Priština/Kodra e Trimave, gde je od 56 porodica verifikovanih na terenu, 37% njih bilo neprihvatljivo, zatim u CSR Parteš i Zubin Potok gde od ukupnog broja porodica verifikovanih na terenu 20% njih bile su nepodobne.

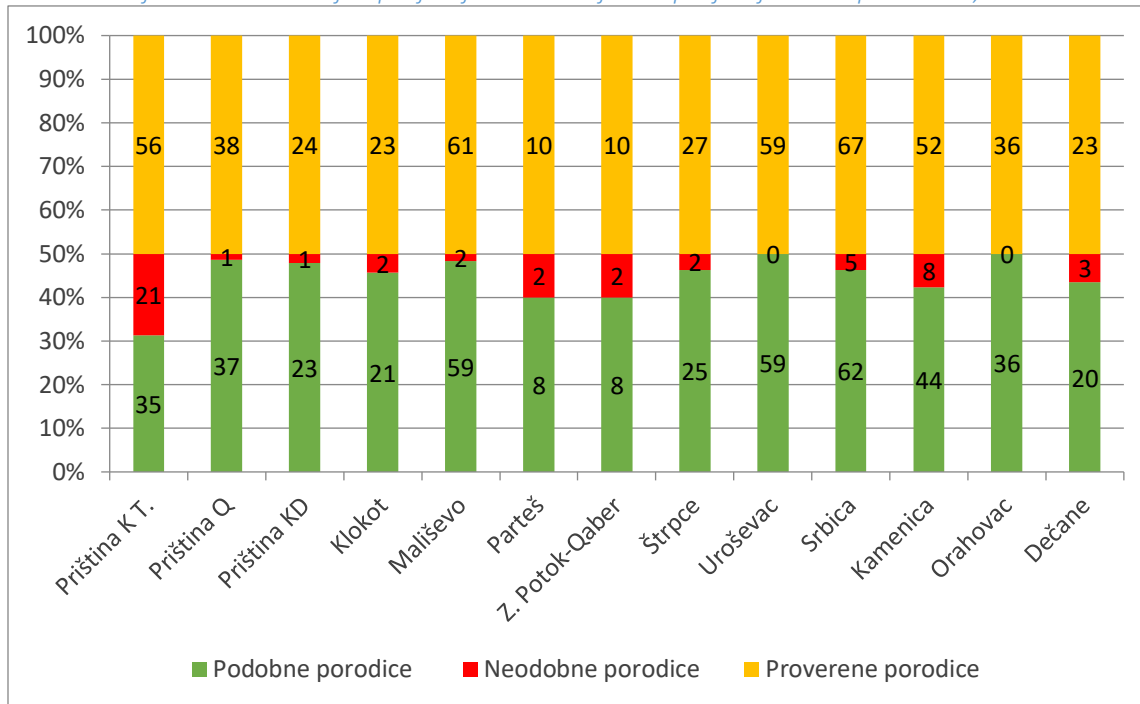
U 2018. godini JKN je verifikovao na terenu 1.180 porodica, a zatim smo utvrdili da je tokom 2019. JKN verifikovao na terenu 694 porodice manje nego prethodne godine.

Slika 50: Broj završenih i nepotpunih predmeta prema CSR

U poređenju sa 2018. godinom, gde je 30% od ukupno proverenih slučajeva/spisa bilo nepotpuno, otkrivamo da se u 2019. ovaj procenat povećao za 7% više nego prethodne godine.

Slika 51: Broj domaćinstava koja ispunjavaju uslove i koja ne ispunjavaju uslove prema CSR, 2019

U poređenju sa 2018. godinom, gde je 6% od ukupnog broja terenskih domaćinstava bilo neprihvatljivo, otkrivamo da se u 2019. ovaj procenat povećao za 4% više nego prethodne godine.

7:12. Poređenje podataka sa Poreskom upravom Kosova

Tokom 2019. godine, nakon upoređivanja baze podataka ŠSP sa Poreskom upravom Kosova, identifikovano je ukupno 1.963 slučaja/podrođice sa mesečnim prihodom. Od ovog ukupnog broja, 762 slučaja ili 39% su slučajeve koji su zaustavljeni pre povlačenja sredstava za socijalnu pomoć, tako da ovi slučajeve/podrođice nemaju obavezu da vrata sredstva, dok 1.201 slučaj/podrođica ili 61% isplata socijalne pomoći bez pravnog osnova. O ovim slučajevima su obavesteni nadležni CSR i protiv njih je pokrenut postupak za vraćanje nelegalno ostvarenih sredstava.

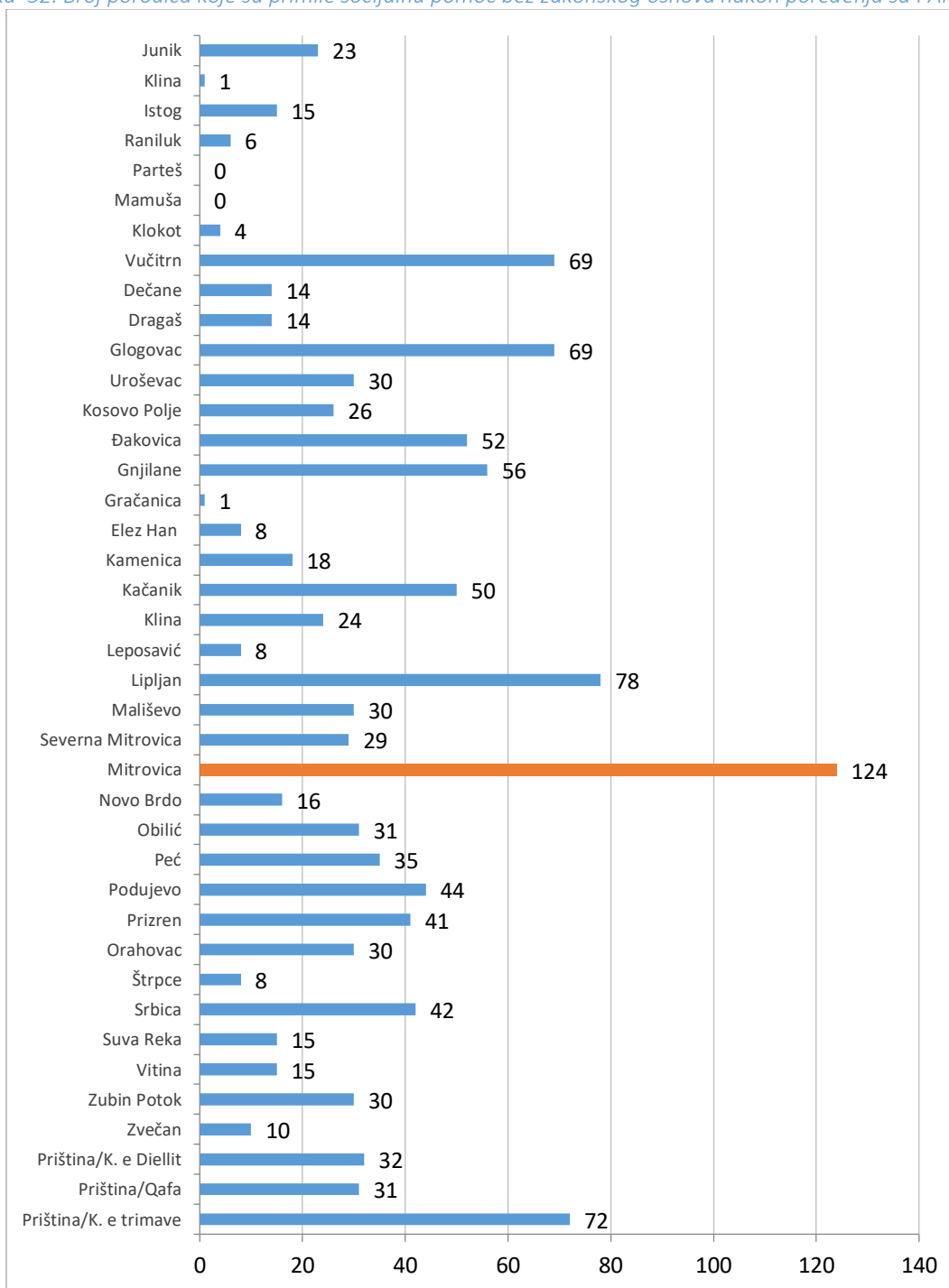
Od ukupno 1.201 slučaja koji su dobili socijalnu pomoć bez pravnog osnova, 468 porodica ili 40% vratilo je sredstva dobijena bez pravnog osnova, sa 154 slučaja/podrođica ili 13%, Centri za socijalni rad nisu mogli da zaključe sporazume o povratku fondova socijalne pomoći ostvarenih bez zakonskog osnova. Predmeti ovih slučajeva/podrođice iz OSPP-a prosleđeni su Pravnom odeljenju (PO) MRSZ-a radi pokretanja sudskog postupka i prosleđivanja nadležnom sudu, 515 predmeta /podrođica 42%, još uvek je u proceduri za povratak sredstava ostvarenih bez pravnog osnova. Dok su za 66 slučajeva/podrođice ili 5%, CSR ustanovili da je njihova socijalno-ekonomska situacija veoma ozbiljna i isti su ponovo aktivirani u socijalnoj pomoći. Pogledajte donju tabelu:

Tabela 20: Broj slučajeva verifikovanih kod PAK-a, 2019

Br	CSR/Opština	Porodice identifikovane sa PAK-om	Porodice koje nemaju obavezu da vrate sredstva	Porodice koje imaju obavezu da vrate sredstva	Porodice koje su vratile sredstva	Predmeti poslani DL radi pokretanja sudskog postupka	Slučajevi u proceduri u CSR (nisu prijavljeni)	Slučajevi koje su CSR ponovo aktivirali, (bez vraćanja sredstava)
1	Priština/K. e trimave	93	21	72	12	2	58	0
2	Priština/Qafa	50	19	31	21	0	10	0
3	Priština/K. e Diellit	50	18	32	14	13	3	2
4	Zvečan	24	14	10	3	0	6	1
5	Zubin Potok	44	14	30	1	0	30	1
6	Vitina	29	14	15	7	2	6	0
7	Suva Reka	23	8	15	13	0	2	0
8	Srbica	67	25	42	32	9	1	0
9	Štrpce	21	13	8	4	0	4	0
10	Orahovac	49	19	30	17	0	9	4
11	Prizren	63	22	41	14	0	27	0
12	Podujevo	73	29	44	21	22	1	0
13	Peć	70	35	35	2	24	6	3
14	Obilić	44	13	31	20	0	11	0
15	Novo Brdo	33	17	16	11	0	5	0
16	Mitrovica	197	73	124	49	25	37	13
17	Severna Mitrovica	57	28	29	4	0	23	2
18	Mališevo	44	14	30	19	0	8	3
19	Lipljan	113	35	78	35	22	19	2
20	Leposavić	21	13	8	3	0	5	0
21	Klina	45	21	24	2	0	17	5
22	Kačanik	70	20	50	13	0	47	0
23	Kamenica	35	17	18	12	2	3	1
24	Elez Han	10	2	8	6	0	2	0
25	Gračanica	7	6	1	1	0	0	0
26	Gnjilane	82	26	56	36	4	14	2
27	Đakovica	77	25	52	15	0	32	5
28	Kosovo Polje	58	32	26	8	6	8	4
29	Uroševac	57	27	30	17	8	5	0
30	Glogovac	116	47	69	25	15	24	5
31	Dragaš	25	11	14	9	0	5	0
32	Dečane	22	8	14	12	0	2	0
33	Vučitrn	116	47	69	4	0	60	5
34	Klokot	13	9	4	0	0	3	1
35	Mamuša	0	0	0	0	0	0	0
36	Parteš	2	2	0	0	0	0	0
37	Raniluk	11	5	6	0	0	3	3
38	Istog	15	0	15	5	0	6	4
39	Klina	2	1	1	0		1	0
40	Junik	35	12	23	11	0	12	0
	Ukupno	1963	762	1,201	478	154	515	66

Na osnovu gornje tabele i donje slike, utvrđeno je da najveći broj identifikovanih slučajeva koji su primili socijalnu pomoć bez pravnog osnova nakon upoređivanja podataka sa podacima PAK-a, ima CSR u Mitrovici sa 124 slučajevi/porodice ili 10% od ukupnog broja porodica koje su dužne da vrate sredstva socijalne pomoći. Pogledajte donju sliku:

Slika 52: Broj porodica koje su primile socijalnu pomoć bez zakonskog osnova nakon poređenja sa PAK-om, 2019

7.13. Jednokratna hitna pomoć

Na osnovu člana 12. stav 12.1 i 12.2 Zakona br. 04/L-096 o izmenama i dopunama zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu i članu 4 Administrativnog uputstva (MRSZ) br. 12/2013 o utvrđivanju procedura za isplatu jednokratne socijalne pomoći, navodi se: Jednokratnom socijalnom pomoći smatra se pomoć koja se pruža pojedincima ili porodicama za trenutne, vanredne, ali ne i kontinuirane potrebe, kao što su: pogrebni troškovi članova porodice, oštećenja i uništavanje domaćinstva uzrokovane prirodnim katastrofama (požar, zemljotres i poplava) zbog gubitka dokumentacije zajedno sa poslednjim novcem i drugih hitnih potreba.²⁹

Sve porodice ili pojedinci imaju pravo da se prijave za beneficije jednokratne pomoći, bez obzira da li su korisnici šeme socijalne pomoći koja ispunjava kriterijume utvrđene u članu 12. Zakona br. 04/L-096 o izmenama i dopunama zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu.³⁰

Uslovi, kriterijumi i drugi postupci za realizaciju ove finansijske podrške regulisani su Administrativnim uputstvom (MRSZ) br. 12/2013 o utvrđivanju procedura za isplatu jednokratne socijalne pomoći, iz člana 4-15.

Tokom perioda januar-decembar 2019. godine, Komisija za ocenu trenutne pomoći pregledala je 232 zahteva za jednokratnu socijalnu pomoć. Novčana podrška od po 100 evra koristila je 109 pojedinaca/ porodica ili 47% od ukupno pregledanih prijava, sa ukupno 10.900 evra, od 150 evra do 300 evra koristila je 78 porodica/pojedinaca ili 34%, sa ukupno 18.900 evra, dok je 48 zahteva ili 21% odbijeno jer ne ispunjavaju kriterijume predviđene gore pomenutim zakonodavstvom. Ukupno je raspodeljen iznos za jednokratnu socijalnu pomoć u periodu januar-decembar 2019. godine 29.800 evra. Pogledajte tabelu 19 i sliku 51:

²⁹ Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 12/2013 o definisanju procedura za isplatu Jednokratne socijalne pomoći.

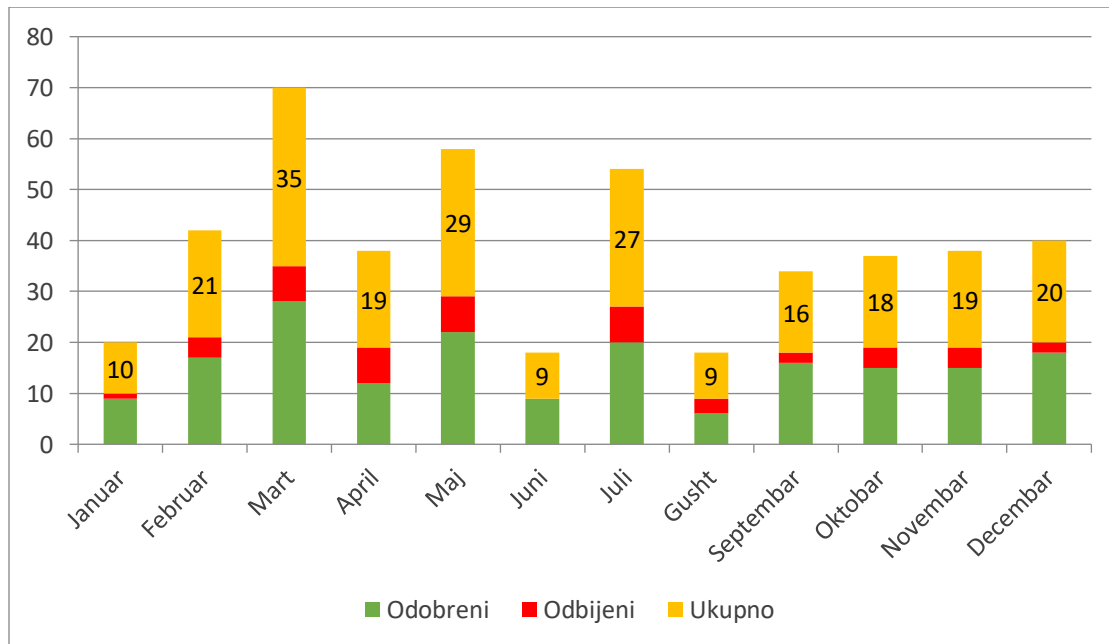
³⁰ Isto, član 5.

Tabela 21: Jednokratna hitna pomoć, 2019

Mesec	Broj zahteva	Odobrenje 100 evra	Odobreno 150-300	Odbijeno	Iznos 100 evra	Iznos 300 evra	Ukupno
Januar	10	4	5	1	400.00 €	1,100.00 €	1,500.00
Februar	21	16	1	4	1,600.00 €	300.00 €	1,900.00
Mart	35	18	10	7	1,800.00 €	2,700.00 €	4,500.00
April	19	9	3	7	900.00 €	600.00 €	1,500.00
Maj	29	15	7	7	1,500.00 €	1,600.00 €	3,100.00
Juni	9	0	9	0	0	2,300.00 €	2,300.00
Juli	27	10	10	7	1,000.00 €	2,500.00 €	3,500.00
Gusht	9	4	2	3	400.00 €	500.00 €	900.00
Septembar	16	10	6	2	1,000.00 €	1,700.00 €	2,700.00
Oktobar	18	8	7	4	800.00 €	1,400.00 €	2,200.00
Novembar	19	8	7	4	800.00 €	1,600.00 €	2,400.00
Decembar	20	7	11	2	700.00 €	2,600.00 €	3,300.00
Ukupno	232	109	78	48	10,900.00 €	18,900.00 €	29,800.00 €

U 2018. godini budžet potrošen na jednokratnu pomoć iznosio je 33.700 evra. U 2019. iznos sredstava smanjio se za 3.900 evra ili 13% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Slika 53: Broj zahteva za jednokratnu pomoć, odobren i odbijen, 2019

U 2018. godini je pregledano 288 zahteva za jednokratnu pomoć. U 2019. godini utvrđeno je da imamo smanjenje za 56 zahteva ili 24% manje u odnosu na prethodnu godinu.

7.14. Saglasnosti za odobrenje za povlačenje socijalne pomoći

Na osnovu člana 9, stav 1, Administrativnog uputstva br. 15/2012 o obračunu mesečnog iznosa socijalne pomoći, nadležna služba DSP/OSPP razmotrila je zahteve za izdavanje saglasnosti za ovlašćenja licima (pružaocima socijalne pomoći), koja iz različitih objektivnih razloga (bolest, patnja kazne, raseljavanje-emigracija i smrt), nisu mogli da povuku svoju socijalnu pomoć.

Kao što se može videti iz tabele 22 i donjih podataka, tokom 2019. godine razmotreno je i odobreno ukupno 130 zahteva CSR za davanje saglasnosti za odobrenja za povlačenje socijalne pomoći. Pogledajte Tabelu 20 i Sliku 53:

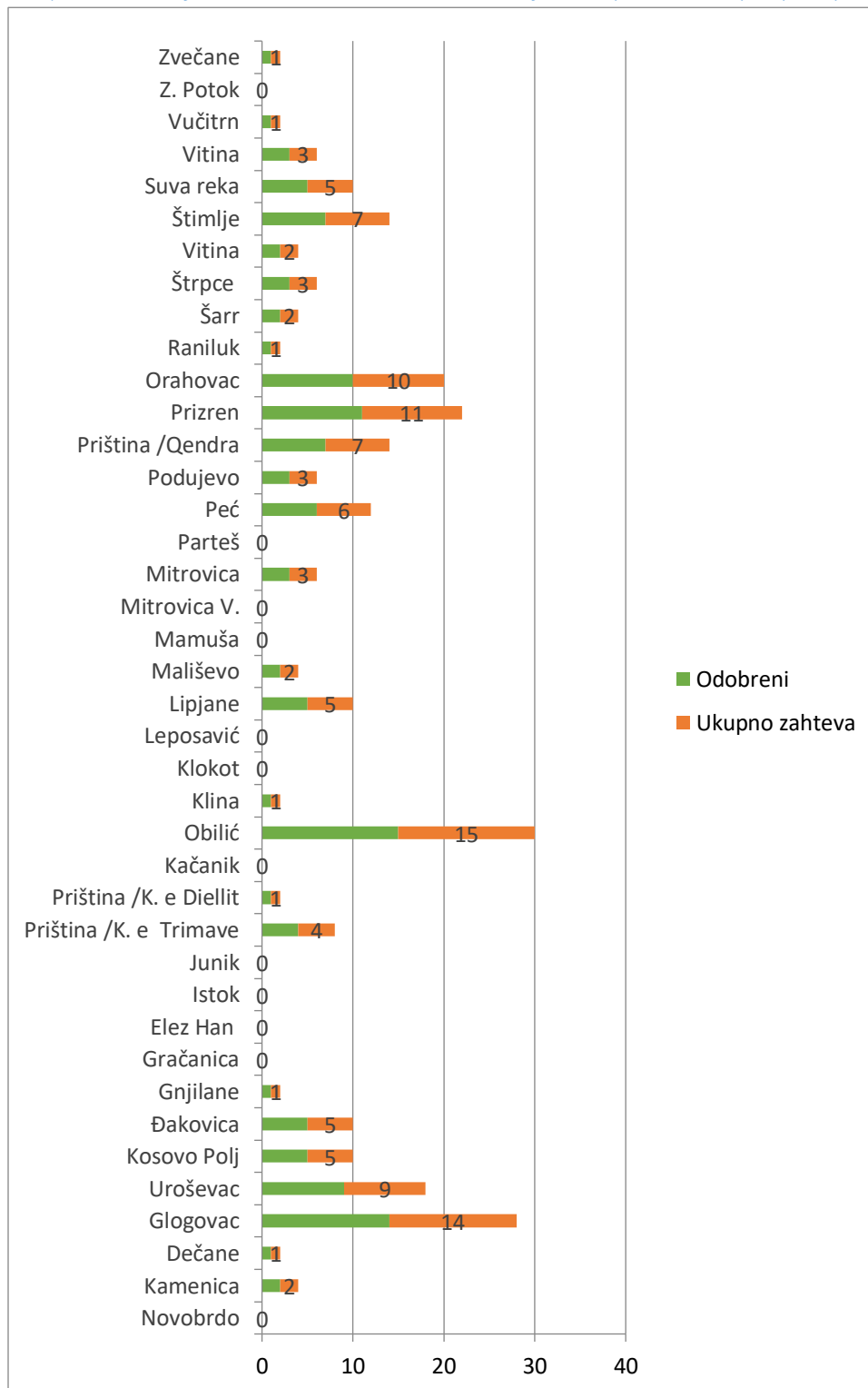
U poređenju sa prethodnom godinom (2018), broj zahteva za saglasnost sa 106 povećan je za 24 zahteva ili 18% više.

Na osnovu tabele 20 i slike 54, može se videti da je najveći broj zahteva za saglasnost/odobrenje za povlačenje socijalne pomoći podneo CSR Obilik 15 zahteva, zatim CSR Prištine sa 12 (Kodra e Trimave, 4 sviđanja, Priština-centar 7 lajkova i Kodra e Diellit 1 lajk) itd. Dok CSR nisu podneli zahtev za saglasnost u: Novobrdo, Juniku, Gračanici, Elez Han, Istoku, Zubinom Potoku, Klokotu, Leposaviću, Mamuši, Severnoj Mitrovici, Partešu i Zvečanu itd..

Tabela 22: Broj zahteva koji su CSR pregledali radi saglasnosti/ovlašćenja, 2019

Br.	QPS	Odobreno	Odbijeno	Ukupno zahteva
1	Novobrdo	0	0	0
2	Kamenica	2	0	2
3	Dečane	1	0	1
4	Glogovac	14	0	14
5	Uroševac	9	0	9
6	Kosovo Polj	5	0	5
7	Đakovica	5	0	5
8	Gnjilane	1	0	1
9	Gračanica	0	0	0
10	Elez Han	0	0	0
11	Istok	0	0	0
12	Junik	0	0	0
13	Priština /K. e Trimave	4	0	4
14	Priština /K. e Diellit	1	0	1
15	Kačanik	0	0	0
16	Obilić	15	0	15
17	Klina	1	0	1
18	Klokot	0	0	0
19	Leposavić	0	0	0
20	Lipjane	5	0	5
21	Mališevo	2	0	2
22	Mamuša	0	0	0
23	Mitrovica V.	0	0	0
24	Mitrovica	3	0	3
25	Parteš	0	0	0
26	Peć	6	0	6
27	Podujevo	3	0	3
28	Priština /Qendra	7	0	7
29	Prizren	11	0	11
30	Orahovac	10	0	10
31	Raniluk	1	0	1
32	Šarr	2	0	2
33	Štrpce	3	0	3
34	Vitina	2	0	2
35	Štimlje	7	0	7
36	Suva reka	5	0	5
37	Vitina	3	0	3
38	Vučitrn	1	0	1
39	Z. Potok	0	0	0
40	Zvečane	1	0	1
	UKUPNO:	130	0	130

Slika 54: Broj zahteva koji su CSR pregledali radi saglasnosti/ovlašćenja, 2019
 (Sa Plavom bojom Odobreni zahtevi a sa žutom bojom Ukupno Zahteva po opštini)

7.15. Budžet šeme socijalne pomoći, obrada, distribucija, pomirenje, povraćaj sredstava i bankarske usluge za ekonomske operatere

Tokom 2019. godine za Šemu socijalne pomoći obrađeno je 31.542.532,50 evra, od ovog ukupnog raspoređeno je 31.438.041,45 evra ili 99,67% obrađenih sredstava, dok je 101.491,05 evra ili 0,32% obrađenih sredstava vraćeno/nije raspodeljeno. Pogledajte tabelu 21:

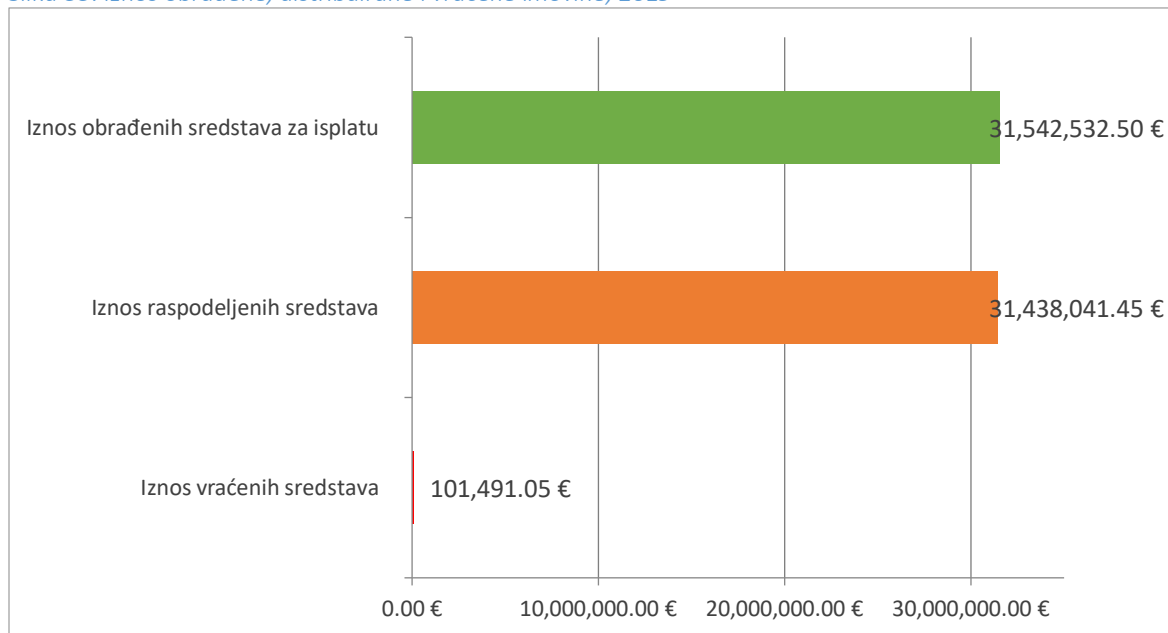
Tabela 23: Obrada, distribucija, pomirenje i vraćanje sredstava iz BpB u budžet MRSZ, 2019

Mesec	Iznos obrađen	Iznos plaćen	Sredstva su se vratila	Bankarske odredbe
Januar	2.684.862,50 €	2.677.467,50 €	7.395,00 €	37.374,30 €
Februar	2.662.885,00 €	2.654.784,70 €	8.100,30 €	37.373,40 €
Mart	2.667.502,50 €	2.660.045,00 €	7.457,50 €	37.100,10 €
April	2.671.142,50 €	2.662.235,00 €	8.907,50 €	37.038,90 €
Maj	2.652.472,50 €	2.644.027,50 €	8.445,00 €	36.921,90 €
Juni	2.634.275,00 €	2.627.090,00 €	7.185,00 €	36.760,30 €
Juli	2.614.485,00 €	2.601.455,00 €	13.030,00 €	36.455,70 €
August	2.611.070,00 €	2.601.367,00 €	9.703,00 €	36.418,50 €
Septembar	2.603.022,50 €	2,595,284.75 €	7,737.75 €	36,393.20 €
Oktobar	2,592,857.50 €	2,582,957.50 €	6,900.00 €	36,304.10 €
Novembar	2,565,617.50 €	2,558,307.50 €	7,310.00 €	35,891.70 €
Decembar	2,582,340.00 €	2,573,020.00 €	9,320.00 €	36,088.70 €
Ukupno	31,542,532.50 €	31,438,041.45 €	101,491.05 €	440,120.80 €

Ukupan budžet potrošen za isplatu ŠSP tokom 2019. godine iznosi 31.572.332,50 evra, jer je u ovaj ukupan iznos uključen iznos od 29.800 evra utrošen za isplatu jednokratne socijalne pomoći.

Za usluge izvršene (raspodela socijalne pomoći) tokom 2019. godine MRSZ je, prema ugovorenoj ceni, u ime bankarske provizije platio ukupno 440.120,80 evra. Pogledajte tabelu 21 i sliku 55:

Slika 55: Iznos obrađene, distribuirane i vraćene imovine, 2019

U 2018. godini iznos obrađenih sredstava za isplatu šeme socijalne pomoći iznosio je 32.858.645 evra, iznos raspodeljenih sredstava 32.766.722 evra i iznos vraćenih, neraspoređenih sredstava 91.923 evra. Ako uporedimo ove podatke sa podacima iz 2019. godine, otkrićemo da se u 2019. godini količina obrađene imovine smanjila za 1.316.122,50 evra manje ili minus 4%, takođe se smanjio i iznos raspodeljene imovine za 1.328.680,55 evra ili minus 4 %. Dok se iznos neraspoređenih/vraćenih sredstava u 2019. godini povećao za 9.568,05 evra ili 9% u odnosu na prethodnu godinu.

7.15.1. Raspodela socijalne pomoći

Prema Sporazumu o saradnji zaključenom između MRSZ-BPB-Pošta Kosova-Š. A., br. 268, odnosno 411013 i 01-2118/17, od 11. avgusta 2017. godine, od oktobra 2017. do decembra 2018. godine, socijalnu pomoć za 28 opština, sa 97 poštanskih mesta, distribuirala je KP Sh. A., dok je u još 10 opština socijalnu pomoć delila NLB (Obilić, Elez Han, Dečane, Junik, Severna Mitrovica, Gračanica, Štrpce, Zvečane, Leposavić i Zubin Potok).

Raspodela socijalne pomoći preko KP Sh. A., pokazalo se vrlo uspešnim i sa pozitivnim uticajima. Pre svega, socijalna pomoć pruža se građanima bliže mestu prebivališta, a sada više nema zagušenja ispred šaltera kao što je to bio slučaj sa BPB-om, a od nedavno korisnici socijalne pomoći ne snose troškove prevoza, jer bliže su ograncima-šalterima KP Š. A. itd. Pogledajte tabelu 22:

Tabela 24: Budžet ŠSP-a i raspodela socijalne pomoći po mesecima, 2019

Mesec	Iznos primljen u €	Iznos raspodeljen-KP u €	Distribuirani iznos - NLB, na €	Iznos neraspoređenih sredstava, u €
Januar	2,785,952.50	2,451,177.50	325,547.50	9,227.50
Februar	2,784,232.50	2,498,340.00	278,087.50	7,805.00
Mart	2,790,597.50	2,503,880.00	276,340.00	10,377.50
April	2,768,605.00	2,488,955.00	270,807.00	8,843.00
Maj	2,777,245.00	2,497,787.50	273,247.50	6,210.00
Juni	2,766,085.00	2,487,845.00	272,852.50	5,387.50
Juli	2,738,432.50	2,459,820.00	271,372.50	7,240.00
August	2,700,382.50	2,423,062.50	269,540.00	7,780.00
Septembar	2,686,217.50	2,409,392.50	270,340.00	6,485.00
Oktoibar	2,674,110.00	2,399,832.50	268,855.00	5,422.50
Novembar	2,689,820.00	2,410,200.00	270,452.50	9,167.50
Decembar	2,696,965.00	2,419,430.00	269,557.50	7,977.50
Ukupno :	32,858,645.00	29,449,722.50	3,316,999.50	91,923.00

7.16. Subvencija za električnu energiju za 2018. godinu

Vlada Republike Kosovo je od 2005. do 2017. godine za svaku godinu izdvojila 4,5 miliona evra za subvencionisanje količine potrošene električne energije (do 400 KV, odnosno do 300 KV mesečno) za korisnici (porodice) u sistemu socijalne pomoći i programu porodica mučenika, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata (PMRIVCŽR).

Ministarstvo rada i socijalnog staranja (MRSZ), za ovaj period, za svaku godinu je potpisalo Memorandum o razumevanju sa Ministarstvom finansija (MF), odnosno Ministarstvom za ekonomski razvoj (MED) i Kosovskom energetsom korporacijom (KEK), Kompanijom Za distribuciju i snabdevanje električnom energijom (KEDS), Kosovska kompanija za snabdevanje električnom energijom (KESCO) za subvencionisanje količine potrošene električne energije (do 400 KV mesečno), za korisnike šeme socijalne pomoći (ŠSP) i šeme porodica mučenika, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava.

Za razliku od prethodnih godina (2005-2016) gde su samo dve šeme obuhvaćene subvencijom za električnu energiju: Šema socijalne pomoći i Šema PMRI, za subvenciju za električnu energiju za 2017. godinu, koja je realizovana tokom 2018. godine, prvi put su uključene dve šeme: Šema za slepe i Šema za paraplegičare i tetraplegičare.

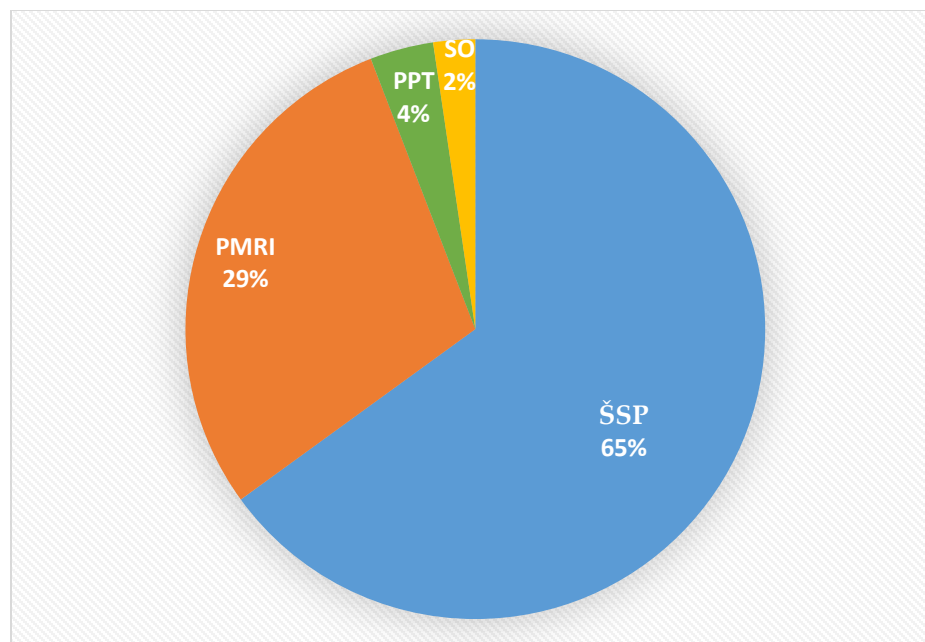
Memorandum o razumevanju zaključen između MRSZ-KEDS-KESCO za subvenciju električne energije za korisnike šeme socijalne pomoći i PMRIVC, za 2018. godinu, napravljen je u skladu sa Zakonom br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći, Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, Zakon br. 04/L-054 o statusu i pravima mučenika, invalida, veterana, pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova, civilnih žrtava i njihovih porodica, Zakon br. 04-L-092 o slepim licima, Zakon br. 05/L-67 o statusu i pravima paraplegičara i tetraplegičara i Zakon br. 05/L-085 o električnoj energiji.

U tabeli 25 prikazan je broj osoba/podrođica prema penzijama/subvencionisanim socijalnim šemama za 2018. godinu.

Tabela 25: Subvencija električne energije za domaćinstva u ŠSP, PMRI za 2018. godinu

	SKEMAT				Ukupno
	ŠSP	PMRI	PPT	SO	
Broj podataka koji se subvencionišu	22,504	10,053	1,247	673	34,477
Broj subvencionisanih porodica	23,226	10,418	1,267	697	35,608
Iznos sredstava (redovna subvencija)	2,840,205.69	1,380,935.90	152,841.78	89,719.32	4,463,702.69
Broj porodica (ŽALBE)	78	24	2	139	243
Iznos sredstava (subvencija za žalbe)	10,500.67	3,522.96	363.19	21,910.49	36,297.31
Ukupan broj subvencionisanih porodica	23,304	10,442	1,269	836	35,851
Ukupan iznos sredstava	2,850,706.36	1,384,458.86	153,204.97	111,629.81	4,500,000.00

Slika 56: Subvencionisana domaćinstva prema šemama, u procentima, 2018

Na osnovu tabele i gornje slike, subvencionisano je ukupno 35.851 porodica (ŠSP 23.304 porodice ili 65% PMRI 10.442 porodice ili 29%, PPT 1.269 osoba ili 4% i Slepe Osobe (SO) 836 osoba ili 2%). Svaka porodica/osoba u proseku subvencionise 270 KVh ili 11,63 evra mesečno, odnosno 139,61 evra godišnje.

Subvencija za električnu energiju za domaćinstva u ŠSP, PMRI, slepim i paraplegičarima i tetraplegičarima vrši se budžetom tekuće godine (2019), ali za prethodnu godinu (2018).

7.17. Baza podataka (IT) za šemu socijalne pomoći

Ministarstvo rada i socijalnog staranja (MRSZ) utvrđuje pravila i procedure za šemu socijalne pomoći (ŠSP) i razvija i održava IT sistem ŠSP.

Dvostruki cilj informacionog sistema ŠSP-a je informisanje, kreiranje politika i podrška primeni metode ciljanja ŠSP-a. Upravljanje i informacioni sistem dhe SP (baza podataka ili registar) centralno dizajnira i održava MRSZ. Njegove osnovne funkcije uključuju podršku primeni TMT mehanizma ciljanja ŠSP, generisanje podataka za razvoj politike, praćenje i procenu. ŠSP sistem je dizajniran za razmenu podataka sa bilo kojom vrstom sistema sa bilo kojom vrstom interfejsa, ako postoji zajednički lični identifikator.

IT sistem ŠSP-a je povezan i razmenjuje podatke sa većinom šema socijalnih transfera MRSZ-a i Poreske uprave, ne postoji razmena podataka sa drugim programima.

ŠSP kontroliše podatke elektronskim putem (putem sistema zasnovanog na mreži) sa 10 elektronskih skupova podataka korisnika u okviru MRSZ-a i PAK-a. Elektronska veza sa bazom podataka korisnika MRSZ omogućava kontrolu primanja penzija i nekih novčanih naknada kategorija³¹. Međutim, šeme socijalnih usluga kojima upravljaju CSR (poput stambenog zbrinjavanja starih i invalida, žrtava porodičnog nasilja, žrtava trgovine ljudima) nisu povezane sa ŠSP, iako ih sprovodi CSR. Neke od ovih drugih usluga trenutno nemaju baze podataka zasnovane na Internetu koje omogućavaju deljenje podataka.

Razmena podataka sa nekim institucijama ograničena je nedostatkom formalnih sistema i sporazuma sa tim institucijama. MRSZ ima sporazum o razmeni podataka sa MUP-om koji će se koristiti za povezivanje sa matičnim registrom MUP-a radi verifikacije demografskih karakteristika podnosilaca zahteva (npr. Lične karte, veličina i sastav porodice), kao i za veze do Registra vozila radi provere vlasništva vozila od strane korisnika. Međutim, MIA sistemi još uvek nisu operativni, što ometa razmenu podataka. Verujemo da će 2020. godine sistem MUP-a biti funkcionalizovan i da će započeti razmena/upoređivanje podataka baze podataka ŠSP sa podacima MUP-a koji se odnose na ŠSP.

³¹ Ove šeme su sledeće: 1) penzije za osobe sa invaliditetom (starosti 18-64 godine); 2) osnovna penzija (minimalna penzija) i doprinosna penzija; 3) beneficije za ratne kategorije (porodice ratnih mučenika, porodice pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova, ratni vojni invalidi, porodice ratnih vojnih invalida nakon smrti invalida, porodice nestalih civila, civilni vojni invalidi, porodice civilni invalidi nakon njihove smrti); 4) penzije Kosovskog zaštitnog korpusa; 5) penzije za zaposlene u Trepči; 6) penzije Kosovskih bezbednosnih snaga; 7) Šema materijalne podrške za porodice dece sa invaliditetom (uzrasta 0-18 godina); 8) materijalna podrška hraniteljskim porodicama (rodbina ili nesrodnici) napuštene dece; 9) ratni veterani; 10) šema naknada za slepe

8. ODELJENJE ZA PLANIRANJE I SOCIJALNO UKLJUČIVANJE

8.1. Dužnosti i odgovornosti Odeljenja za planiranje i socijalno uključivanje

Divizija za planiranje i socijalno uključivanje (DPSU) deluje u okviru OSPP/MRSZ. Dužnosti i odgovornosti Divizija za planiranje i socijalno uključivanje su:

- ✓ Koordinira aktivnosti u procesu planiranja budžeta za usluge i socijalno uključivanje;
- ✓ Osigurava da su politike socijalne zaštite predstavljene na osnovu podataka o siromaštvu na Kosovu i da su budžetske politike za povećanje socijalne zaštite kompatibilne sa budžetskim mogućnostima;
- ✓ Predlaže, izrađuje i osigurava sprovođenje dokumenata/strategija politike za unapređenje usluga socijalne inkluzije;
- ✓ O izveštajima o efektima socijalnih plaćanja;
- ✓ O koordinira aktivnosti sa Kosovskom agencijom za statistiku (KAS) i Ministarstvom finansija (MF) za analizu kretanja cena korpe sa hranom kako bi se utvrdio nivo vrednosti koristi;
- ✓ Pruža podršku u procesu planiranja budžeta za socijalno uključivanje u opštinama;
- ✓ Identifikuje potrebe za finansiranjem iz fondova EU i drugih donatora koji pružaju podršku za razvoj socijalne politike i sektora socijalne inkluzije;
- ✓ Upravlja procesom registracije pružalaca socijalnih i porodičnih usluga
- ✓ .

Šef Odeljenja za socijalno planiranje i inkluziju izveštava šefa Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku. Broj zaposlenih u ovom odeljenju je šest (6).

8.2. Planiranje i potrošnja budžeta za 2019

Proces planiranja budžeta i saradnje sa donatorima u oblasti socijalnih i porodičnih usluga, tokom 2019. godine, sproveden je u skladu sa ciljevima Sektorske strategije Ministarstva rada i socijalnog staranja 2018-2020.

Tokom 2019. socijalne i porodične usluge finansirale su se iz dva izvora kosovskog budžeta:

1. *Finansiranje usluga sa lokalnog nivoa (opštine) kao deo sopstvenih odgovornosti opština, koje se finansiraju iz opšteg granta i sopstvenih prihoda opština, i*

2. *Finansiranje usluga sa centralnog nivoa, MRSZ, kao deo finansiranja šema socijalnih plaćanja i ugovaranja ili sufinansiranja projekata NVO sa donatorima.*

Iznos sredstava za finansiranje socijalnih usluga sa lokalnog nivoa tokom 2019. godine bio je mali iznos sredstava koji je dodeljen ili dodeljen iz opšteg granta ili sopstvenih prihoda.

Ovaj iznos budžetskih sredstava korišćen je za pokrivanje troškova osoblja i nekih operativnih troškova centara za socijalni rad, dok je minimalan iznos korišćen za sufinansiranje projekata sa NVO.

Finansiranje socijalnih i porodičnih usluga sa centralnog nivoa za 2019. godinu bilo je veoma važno za održavanje kvaliteta pružanja usluga i podršku nevladinim organizacijama koje pružaju razne socijalne i porodične usluge. Programi koji su pokriveni i sufinansirani tokom 2019:

- ✓ Program podrške siromašnim porodicama, koji se sprovodi kroz šemu socijalne pomoći;
- ✓ Program podrške porodicama sa decom sa smetnjama u razvoju, koji se sprovodi kroz šemu materijalne podrške porodicama sa decom sa smetnjama u razvoju od 1-18 godina;
- ✓ Program Program zaštite dece bez roditeljske i napuštene brige, koji se sprovodi kroz dva oblika porodičnog stanovanja (porodično stanovanje u porodici i alternativno porodično stanovanje/van porodice);
- ✓ Program podrške žrtvama porodičnog nasilja i žrtvama trgovine ljudima, koji su NVO koje se bave pružanjem socijalnih usluga za ove kategorije realizovale ugovaranjem i kupovinom usluga;
- ✓ Program Program usluga stanovanja za starije i nemoćne osobe, koji se sprovodi pružanjem 24-časovnih usluga u rezidencijalnim ustanovama;
- ✓ Program pružanja dnevnih i porodičnih usluga za decu i odrasle, koji su implementirani u sufinansiranju projekata NVO od strane MRSZ, donatora ili opština.

8.3. Socijalna inkluzija

Pod socijalnom inkluzijom podrazumevamo podršku onima u teškoćama, kao i osnaživanje ljudi koji pate kao posledica nekih prirodnih ili socijalnih ograničenja.

Socijalna inkluzija je koncept koji ima za cilj stvaranje, održavanje i jačanje procesa u kojima pojedinci i grupe, uprkos razlikama među njima, mogu voditi bolji život, biti aktivni građani i učesnici u donošenju odluka, biti bolje društvo. informisani. Dakle, socijalno uključivanje je odbijanje diskriminatornih tendencija, bilo kog oblika i na bilo kom nivou u društvu.

Sistem socijalne zaštite u Republici Kosovo sastoji se od novčanih transfera i socijalnih i porodičnih usluga. Generalno, ovaj sistem socijalne zaštite za centralni i lokalni nivo finansira se iz državnog budžeta.

Politike MRSZ-a su poslednjih godina usmerene ka razvoju programa koji pomažu porodicama i pojedincima koji su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Programi beneficija iz svih šema i usluga pokrivaju oko 284.326 porodica/pojedinaca ili 16% stanovništva,

dok su izdaci za socijalnu zaštitu u budžetu za 2019. godinu učestvovali sa preko 18% (preko 446.555.731,16 evra).

Glavni sprovedeni programi usmereni su na ostvarivanje koristi i usluga predstavljenih u postojećim šemama, kao što su:

Šema socijalne pomoći - je podrška i pružanje privremene finansijske pomoći porodicama koje žive u siromaštvu i ispunjavaju kriterijume i uslove utvrđene Zakonom br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu, Zakon br. 04/L-096 o izmenama i dopunama Zakona br. 2003/15 o Šemi socijalne pomoći na Kosovu. Ova šema funkcioniše od 2000. Mesečno plaćanje za ovu šemu vrši se prema broju članova porodice. Minimalni iznos tokom 2019. godine iznosio je 60,00 evra (za jednog člana), a maksimalni 180,00 evra (za petnaest članova). U decembru 2019. godine 24.352 porodice imale su koristi od ove šeme.

Osnovne starosne penzije - je opšta šema bez doprinosa, koja se finansira iz kosovskog budžeta. Zamišljena je kao fiksna mesečna naknada za sve građane Republike Kosovo koji su stariji od 65 godina, bez obzira da li su ranije radili ili ne. Ova šema se primenjuje od sredine 2002. Iznos davanja po osobi, korisniku ove šeme, u početku je iznosio 28 evra mesečno, dok je sada 90 evra mesečno. U decembru 2019. ovu penziju koristilo je 133.917 građana Kosova, budžet potrošen za 2019. godinu je 145.469.085 evra.³²

Starosne penzije - ova šema namenjena je osobama koje su navršile 65 godina i koje dokazuju da su zaposlene više od 15 godina, pre dt. 01.01.1999. Ova šema se primenjuje od 2008. godine. Prvobitno je iznos doprinosa za starosnu penziju iznosio 140,00 evra mesečno. Iznos starosne penzije za doprinos iz januara 2016. promenjen je, gde se penzije isplaćuju prema kategorizacijama na osnovu školovanja. Mesečna uplata se vrši od 158,00 do 230,00 evra mesečno. U decembru 2019. ovu penziju koristilo je 47.486 građana Kosova, potrošeni budžet je 115.296.748 evra.³³

Invalidske penzije - ova penzija ili novčana podrška nudi se odraslima starijim od 18 godina ili mlađim od 65 godina koji su u potpunosti i trajno onesposobljeni i nisu sposobni za bilo kakav nagradni rad. Ova šema se primenjuje od 2004. godine. Medicinsku dijagnozu, fizičko, senzorno, mentalno stanje ili invaliditet podnosioca zahteva za ovu penziju procenjuje Medicinska komisija, koju je imenovala MRSZ, dok je Odluka o priznavanju ili odbijanju ove pravo, izdao MRSZ, odnosno Kosovska uprava za penzije. Mesečni iznos ove penzije je 75 evra.

U decembru 2019. godine ovu penziju je koristilo 17.791 državljanina Republike Kosovo, potrošeni budžet je 17.630.572 evra.³⁴

³² Podaci o korisnicima šeme, kojima ne upravlja DPSF, dobijaju se od Kosovske agencije za statistiku.

³³ Podaci o korisnicima šeme, kojima ne upravlja DPSF, dobijaju se od Kosovske agencije za statistiku.

³⁴ Da li.

Porodične penzije - redovna mesečna penzija koja se isplaćuje članovima porodice u slučaju smrti zaposlenog koji je zaposlen, a koji ispunjava kriterijume utvrđene važećim zakonom. Pravo na porodičnu penziju ostvaruju svi bivši korisnici porodične penzije koji nisu navršili šezdeset pet (65) godina i koji ostvaruju ovo pravo dokazuju rešenjem ili uplatnicom o penziji koja pokazuje da su bili korisnici penzije. porodice, pre 01.01.1999, prema odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju br. 011-24/83 (Službeni list KSAK br. 26/83). Mesečni iznos za ovu penziju je 90 evra mesečno. U decembru 2019. godine 3.940 korisnika koristilo je ovu penziju.³⁵

Invalidske radne penzije - redovna mesečna penzija koja se isplaćuje licima koja pretrpe povrede na radu ili steknu profesionalne bolesti tokom radnog odnosa, koji ispunjavaju kriterijume predviđene ovim zakonom, kao i invalidi rada prema Zakonu o penzijama i invalidima, primenjeno pre 01.01.1999. Pravo na radnu invalidsku penziju ostvaruju svi bivši korisnici invalidske penzije, mlađi od šezdeset pet (65) godina, koji ostvarivanje ovog prava dokazuju odlukom ili (uplatnicom) penzije iz koje se vidi da su bili korisnik invalidske radne penzije, prema odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Pravo na radnu invalidsku penziju priznaju i svi sadašnji zaposleni koji su pokazali potpunu radnu nesposobnost kao rezultat povrede na radu ili profesionalne bolesti. Iznos radne invalidske penzije u velikoj meri je jednak osnovnoj starosnoj penziji. Mesečni iznos ove penzije je 90 evra. U decembru 2019. ovu penziju koristilo je 108 korisnika.³⁶

Paraplegične i tetraplegične penzije - penzija za paraplegičare ima koristi lica koja su usled bolesti ili oštećenja centralnog ili perifernog nervnog sistema trajno izgubila sposobnost kretanja i pomeranja donjih ekstremiteta, dok penzija za tetraplegičare koristi osobama koji su zbog bolesti ili oštećenja centralnog ili perifernog nervnog sistema trajno izgubili sposobnost kretanja i pomeranja gornjih i donjih ekstremiteta. Korisnici ovog zakona su paraplegičari i tetraplegičari, dok naknada - znači iznos mesečne isplate za pokrivanje potrebnih dnevnih troškova. Za naknadu štete paraplegičarima i tetraplegičarima, mesečni iznos sa osobom u pratnji je 375 evra (grupa I), dok je bez osobe u pratnji 150 evra (grupa II).

Iz ove šeme u decembru 2019. godine imalo je koristi 3.106 korisnika.³⁷

Šema porodica mučenika, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava - ova šema ima za cilj da pruži beneficije kategorijama građana koji su patili od uznemiravanja i rata koji su se dogodili tokom 1998/99 na Kosovu. Ova šema je počela da se primenjuje za neke kategorije od 2001. godine, dok su usvajanjem zakona iz 2008. obuhvaćene i neke kategorije koje ranije nisu bile korisne. U decembru 2019. godine 10.493 porodice/pojedinci su imali koristi od ove šeme, budžet je potrošio 41.234.222. 46 evra, pogledajte tabelu ispod:

³⁵ Da li.

³⁶ Da li.

³⁷ Podaci o korisnicima šeme, kojima ne upravlja OSPP, dobijaju se od Kosovske agencije za statistiku.

Tabela 26: Broj korisnika šeme PMRI po kategorijama, decembar 2019³⁸

Kategorija	Broj korisnika (decembar 2019)
Porodica mučenika OVK	1,805
Porodica sa civilnim invalidima nakon smrti	82
Porodica rata invalida nakon smrti	161
Porodica nestalog civila	255
Porodica OVK nestala	14
Porodica civilnih žrtava	2,917
Civilni ratni Invalid	1,370
Ratni invalid	3,798
Staratelj Civilnih ratnih Invalida	23
Staratelj ratnih invalida	68
Ukupno	10,493

Penzioni sistem za ratne veterane - pravo na ovu penziju ima pojedinac koji je državljanin Republike Kosovo i strani državljanin, koji se pridružio redovima OVK i registrovan je kao naoružani vojnik i uniformisan komandama, sedište operativnih područja OVK, i koji je bio aktivan do kraja rata. U decembru 2019. godine 38.101 pojedinac/podrođica je imao koristi od ove šeme. Od ovog ukupnog broja, 36.193 su bili veterani OVK, mesečni iznos je bio 170 evra, a 1.908 veteranskih porodica (posle veterove smrti), mesečni iznos je bio 119 evra. Označeni budžet 76.769.873,50 evra.³⁹

Penzioni sistem Kosovskog zaštitnog korpusa (KZK) - redovna je mesečna isplata bivšem članu KZK doživotno ili nasledniku nakon smrti bivšeg člana KZK. Ova penzija se primenjuje od 2009. Iznos mesečne isplate KZK penzija određuje se sa 50%, 60% i 70% prosečne isplate u poslednje tri godine, odnosno sa 100,00 na 347,00 evra mesečno. U decembru 2019. godine ovu penziju je koristilo 1.098 ljudi, budžet je potrošio 3.032.679 evra.⁴⁰

Penzioni sistem Zaštitnih Snaga Kosova (ZSK) - je redovna mesečna penzija koja se isplaćuje članu ZSK-a, koji ispunjava kriterijume utvrđene Zakonom o penzijama pripadnika Zastitnih Snaga Kosova (Zakon br. 04/L-084) i naslednika nakon smrti člana ZSK. Ova šema se primenjuje od 2012. Iznos isplate penzija ZSK određen je na 50%, 60% i 70% prosečne isplate za poslednje tri godine. U decembru 2019. godine ovu penziju koristilo je 546 članova, potrošeni budžet iznosi 2.407.201 evra.⁴¹

³⁸ Isto

³⁹ Podaci o korisnicima šeme, kojima ne upravlja OSPP, dobijaju se od Kosovske agencije za statistiku.

⁴⁰ Isto

⁴¹ Isto

Penziona šema rudara Trepča - svi zaposleni u kompleksu „Trepča“, koji su ostali bez posla do kraja 2004. godine, imaju pravo da primaju ovu penziju. Ova penzija se primenjuje od 01.07.2003. Tokom 2003/2004. Mesečni iznos ove penzije iznosio je 40 evra mesečno, dok je sada 126 evra mesečno. Na osnovu situacije u decembru 2019. godine, broj korisnika penzijskog sistema Trepča bio je 2.635 osoba, budžet je potrošio 4.214.668 evra.⁴²

Šema naknada za slepe osobe - pravo na ostvarivanje ove penzije imaju osobe sa potpunim gubitkom vida, rođene ili stečene u skladu sa Zakonom br. 4/L-92 za slepe. Iznos plaćanja za slepe osobe iznosi 125,00 evra mesečno, kao i 125,00 evra za pratioce slepih osoba. U decembru 2019. godine 1.976 ljudi imalo je koristi od ove penzije, budžet je potrošio 5.409.800 evra.⁴³

Šema materijalne podrške za porodice dece sa trajnim invaliditetom od 1-18 godina - ova materijalna podrška pruža se porodicama koje imaju punu 24-časovnu brigu o deci sa trajnim invaliditetom od 1 do 18 godina, koja su potpuno nesposobni da obavljaju svoje svakodnevne životne aktivnosti bez nege druge osobe. Ova šema je započela sa radom 2009. godine.

Mesečni iznos za dete iznosi 100,00 evra mesečno. U decembru 2019. godine 2.276 dece sa trajnim invaliditetom imalo je koristi od ove šeme, budžet je potrošio 2.775.300 evra.

Porodično stanovanje - porodično stanovanje napuštene dece i bez roditeljskog staranja, realizuje se u dva oblika i to:

- Porodično stanovanje dece u okviru porodice/rođaka, u decembru 2019. godine u ovom obliku stanovanja bilo je 496 dece, budžet je potrošio 617.600 evra i
- Porodični smeštaj dece van porodice/alternativa, u decembru 2019. godine smešteno je 53 dece, budžet je potrošio 155.450 evra.

Stručne i savetodavne usluge - ove usluge se pružaju radi zaštite napuštene dece i roditeljske nebrige, za odrasle i starije osobe, tako da postoji oko 50 oblika socijalnih i profesionalnih usluga koje se pružaju pojedincima i porodicama u socijalnoj potrebi.

Sve gore predstavljene šeme uticale su na povećanje dobrobiti porodica/poedinaca i smanjenje siromaštva ili zadovoljavanje dnevnih potreba za hranom i nekim drugim osnovnim životnim uslugama.

8.4. Socijalna isključenost

Socijalna isključenost je proces u kojem su pojedinci i društvene grupe, ranjivi na siromaštvo, nedostatak odgovarajuće obrazovne pripreme, nedostatak profesionalnih, fizičkih ili intelektualnih veština, prisiljeni da delimično ili u potpunosti žive na marginama društva. Ovakva situacija ih lišava mogućnosti za rad,

⁴² Isto

⁴³ Podaci o korisnicima šeme, kojima ne upravlja OSPP, dobijaju se od Kosovske agencije za statistiku.

prihode i obrazovanje, kao i koristi od komunikacije i socijalnog umrežavanja. Još gore, socijalno ugroženi uslovi ograničavaju ih da utiču na donošenje odluka, politike i poboljšanje njihovog života.

Siromaštvo je glavni faktor socijalne isključenosti. Na osnovu Ankete o budžetu domaćinstava (ABD) iz 2015. godine, procenjuje se da 17,6% stanovništva Kosova živi ispod granice siromaštva (21,1% u 2014), sa 1,82 evra dnevno i da 5,2% stanovništva živi ispod krajnja linija siromaštva.⁴⁴

Na osnovu podataka ovog istraživanja (ABD 2015), siromaštvo je izraženije u: domaćinstvima koja žive u ruralnim područjima (73%), domaćinstvima sa više članova, gde je najveća stopa siromaštva u domaćinstvima sa sedam više članova (39,1%), domaćinstava čiji je glavni izvor prihoda socijalna pomoć (70,7%), domaćinstava sa glavnim izvorom prihoda od plaćenog rada (33,8%), domaćinstava čiji su glavni izvor prihoda penzije (27,8 %), povremeni radnici (26,0%), osobe sa invaliditetom (23,5%), učenici/studenti (20,3%), nezaposleni (16,7%), domaćinstva sa ženskim rukovodstvom (23,7%), pojedinci sa niskim nivoom obrazovanja (29,7%), lica koja nisu završila osnovnu školu i 18,8% lica koja su završila osnovnu školu), deca (20,7%) i porodice sa 3 i više dece (22.2%).⁴⁵

Vlada Kosova identifikovala je grupe koje su najugroženije i koje se osećaju isključenima više od ostalih i treba da budu prioritet socijalnih politika na Kosovu. Ove grupe su: *dugoročno nezaposlena deca i mladi u nepovoljnom položaju, posebno devojke iz ruralnih područja i deca nacionalnih manjina, žene iz ruralnih područja, samohrane majke, zajednice Roma, Aškalija i Egipćana, koje pored najviše stope nezaposlenost i siromaštvo, imaju nizak nivo obrazovanja i visoku stopu nepismenosti, i osobe sa invaliditetom, od kojih većina nema fizički pristup zdravstvenim i obrazovnim ustanovama - i njihove porodice koje su glavni pružaoci nege za ove osobe.*

Glavne institucije uključene u izradu i sprovođenje ovih politika su Ministarstvo rada i socijalnog staranja na centralnom nivou, opštinske direkcije za zdravstvo i socijalnu zaštitu preko centara za socijalni rad na lokalnom nivou, koji su prebačeni u opštinske nadležnosti od 2009. godine i pružaju socijalne i porodične usluge za sve građane Kosova bez obzira na starost, pol, nacionalnost ili versku pripadnost, ali koji ispunjavaju kriterijume utvrđene važećim zakonima i propisima. Pored gore pomenutih javnih institucija, važnu ulogu imaju i nevladine organizacije koje se bave pružanjem socijalnih i porodičnih usluga.

8.5. Licenciranje nevladinih organizacija

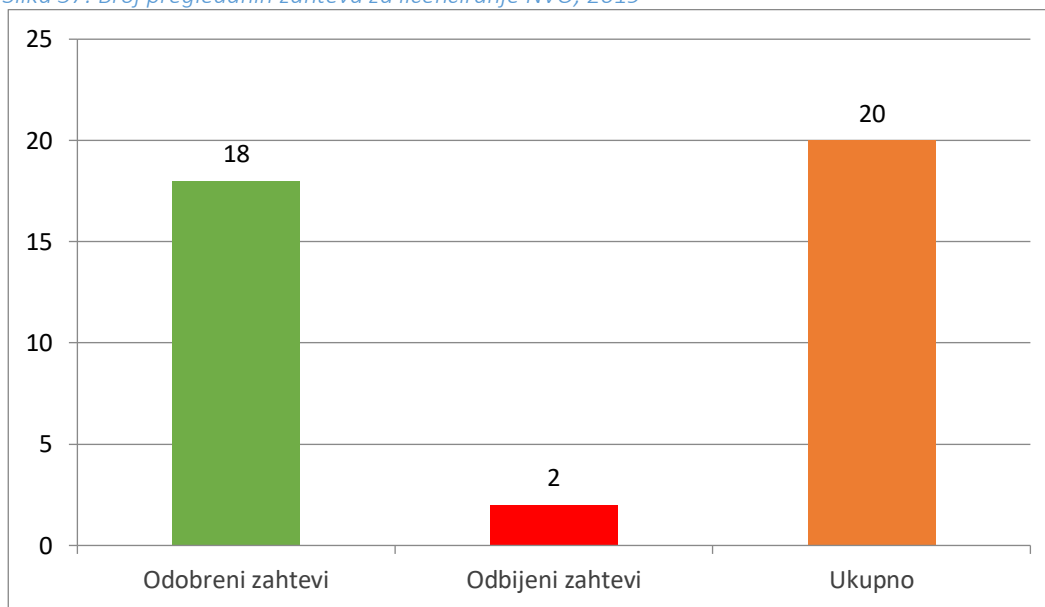
Odobreni pravni okvir za socijalne usluge omogućio je razvoj i sprovođenje procesa licenciranja pravnih lica, NVO i privatnih kompanija koje se bave pružanjem socijalnih i porodičnih usluga.

⁴⁴ Svetska banka / ASK (april 2017.) „Siromaštvo u potrošnji u Republici Kosovo u periodu 2012-2015“; Shih: <http://ask.rks-gov.net/media/3186/stat-e-varferise-2012-2015.pdf>

⁴⁵ Svetska banka / ASK (april 2017.) „Siromaštvo u potrošnji u Republici Kosovo u periodu 2012-2015“; Shih: <http://ask.rks-gov.net/media/3186/stat-e-varferise-2012-2015.pdf>

Tokom 2019. godine, Komisija za licenciranje pravnih lica/nevladinih organizacija, koja deluje u okviru OSPP/MRSZ, na osnovu Administrativnog uputstva br. 17/2013 o licenciranju pravnih lica/organizacija koje pružaju socijalne i porodične usluge, je razmotrio 20 zahteva za licenciranje i ponovnu licencu, od kojih je 18 ili 90% odobreno (licencirano/relicencirano), dok su 2 prijave ili 10% odbijene jer ne ispunjavaju kriterijume predviđene važećim zakonom. Pogledajte donju sliku:

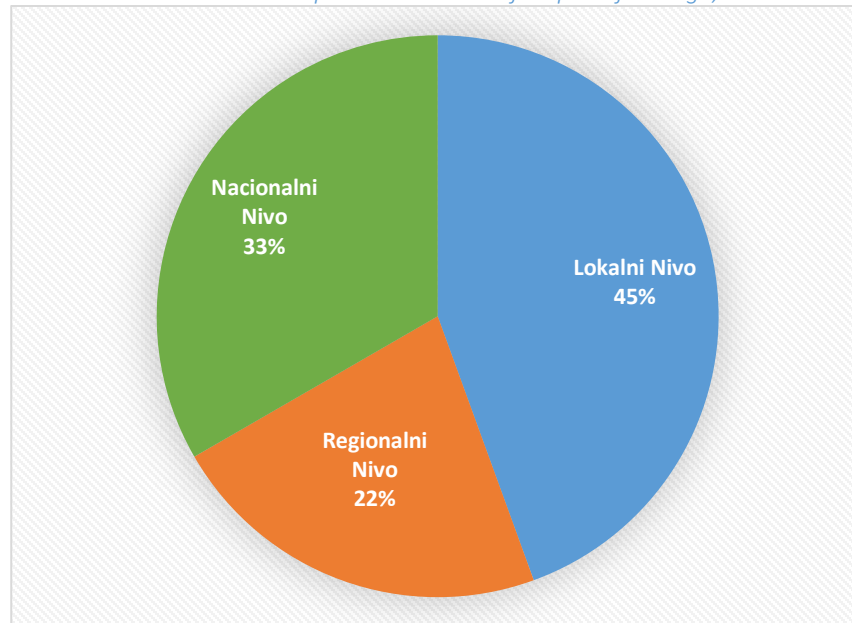
Slika 57: Broj pregledanih zahteva za licenciranje NVO, 2019

Licencirane NVO, njihov delokrug je socijalna zaštita osoba kojima su potrebne socijalne i porodične usluge. Nevladine organizacije licenciraju se prema oblastima i oblastima koje obavljaju na nacionalnom, regionalnom, lokalnom nivou i stvaranjem profila prema stanovanju, tretiranju i rehabilitaciji kategorija u socijalnim i porodičnim potrebama. Valjanost licence je potpuna i uslovna. Kompletna za trogodišnji period i uslovna za jednogodišnji period.

Od 18 licenciranih/licenciranih NVO tokom 2019. godine, njih 8 NVO ili 45% ima dozvolu za pružanje usluga na lokalnom nivou, 4 NVO ili 22% za pružanje usluga na regionalnom nivou i 6 NVO ili 33% za pružanje usluga na nacionalnom nivou. Pogledajte donju sliku:

Slika 58: Licencirane NVO prema nivou na kojem pružaju usluge, 2019

Ukupno je broj licenciranih/licenciranih NVO 43 NVO (14 na lokalnom nivou, 13 na regionalnom i 16 na nacionalnom nivou).

8.6. Jedinica za nadzor i inspekciju

Jedinica za Nadzor/inspekciju (JNI) socijalnih i porodičnih usluga, koja deluje u okviru OSPP/MRSZ, tokom 2019. godine razvila je aktivnosti zasnovane na važećem zakonodavstvu i Godišnjem planu rada za 2019. Pravni mandat JNI je inspekcija pravilne primene važećeg zakonodavstva, primene Minimalnih standarda kvaliteta i poštovanja Etičkog kodeksa, u javnom i nejavnom sektoru, u cilju povećanja kvaliteta pružanja usluga građanima u socijalnoj potrebi (deci i deci). povećan).

Za razvoj i unapređenje socijalnih i porodičnih usluga, na osnovu terenskih nalaza, JNI je u izveštajima o inspekcijama dao preporuke inspeksijskoj organizaciji, opštinskim i centralnim vlastima.

U izveštajnom periodu JNI je izvršio deset (10) inspekcija/ponovnih inspekcija: pet (5) redovnih inspekcija prema Godišnjem planu rada za 2019. godinu, tri (3) neplanirane/vanredne inspekcije i dve (2) ponovne inspekcije redovno/planirano sa godišnjim planom u vezi sa primenom preporuka.

Inspekcije/ponovne inspekcije su sprovedene u tri (3) centra za socijalni rad (CSR), u jednoj (1) javnoj instituciji za osobe sa invaliditetom (deca) - domovima u zajednici i u šest (6) nevladinih organizacija. Pogledajte donju tabelu:

Tabela 27: Nadgledane javne institucije i nevladine organizacije, 2019

Br	Naziv institucije/organizacije	Vrsta inspekcije
1	NVO Kosovsko humanitarno dobrotvorno udruženje „MajkaTereza“- Priština	Redovna inspekcija (prema Godišnjem planu rada JNI, 2019).
2	Centar za socijalni rad-Glogovac	Vanredna inspekcija (u vezi sa prijavom slučaja zlostavljanja).
3	NVO - "HANDIKOS" -Peć	Redovna inspekcija (prema Godišnjem planu rada JNI, 2019).
4	NVO „Organizacija za decu bez roditeljskog staranja - OFAP“, u Prištini	Redovna inspekcija (prema Godišnjem planu rada JNI, 2019).
5	Centar za socijalni rad -Glogovac	Vanredna inspekcija (na osnovu zahteva klijenta kako da stupi u kontakt sa decom).
6	NVO - „HUMANITETI“ - Orahovac	Ponovni pregled (planirano u Godišnjem planu rada JNI, 2019).
7	Centar za socijalni rad-Priština Centar za socijalni rad - Uroševac	Vanredna inspekcija (o proceni i utvrđivanju sprovođenja zakonskih i profesionalnih postupaka za usvojenje, u vezi sa slučajem deteta iz opštine Priština i zahteva za usvajanje bračnog para, iz opštine Uroševac i građanina Severne Makedonije).
8	NVO „Centar za samostalni život“ u Vitimirici - Peć	Redovna inspekcija (prema Godišnjem planu rada JNI, 2019).
9	Kuća zajednice za osobe sa mentalnim invaliditetom - Mentalna retardacija - Kamenica	Redovna inspekcija (prema Godišnjem planu rada JNI, 2019).
10	NVO Centar za zaštitu žena i dece - „Raba Voca“ - Mitrovica	Ponovni pregled (planirano u Godišnjem planu rada JNI, 2019).

9. DIVIZIJA ZA SOCIJALNE POLITIKE

9.1. Dužnosti i odgovornosti Divizije za socijalne politike

Odeljenje za socijalnu politiku deluje u okviru OSPP/MRSZ. Dužnosti i odgovornosti Odeljenja za socijalnu politiku su:

- ✓ *Istraživanje u oblasti socijalnih i porodičnih usluga i efekat šema socijalnih plaćanja na smanjenje siromaštva;*
- ✓ *Imi Istraživanje različitih društvenih pojava i priprema preporuka u oblasti socijalnih politika;*
- ✓ *Koordinacija aktivnosti sa Kosovskom agencijom za statistiku, za pružanje podataka i njihovu obradu, koji se koriste za objavljivanje izveštaja o istraživanju;*
- ✓ *Objavljivanje priručnika za usluge koje pruža MRSZ i izveštaji o socijalnim politikama;*
- ✓ *Imi Saradnja sa lokalnim i stranim profesionalnim strukturama u cilju povećanja kvaliteta socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *Ja Sažetak dostignuća u oblasti socijalnih politika i njihovo objavljivanje na veb lokacijama Odeljenja ili Ministarstva.*

Šef Divizije za socijalnu politiku, izveštava šefa Odeljenja za socijalnu i porodičnu politiku. Broj zaposlenih u ovom odeljenju je deset (10).

9.2. Priprema istraživanja za objavljivanje

U okviru dužnosti i odgovornosti koje Divizija za socijalnu politiku trenutno ima za ispunjavanje misije i sprovođenje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada Ministarstva rada i socijalne zaštite, kao i za sprovođenje Godišnjeg plana rada Divizije, plan koje je odobrilo Odeljenje za socijalne i porodične politike za 2019. godinu, osoblje Divizije za socijalnu politiku je tokom 2019. godine radilo na sprovođenju četiri (4) ankete, koje su predstavljene u donjoj tabeli:

Tabela 28: Broj istraživanja koje je sprovelo Divizije za socijalne politike, 2019

Br.	Naziv istraživanja	Opis
1	Analiza troškova korpe za hranu	Istraživanje je analiza minimalnog dohotka po domaćinstvu. Proces sprovođenja ovog istraživanja započeo je 2018. Proces finalizacije ovog istraživanja nastavljen je tokom 2019. Tokom godine koju izveštavamo, Nacrt I istraživanja je završen.,
2	Stanje starih	Istraživanje je analiza socijalno-ekonomske situacije starijih osoba starijih od 65 godina. Tokom 2019. godine sprovedene su potrebne aktivnosti za realizaciju ovog istraživanja. Krajem 2019. godine završen je prvi nacrt, dok je tokom 2020. godine predviđeno da se završi finalizacija istraživanja.
3	Deca na poslu	Istraživanje je povezano sa stvarnim odrazom situacije u vezi sa uključivanjem dece u rad i davanjem preporuka institucijama koje se bave zaštitom dečjih prava o tome kako postupiti u uklanjanju ove dece sa posla i njihovoj integraciji u društvo. Tokom 2019. godine radna grupa je završila Nacrt-istraživanje koje analizira lokalni stručnjak.
4	Pripadnici KZK-a	Tokom 2019. godine obavljani su intervjui, terenske posete, kao i druge aktivnosti neophodne za finaliziranje istraživanja i pružanje potrebnih preporuka odgovornim institucijama. Istraživanje je završeno i nalazi se u OSPP-u.

Osoblje Divizije za socijalne politike tokom 2019. godine obavilo je niz drugih aktivnosti, kao i saradivalo sa raznim institucijama i NVO.

10. ODELJENJE ZA ADMINISTRATIVNU PODRŠKU SSPU-u

10.1. Dužnosti i odgovornosti

Odeljenje za administrativnu podršku SSPU deluje u okviru OSPP/MRSZ. Dužnosti i odgovornosti ovog odeljenja su:

- ✓ *Priprema sastanaka u saradnji sa predsedavajućim ili zamenikom predsednika, utvrđujući dnevni red sastanaka SSPU;*
- ✓ *Organizovanje i određivanje mesta sastanaka, kao i briga o sastavljanju izvoda zapisnika sa sastanaka SSPU;*
- ✓ *upravljanje i održavanje svim arhivama i dokumentacijom koju je izradio i odobrio SSPU;*
- ✓ *Priprema izveštaja o radu i aktivnostima SSPU-a, kao i radnih odbora koji deluju u okviru Saveta;*
- ✓ *Briga o registru socijalnih radnika sa licencom i vođenje evidencije u pisanom i elektronskom obliku;*
- ✓ *Briga za izvršenje odluka SSPU-a i komisija osnovanih od strane Saveta;*
- ✓ *Odgovornost za upravljanje veb stranicom i brigu o objavljivanju raznih dokumenata;*
- ✓ *Izrada i planiranje budžetskih zahteva za SSPU i njihovo predstavljanje pred odgovornim telima unutar i izvan MRSZ;*
- ✓ *Izrada i obrada svih zahteva i uplata za razvoj aktivnosti SSPU;*
- ✓ *Briga i organizacija radionica i koordinacija aktivnosti sa podržavajućim donatorima SSPU;*
- ✓ *Izveštavanje šefa odeljenja ministru MRSZ.*

11. GENERALNI SAVET ZA SOCIJALNE I PORODIČNE USLUGE

11.1. Dužnosti i odgovornosti

Generalni savet za socijalne i porodične usluge (GSSPU) funkcioniše u skladu sa Zakonom br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama i odgovoran je za održavanje standarda i profesionalne discipline u oblasti socijalnih i porodičnih usluga i u ovoj službi kao telo za registraciju i licenciranje profesionalaca koji rade u ovoj oblasti.⁴⁶

Savet je takođe odgovoran za:

- ✓ *Izrada propisa za koje smatra da su neophodni za obezbeđivanje licenci, registraciju specijalista i adekvatno kontinuirano profesionalno usavršavanje;*
- ✓ *Izrada etičkog kodeksa za profesionalce u socijalnim i porodičnim uslugama;*
- ✓ *Održavanje registra stručnjaka za socijalne i porodične usluge, koji imaju dozvolu za rad u Republici Kosovo;*
- ✓ *Savet ima moć odlučivanja ko može dobiti licencu profesionalca ili specijaliste za socijalne i porodične usluge;*
- ✓ *Ispituje žalbe protiv stručnjaka za socijalne i porodične usluge i odlučuje o disciplinskim sankcijama koje će se primeniti, uključujući oduzimanje licence za priznavanje nadležnosti pružaoca socijalnih i porodičnih usluga, brisanje profesionalca iz socijalnih i porodičnih usluga iz registra;*
- ✓ *Savet je odgovoran za razmatranje svih navoda o kršenju obaveza od strane socijalnih i porodičnih službenika;*
- ✓ *Licencira trenere u polju socijalnih usluga i može ovlastiti lokalne stručnjake iznutra i izvan njega za pružanje obuke za profesionalce iz socijalnih i porodičnih usluga;*
- ✓ *Savet za licenciranje ili sertifikaciju obuke može imati obrazovnu ulogu za sve profesionalce, NVO i vladine organizacije koje se bave socijalnim i porodičnim uslugama.⁴⁷*

⁴⁶ Član 5, stav, 5.2 Zakona br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama; <https://gzk.rks-gov.net>.

⁴⁷ Član 5, stav, 5.2 Zakona br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama; <https://gzk.rks-gov.net>

11.2. Sastav Saveta

Generalni savet za socijalne i porodične usluge (GSSPU) osnovan je 1. aprila 2006. U principu, Savet je telo koje nadgleda i analizira poboljšanje kvaliteta pružanja socijalnih i porodičnih usluga na Kosovu.

Savet se sastoji od dvadeset jednog člana (21):

- jedanaest članova bira se iz reda profesionalaca socijalnih službi i
- porodica, pronađena u registru Saveta;
- dva člana imenuje Zajednica opština;
- dva člana imenuje Univerzitet u Prištini;
- član koga imenuje Opšte zdravstveno veće;
- član zajednice i nevladinih organizacija, i
- četiri člana koje je imenovalo Ministarstvo.

Dakle, u svom sastavu Savet ima predstavnike Asocijacije opština, predstavnike civilnog društva, profesore, profesionalce socijalnih i porodičnih službi, kao i druge relevantne partnere, koji svojim stečenim iskustvom omogućavaju Savetu da bude ekvivalentan sa zahtevima koji proizilaze iz kontinuiranih tokova društva, a pre svega da se obezbedi stručna obuka za podizanje kvaliteta i pružanje socijalnih i porodičnih usluga na Kosovu.

U početku je mandat Saveta trajao 3 godine, dok je od 2012. godine, kada je dopunjen i dopunjen Zakon o socijalnim i porodičnim uslugama, mandat Saveta trajao 4 godine..

11.3. Realizovane aktivnosti

Početakom 2019. godine, Savet je izradio i odobrio Godišnji plan rada za 2019. Na osnovu ciljeva utvrđenih ovim planom, Savet je razvio svoj rad tokom 2019. godine, gde su održavani redovni radni sastanci Saveta, sastanci stalnih odbora, radnih grupa, bilo je i pojedinačnih angažovanja članova Saveta na određenim zadacima za sprovođenje ciljeva i aktivnosti u vezi sa realizacijom aktivnosti Saveta.

11.3.1. Redovni sastanci Saveta održani tokom cele 2019 godine

Tokom 2019. godine Generalni Savet za socijalne i porodične usluge održalo je ukupno tri (3) redovna radna sastanka. Tokom ovih sastanaka to je i učinjeno:

- o Izbor predsedavajućeg i potpredsednika GSSPU, (ovo je učinjeno nakon što je prethodni predsedavajući Saveta navršio 65 godina i penzionisan);

- Periodično izveštavanje stalnih komisija Saveta, posebno odbora za licenciranje socijalnih radnika na višem nivou i odbora za licenciranje na osnovnom, srednjem i višem nivou;
- Priprema za proces akreditacije modula obuke za pružanje socijalnih i porodičnih usluga, uključujući dečju zaštitu i druga pitanja u vezi sa socijalnim i porodičnim uslugama.

11.3.2. Sastanci stalnih odbora održani tokom 2019

U okviru Saveta postoji pet (5) stalnih odbora, koje su tokom 2019. godine ispunile svoj rad predviđen godišnjim planom rada Saveta. Ovi odbori su održale ukupno 31 sastanak. Pogledajte donju tabelu:

Tabela 29: Broj sastanaka Stalnih komisija Saveta, 2019

Nr.	Provizija	Broj sastanaka
1	Odbor za licenciranje pružalaca socijalnih i porodičnih usluga, VIŠI NIVO	9
2	Odbor za licenciranje pružalaca socijalnih i porodičnih usluga, OSNOVNI, SREDNJI I VISOKI NIVO	9
3	Odbor za ŽALBE	13
4	Odbor za ZAKONODAVSTVO	0
5	Odbor za ORGANIZACIONE POSLOVE I FINANSIJE	0
UKUPNO :		31

11.4. Odbor za licenciranje: vrhunski nivo

11.4.1. Broj pregledanih zahteva

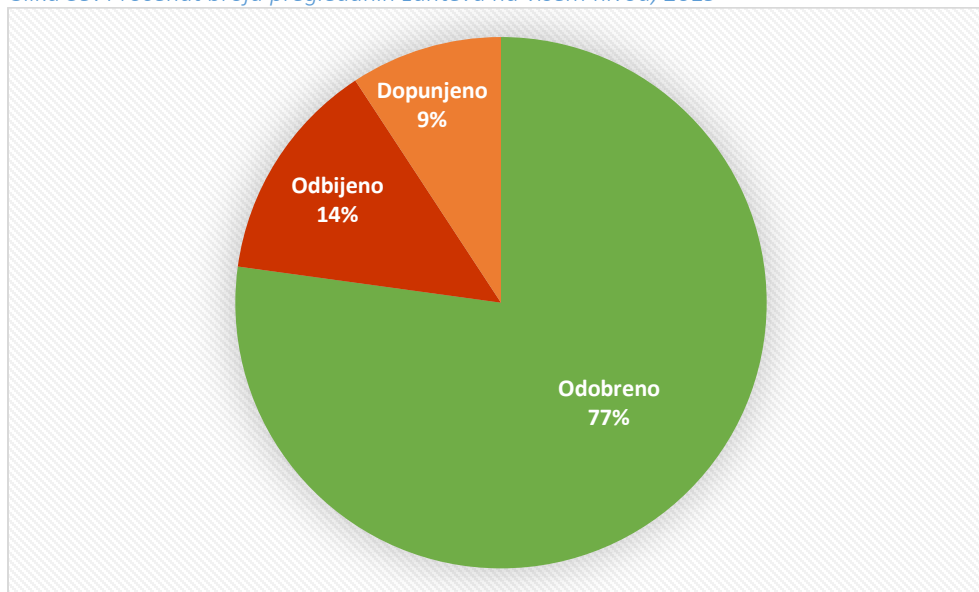
Odbor za licenciranje pružalaca socijalnih i porodičnih usluga superiornog nivoa, formiran je na drugom sastanku Generalnog saveta za socijalne i porodične usluge, održanom 21.03.2018. Odbor se sastoji od pet članova: predsedavajućeg i četiri (4) člana Odbora.

Tokom 2019. godine Odbor je održao devet (9) sastanaka, tokom kojih su razmotrena 184 zahteva za licenciranje i relicenciranje pružalaca socijalnih i porodičnih usluga na višem nivou. Pogledajte tabelu broj 30:

Tabela 30: Broj pregledanih zahteva višeg nivoa, 2019

	Odobreno	Odbijeno	Završeno	Ukupno
Broj zahteva	142	25	17	184

Slika 59: Procenat broja pregledanih zahteva na višem nivou, 2019

Na osnovu tabele i slike iznad komisije za izdavanje dozvola, nadređeni nivo je pregledao 184 zahteva, od kojih je 142 ili 77% odobreno, 25 zahteva ili 14% odbijeno i 17 zahteva ili 9% vraćeno na dovršavanje..

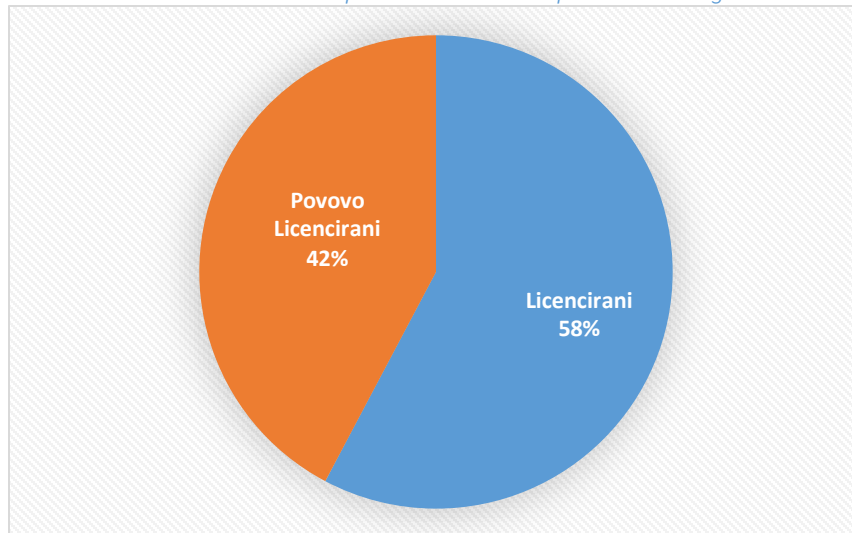
11.4.2. Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača, 2019

Od ukupnog broja 142 odobrenih zahteva za licenciranje pružalaca socijalnih i porodičnih usluga, 82 ili 58% pružalaca usluga je prvi put licencirano, dok je 60 ili 42% licencirano. Za više pogledajte tabelu i sliku ispod:

Tabela 31: Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača prema polu, 2019

Pol	licenciranje		Ponovno licenciranje		Ukupno
	Ž	M	Ž	M	
Broj	66	16	36	24	142
Ukupno	82		60		

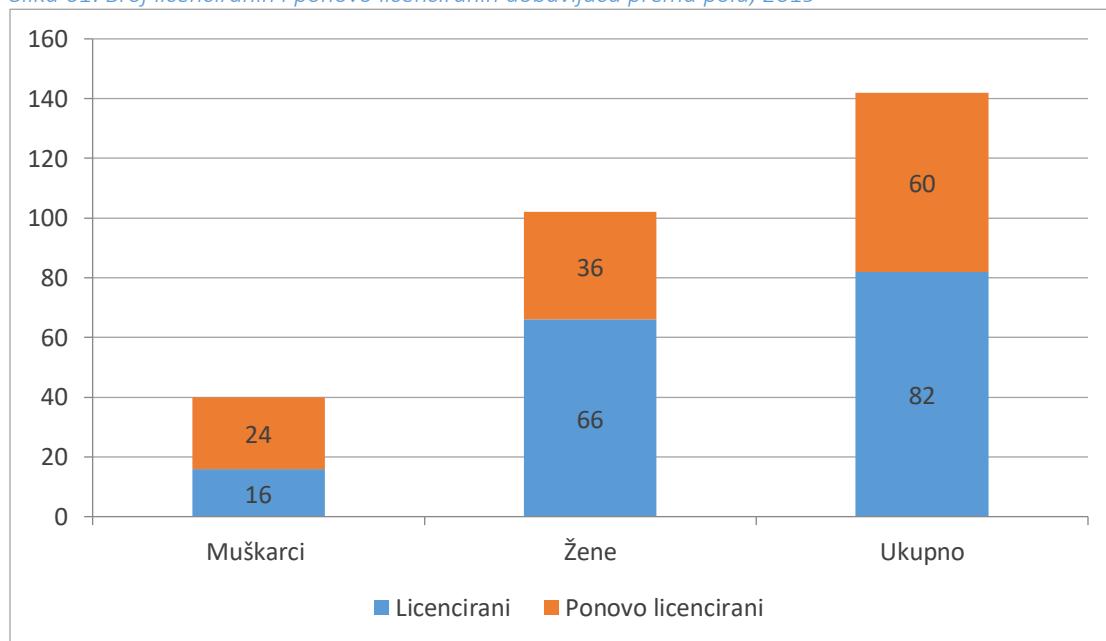
Slika 60: Procenat licenciranih i ponovo licenciranih pružalaca usluga na višem nivou, 2019

11.4.3. Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača, prema polu

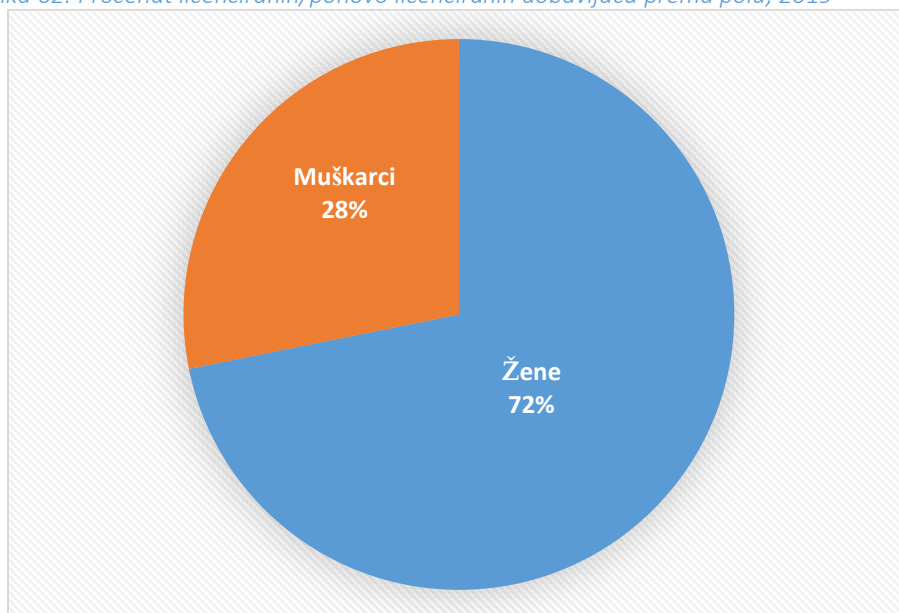
Kao što se može videti iz tabele 31, od 82 pružaoca socijalnih i porodičnih usluga koji imaju dozvolu, njih 66 ili 80% su žene, dok 16 ili 20% muškarci. Dok je od 60 pružalaca socijalnih i porodičnih usluga kojima je odobrena licenca, njih 36 ili 60% čine žene, dok su 24 ili 40% muškarci. Pogledajte tabelu 31 i sliku 61:

Slika 61: Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača prema polu, 2019

Kao što je prikazano u tabeli 3, tokom 2019. godine, 142 pružaoca socijalnih i porodičnih usluga licencirano je i ponovo licencirano na višem nivou, od čega se čini da su 102 ili 72% pružalaca usluga žene, dok je 40 ili 28% pružalaca usluga muškog pola. Pogledajte donju sliku:

Slika 62: Procenat licenciranih/ponovo licenciranih dobavljača prema polu, 2019

11.5. Odbor za licenciranje: osnovni, srednji i viši nivo

11.5.1. Broj pregledanih zahteva tokom 2019

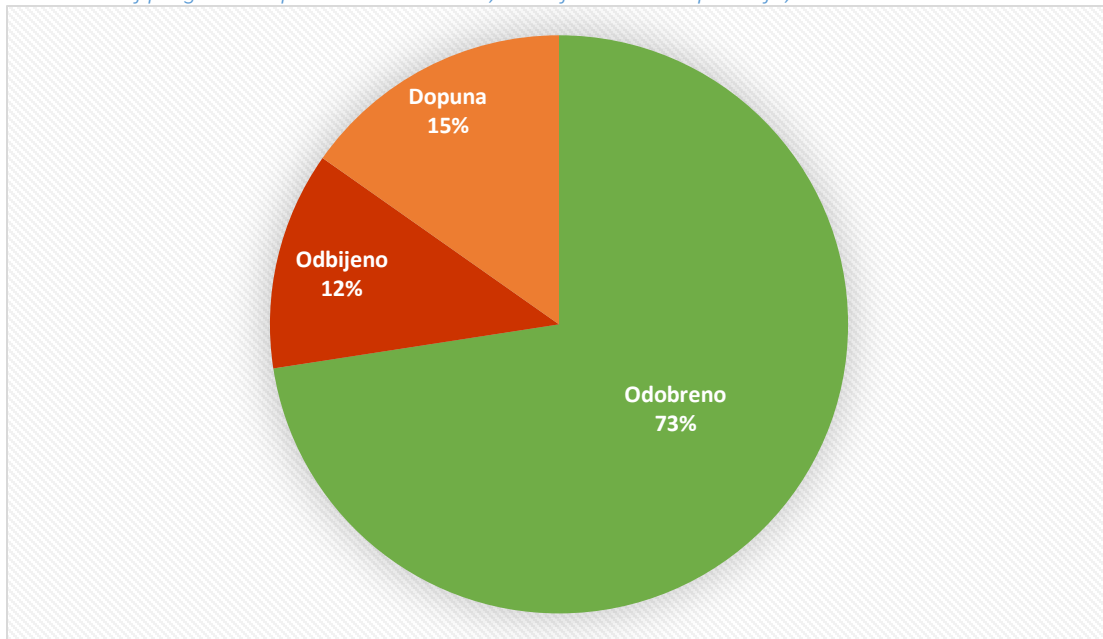
Odbor za licenciranje pružalaca socijalnih i porodičnih usluga, osnovnog, srednjeg i visokog nivoa, formiran je na drugom sastanku Saveta održanom početkom 2018. Odbor se sastoji od 5 članova (predsednik Komisije i 4 člana).

Tokom perioda januar-decembar 2019. godine, ova Odbor je održao devet (9) sastanaka. Tokom ovih sastanaka razmotrio je 306 zahteva pružalaca socijalnih i porodičnih usluga na osnovnom, srednjem i višem nivou. Pogledajte tabelu 32:

Tabela 32: Broj pregledanih aplikacija za osnovni, srednji i napredni nivo, 2019

	Odobreno	Odbijeno	Završeno	Ukupno
Broj zahteva	119	20	25	164

Slika 63: Broj pregledanih procenata osnovnih, srednjih i visokih aplikacija, 2019

Na osnovu gornje tabele i slike, komisija za izdavanje dozvola, osnovni, srednji i viši nivo pregledala je 164 prijave, od kojih je 119 ili 73% odobreno, 20 zahteva ili 12% odbijeno, a 25 zahteva ili 15% vraćeno na dovršenje..

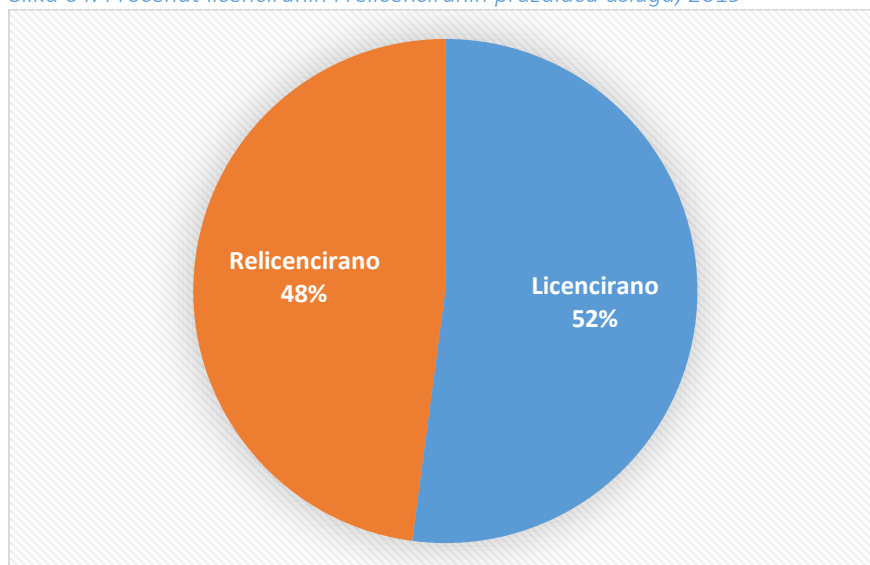
11.5.2. Broj licenciranih i ponovo licenciranih dobavljača, 2019

Od ukupnog broja 119 odobrenih zahteva za licenciranje i relicenciranje pružalaca socijalnih i porodičnih usluga, 82 ili 58% pružalaca usluga je prvi put licencirano, dok je 60 ili 42% relicencirano. Za više pogledajte tabelu i sliku ispod:

Tabela 33: Broj licenciranih i relicenciranih dobavljača prema polu, 2019

Pol	licenciranje		Ponovno licenciranje		Ukupno
	Ž	M	Ž	M	
Broj zahteva	41	21	27	30	119
Ukupno	62		57		

Slika 64: Procenat licenciranih i relicenciranih pružalaca usluga, 2019

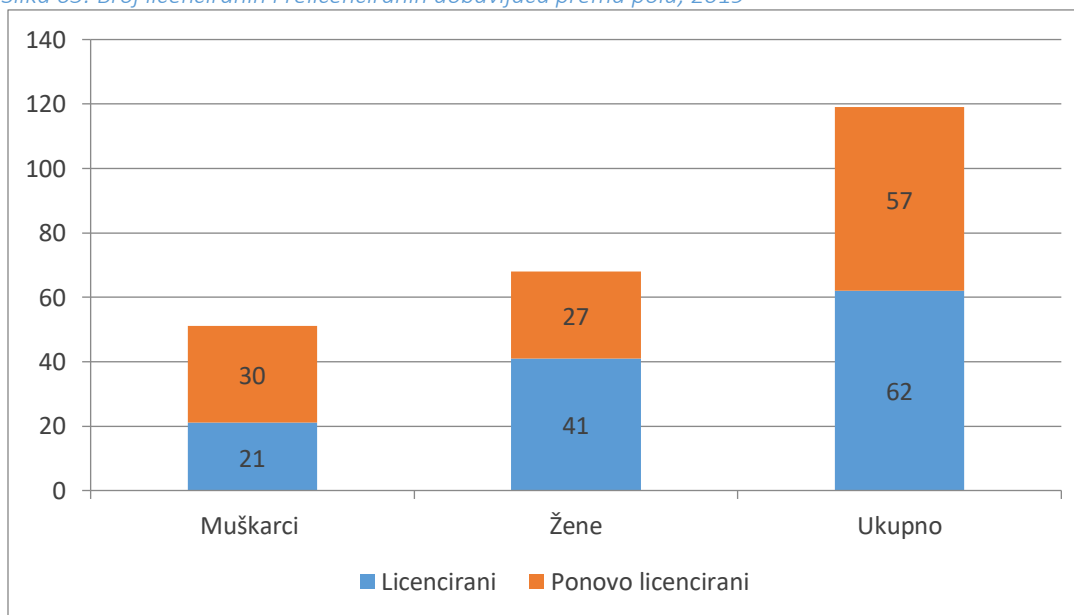

11.5.3. Broj licenciranih i relicenciranih dobavljača, prema polu

Kao što se može videti iz tabele 5, od 62 pružaoca socijalnih i porodičnih usluga koji imaju licencu, na osnovnom, srednjem i naprednom nivou, njih 41 ili 66% su žene, dok su 21 ili 34% muškarci.

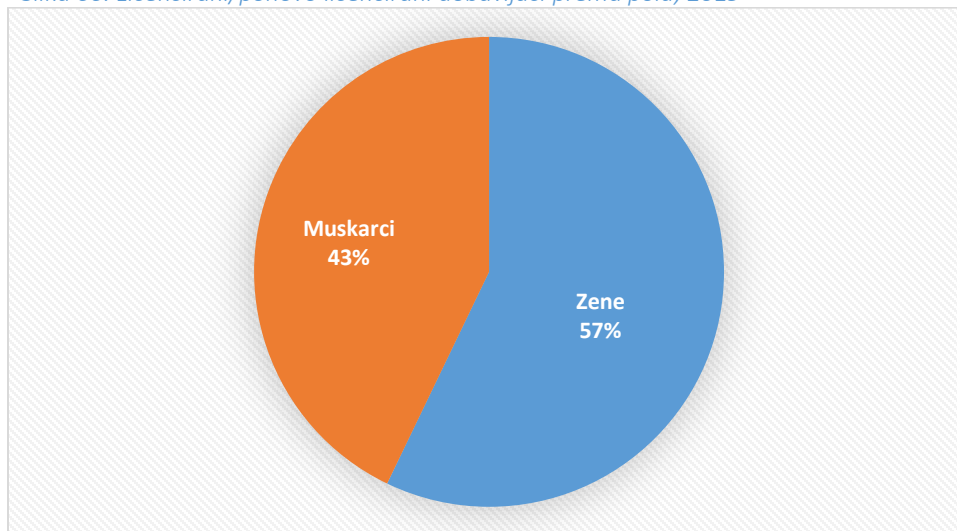
Dok je od 57 pružalaca socijalnih i porodičnih usluga kojima je odobrena licenca, njih 27 ili 47% su žene, dok su 30 ili 53% muškarci. Pogledajte tabelu 5 i sliku 7:

Slika 65: Broj licenciranih i relicenciranih dobavljača prema polu, 2019

Kao što je prikazano u tabeli 32, tokom 2019. godine licencirano je i ponovo licencirano 119 pružalaca socijalnih i porodičnih usluga na osnovnom, srednjem i visokom nivou, od čega su 68 ili 57% pružalaca usluga žene i 51 ili 43% pružalaca usluga su muškarci. Pogledajte sliku 66:

Slika 66: Licencirani/ponovo licencirani dobavljači prema polu, 2019

11.6. Odbor za žalbe

11.6.1. Broj pregledanih žalbi tokom godine 2019

Odbor za žalbe osnovan je početkom 2018. godine, na drugom sastanku Saveta i sastoji se od 3 člana (predsednik Odbora i 2 člana).

Odbor za žalbe je tokom 2019. godine održao 13 sastanaka na kojima je razmotrio 15 žalbi koje su podneli pružaoci socijalnih i porodičnih usluga, koji su bili nezadovoljni odlukama Odbora za licenciranje na višem nivou i Odbora za licenciranje na osnovnom, sekundarnom i visokom nivou. Pogledajte donju tabelu:

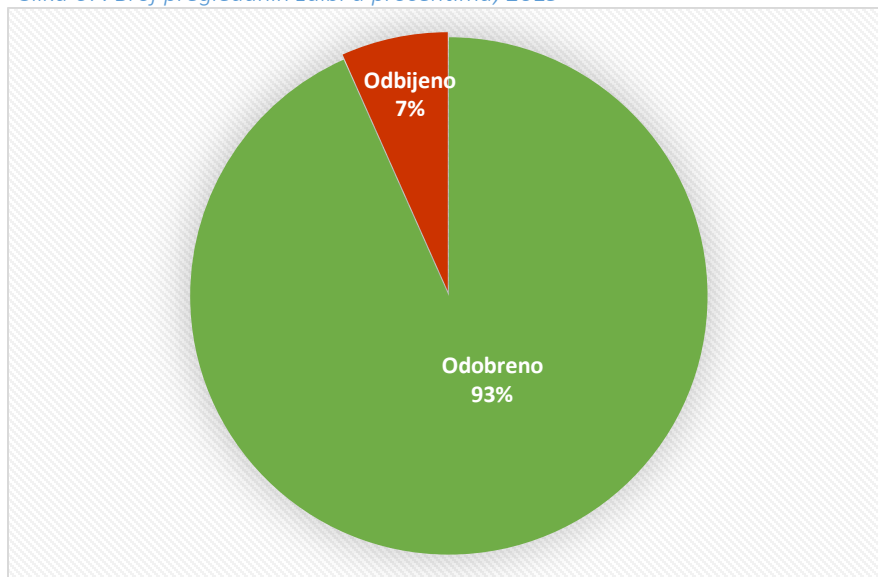
Tabela 34: Broj pregledanih žalbi po nivoima, 2019

Broj žalbi	Vrhunski nivoi		Ukupno	Osnovni, srednji i napredni nivo		Ukupno
	Odobreno	Odbijeno		Odobreno	Odbijeno	
15	8	0	8	6	1	7

Na osnovu podataka predstavljenih u gornjoj tabeli, čini se da je Odbor za žalbe razmotrio 15 žalbi, od kojih je 8 bilo višeg nivoa, dok je 7 bilo osnovnog, srednjeg i visokog nivoa. Od ukupno pregledanih 15

žalbi, odobreno je 14 žalbi ili 93%, dok je 1 žalba ili 7% odbijena jer ne ispunjava kriterijume utvrđene važećim zakonom. Pogledajte donju sliku:

Slika 67: Broj pregledanih žalbi u procentima, 2019

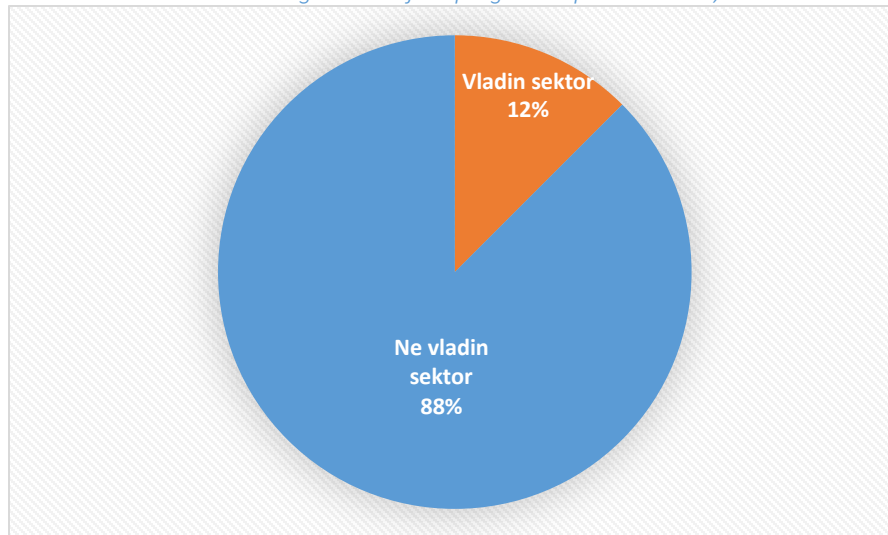
11.6.2. Broj pregledanih žalbi, viši nivo

Kao što se vidi iz gore predstavljenih podataka, Odbor za žalbe je razmotrio i odobrio 8 žalbi višeg nivoa, pri čemu su sve odobrene žalbe za licenciranje. Od ukupno 8 pregledanih i odobrenih žalbi, 1 žalbu ili 12% podneo je vladin sektor, dok je 7 žalbi ili 88% podneo nevladin sektor. Pogledajte tabelu i sliku ispod:

Tabela 35: Broj pregledanih žalbi na superiornom nivou, 2019

Broj žalbi	Licenciranje	Ponovno licenciranje	Vladin sektor	Nevladin sektor	Pol	
					M	F
8	8	0	1	7	0	8
Odbijeno						
0	0	0	0	0	0	0

Slika 68: Procenat žalbi višeg nivoa koji su pregledani po sektorima, 2019

Što se tiče pola, svih 8 pregledanih i odobrenih žalbi podnele su žene koje pružaju socijalne i porodične usluge. Pogledajte tabelu 35.

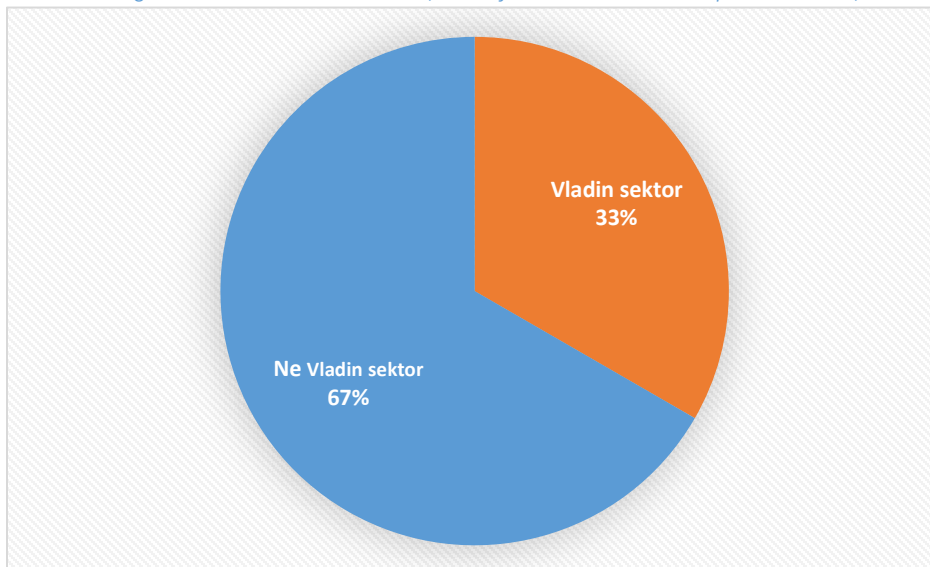
11.6.3. Broj pregledanih žalbi, osnovni, srednji i visoki nivo

Na osnovu tabele 36 izgleda da je Odbor za žalbe razmotrio 7 žalbi osnovnog, srednjeg i visokog nivoa, od kojih je 6 odobreno, a 1 odbijeno. Sve odobrene žalbe podnose pružaoci usluga licenciranja, 2 odobrene žalbe ili 33% pripadaju pružaocima usluga u vladinom sektoru, dok 4 odobrene žalbe ili 67% pripadaju nevladinom sektoru. Pogledajte tabelu i sliku ispod:

Tabela 36: Broj pregledanih žalbi na osnovni, srednji i viši nivo, 2019

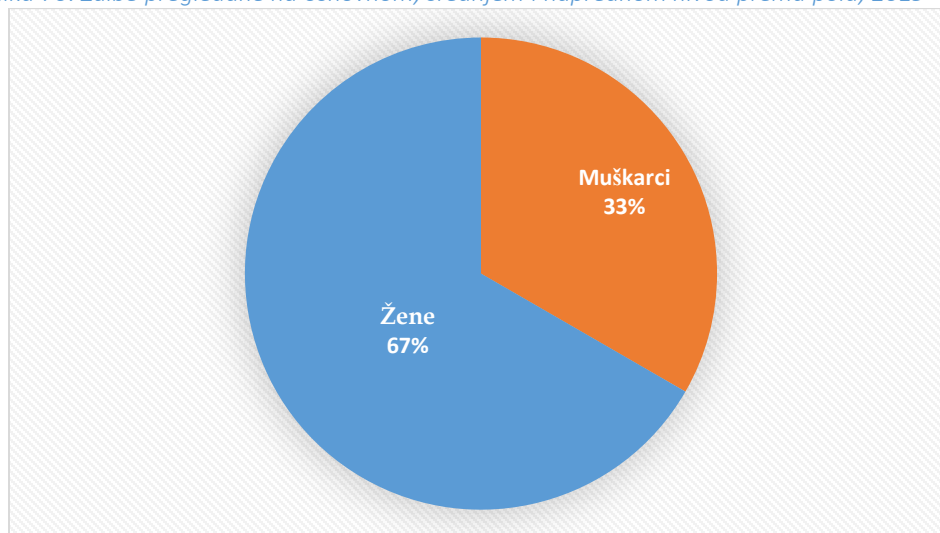
	Licenciranje	Ponovno licenciranje	Vladin sektor	Nevladin sektor	Pol		Ukupno
					M	Ž	
Broj odobrenih žalbi	6	0	2	4	2	4	6
Broj odbijenih žalbi	1	0	0	0	0	0	1

Slika 69: Pregledane žalbe na osnovnom, srednjem i visokom nivou po sektorima, 2019

Što se tiče pola, 3 pritužbe ili 33% podneli su muški pružaoci usluga, dok su 4 pritužbe ili 67% podnele ženske radne snage. Pogledajte tabelu 36 i sliku 69.

Slika 70: Žalbe pregledane na osnovnom, srednjem i naprednom nivou prema polu, 2019

11.7. Saradnja sa lokalnim i međunarodnim partnerima

Čak i tokom 2019. godine, Savet je blisko saradivao sa lokalnim i međunarodnim partnerima. Saradnja sa lokalnim nevladinim organizacijama bila je orijentisana posebno u procesu licenciranja i relicenciranja pružalaca socijalnih i porodičnih usluga. Nevladine organizacije (NVO), koje imaju sporazume o saradnji sa MRSZ/SSPU, odigrale su važnu ulogu u podizanju svesti o radu Saveta, obaveštavajući druge organizacije o procesu licenciranja/relicenciranja. Kao rezultat ove saradnje, tokom 2019. godine preko 80 socijalnih radnika dobilo je dozvolu/licencu od lokalnih nevladinih organizacija.

Tokom svog rada, Savet je pozdravio podršku međunarodnih organizacija „Spasimo decu“ i „Terre des Hommes“, gde je svrha ove podrške poboljšanje kvaliteta socijalnih usluga, pružanje pomoći kosovskim institucijama u razvoj održivog sistema socijalnih usluga, kako bi se zadovoljile potrebe osetljivog stanovništva u zemlji. Ova saradnja i pomoć ovih međunarodnih organizacija nastaviće se tokom 2020.

12. KLJUČNA DOSTIGNUĆA ODELJENJA TOKOM 2019

12.1. Sprovođenje beneficija i naknada iz šema kojima upravlja OSPP

- **Šema socijalne pomoći (ŠSP)** - tokom 2019. godine iz ove šeme su svakog meseca imali koristi oko 24.352 porodice sa 98.756 članova u mesečnom iznosu od 2.582.340,00 evra. Dok je ukupan budžet potrošen za ŠSP 31.542.532,50 evra. Osnovni mesečni iznos za porodicu od jednog člana iznosi 60,00 evra (minimalno), a za porodicu od 15 članova 180,00 evra (maksimum).
Tokom 2019. godine izrađen je Nacrt koncept papira za šemu socijalne pomoći koji predviđa kompletnu reformu ŠSP.
- **Porodično stanovanje za napuštenu decu bez roditeljskog staranja** - čak i tokom 2018. godine, nastavljeno je plaćanje za dva oblika porodičnog stanovanja, gde:
 1. U porodičnom smeštaju u porodici - svakog meseca je imalo koristi oko 496 dece, od 100,00 evra mesečno. Mesečni iznos obrađenih sredstava za isplatu iznosio je oko 49.600,00 evra, dok je ukupan iznos utrošenog budžeta: 617.600,00 evra.
 2. U alternativnom porodičnom smeštaju/van porodice - svakog meseca je imalo koristi oko 53 dece, koja su plaćena od 250,00 evra mesečno ili 350,00 evra mesečno ako je dete invalidno. Mesečni iznos obrađenih sredstava za isplatu iznosio je oko 815.425,00 evra, dok je ukupan iznos utrošenog budžeta: 155.450,00 evra.
- **Šema materijalne podrške za porodice dece sa trajnim invaliditetom (PDTI)** - tokom 2019. godine iz ove šeme za svaki mesec koristilo je oko 2.276 dece sa inv aliditetom, od 100,00 evra mesečno. Mesečni iznos obrađenih sredstava za uplatu PDTI iznosi oko 276.400,00 evra. Budžet potrošen za PDTI za 2019. godinu iznosi 2.775.300,00 evra.
- **Jednokratna/hitna pomoć** - tokom 2019. godine podržano je 186 pojedinaca/porodica. Materijalni iznos za ovu vrstu podrške je najmanje 100,00 evra, a najviše 300,00 evra. Potrošeni budžet je: 29.800,00 evra.

12.2. Sprovođenje programa subvencija za energiju MRSZ/OSPP

Vlada Republike Kosovo je od 2005. do 2019. godine za svaku godinu izdvojila 4,5 miliona evra za subvencionisanje količine potrošene električne energije (do 400 KV, odnosno do 300 KVh mesečno) za korisnici (porodice) u sistemu socijalne pomoći i programu porodica mučenika, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata (PMRIVCŽR). Ovaj program treba da bude sproveden tokom prvog dela 2020. godine.

12.3. Sprovesti program finansijske podrške licenciranih NVO

- Tokom 2019. godine, Ministarstvo rada i socijalne zaštite (MRSZ), odnosno Odeljenje za socijalnu politiku i porodicu (OSPP), subvencionisalo je grantovima projekte 26 NVO koje pružaju socijalne i porodične usluge u iznosu od: 362.000,00 evra.

12.4. Socijalne i porodične usluge

Tokom 2019. godine, uz neophodne socijalne i porodične usluge, lečeni su:

- 681 dete bez porodične nege,
- 25 zlostavljane dece,
- 176 dece sa asocijalnim ponašanjem,
- 485 dece sa delinkventnim ponašanjem,
- 129 dece prijavljeno na teški rad,
- 14 dece smešteno u lokalno usvajanje,
- Dvoje dece smešteno u međunarodno usvajanje,
- 586 žrtava nasilja u porodici (327 žrtava mlađih od 18 godina i 259 žrtava starijih od 18 godina) itd.

Tokom 2019. godine započeta je izrada zakona o socijalnim i porodičnim uslugama, a nacrt zakona o socijalnim uslugama je u toku.

Odobren je koncept papir o finansiranju lokalne samouprave, koji je obuhvatio predlog MRSZ za stvaranje posebnog granta za socijalne usluge.

Potpisana su 34 sporazuma o saradnji sa gradonačelnicima Republike Kosovo za sprečavanje i eliminisanje teškog rada dece, čiji je cilj regulisanje i koordinacija aktivnosti institucija na centralnom i lokalnom nivou za zaštitu dece od ekonomskog iskorišćavanja i od obavljanja aktivnosti koje ometaju njihovo obrazovanje, ili koje su štetne po zdravlje i psihofizički, mentalni, duhovni, moralni i socijalni razvoj deteta, kao i sprečavanje i efikasno ukidanje dečijeg rada, sa posebnim fokusom na oblike teški i opasni za njihov rad.

12.5. Stambeni smeštaj za starije osobe bez porodične nege, decu i odrasle sa mentalnim invaliditetom - mentalna zaostalost

Broj klijenata smeštenih u kućama sa nacionalnim karakterom, kojima upravlja centralni nivo MRSZ/OSPP, tokom 2019. godine bio je:

- Dom za stare bez porodičnog staranja u Prištini - 81 klijent;
- Specijalni institut u Štimlju - 64 klijenta;

- Sirotište zasnovano u zajednici u Štimlju -10 klijenata.

Broj klijenata smeštenih u domovima zasnovanim u zajednici, kojima od 2016. godine upravlja opštinski nivo, tokom 2019. godine bio je:

- Dom za stare u Srbica -18 klijenata;
- Dom za stare u Gurakoc-Istok - 17 klijenata;
- Dom za stare u Gračanici - 8 klijenata;
- Kuća zajednice za osobe sa mentalnim invaliditetom - Mentalna retardacija u Štimlju - 14 klijenata;
- Zajednica za osobe sa mentalnim invaliditetom u Lipljanu - 10 klijenata;
- Kuća zajednice za osobe sa mentalnim invaliditetom u Uroševcu - 10 klijenata;
- Kuća zajednice za osobe sa mentalnim invaliditetom u Vučitrnu - 13 klijenata;
- Kuća zajednice za osobe sa mentalnim invaliditetom u Kamenici - 12 klijenata;
- Kuća zajednice za osobe sa mentalnim invaliditetom u Dečanu - 9 klijenata;
- Zajednica za osobe sa mentalnim invaliditetom u Gračanici - 10 klijenata.

12.6. Stambeni smeštaj za žrtve trgovine ljudima

U skloništu za sklonište žrtava trgovine ljudima u Lipljanu, tokom 2017. godine bilo je sklonjeno i lečeno potrebnim uslugama 35 žrtava (20 maloletnih žrtava i 15 odraslih).

12.7. Licenciranje pojedinačnih pružalaca usluga i pravnih lica (NVO)

Tokom 2019. godine licencirani su:

- 261 pružalaca socijalnih i porodičnih usluga;
- 14 pravnih lica, NVO koje pružaju socijalne i porodične usluge.

12.8. Izgradnja kapaciteta i obuka pružalaca socijalnih i porodičnih usluga

Generalni savet za socijalne i porodične usluge u saradnji sa Kancelarijom Evropske unije (EU) na Kosovu, preko organizacije KMOP „Spasimo decu“, različitih organizacija i fondacija, organizovao je i održao obuke iz oblasti socijalnih i porodičnih usluga. Ove obuke su uglavnom bile namenjene obuci socijalnih radnika koji pružaju direktne usluge pojedincima i porodicama u stanju socijalne potrebe. Do danas je preko 350 pružalaca socijalnih i porodičnih usluga obučeno na svim nivoima licenciranja.

REZIME SA OPŠTIM PODACIMA

- Ukupan broj dece u starateljstvu (decembar 2019)	681
- Broj dece bez roditeljskog staranja/napuštene (slučajevi predstavljeni tokom 2019).....	28
- Broj dece u porodičnom stanovanju kod rođaka (decembar 2019)	496
- Broj hraniteljskih porodica.....	351
- Mesečni iznos naknade za dete na hraniteljstvu u rodbini.....	100.00€
- Mesečni iznos naknade za dete na hraniteljstvu u rodbini.....	49,600.00€
- Budžet potrošen na porodično stanovanje u rodbini.....	617,600.00€
- Broj dece u hraniteljstvu (decembar 2019).....	53
- Broj hraniteljskih porodica (decembar 2019).....	26
- Mesečni iznos naknade za dete na hraniteljstvu van porodice.....	250.00€
- Mesečni iznos naknade za dete sa invaliditetom u hraniteljstvu van porodice.....	350.00€
- Iznos obrađenih sredstava za decembar 2019.....	15,425.00€
- Budžet potrošen na porodično stanovanje van porodice.....	155,450.00€
- Broj dece u lokalnom usvajanju.....	14
- Broj dece u međunarodnom usvajanju.....	2
- Broj dece smeštene u prihvatilište“SOS-Familje”	43
- Broj dece smeštene u prihvatilište “Caritas Umbria”.....	17
- Broj zlostavljane dece.....	25
- Broj dece sa asocijalnim ponašanjem.....	176
- Broj dece u sukobu sa zakonom.....	485
- Broj dece bez vraćenog roditeljskog staranja.....	25
- Broj dece bez roditeljskog staranja koja se vraćaju iz zona sukoba u Siriji.....	17
- Broj dece na teškom radu.....	129
- Broj žrtava porodičnog nasilja.....	586
- Broj žrtava porodičnog nasilja, starijih od 18 godina.....	295 apo 44%
- Broj žrtava porodičnog nasilja, mlađih od 18 godina.....	327 apo 56%
- Broj žrtava porodičnog nasilja (žene).....	426 apo 76%
- Broj žrtava nasilja u porodici mlađih od 18 godina (muškarcima).....	141 apo 24%
- Budžet koji dodeljuje MRSZ za NVO koje se bave slučajevima nasilja u porodici.....	257.000.00€
- Broj žrtava trgovine ljudima.....	51
- Broj žrtava trgovine ljudima starijih od 18 godina	12 ili 24%
- Broj žrtava trgovine ljudima mlađim od 18 godina	39 ili 76%
- Broj žrtava trgovine ljudima (žene)	50 ili 98%
- Broj žrtava trgovine ljudima (muškarcima)	1 ili 2%
- Broj lokalnih žrtava trgovine ljudima	46 ili 90%
- Broj međunarodnih žrtava trgovine ljudima	5 ili 10%
- Broj žrtava dečjih seksualnih zločina.....	11
- Broj zahteva za rani brak.....	16
- Broj zahteva za rani brak (žena).....	16
- Broj zahteva za prevremeni brak albanske nacionalnosti	14 apo 87%
- Broj zahteva za prevremeni brak drugih nacionalnosti.....	2 apo 13%
- Broj slučajeva obrađenih bračnim savetovanjem.....	344
- Broj slučajeva albanske nacionalnosti.....	303 apo 88%

- Broj slučajeva drugih nacionalnosti.....	41 apo 22%
- Broj drugostepenih žalbi na socijalne usluge.....	6
- Broj starijih osoba bez porodične nege nastanjene u DSBPN-Priština.....	63
- Broj starih osoba smeštenih u zajedničkoj kući Gurakovac.....	15
- Broj starih osoba smeštenih u zajedničkoj kući-Skenderaj.....	20
- Broj starih osoba smeštenih u zajedničkoj kući-Gračanica.....	7
- Broj osoba sa mentalnim invaliditetom smeštenih u Specijalnom institutu u Štimlju.....	42
- Broj osoba smeštenih u Domu zajednice u Kamenici.....	11
- Broj osoba smeštenih u Domu zajednice u Štimlju.....	14
- Broj osoba smeštenih u zajedničkoj kući u Vučitrnu.....	13
- Broj osoba smeštenih u zajedničkoj kući u Dečanima.....	9
- Broj osoba smeštenih u zajedničkom domu u Uroševcu.....	10
- Broj osoba smeštenih u zajedničkom domu u Gračanici.....	10
- Broj osoba smeštenih u zajedničkoj kući u Lipljanu.....	10
- Broj dece sa smetnjama u razvoju smeštene u zajednici u Štimlju.....	10
- Broj prijava za institucionalno/stambeno stanovanje.....	40
- Broj odobrenih prijava.....	35
- Broj odbijenih zahteva.....	5
- Broj odobrenih prijava, na čekanju za plasman.....	9
- Broj dece sa invaliditetom u PDTI šemi.....	2.276
- Budžet potrošen na PDTI šemu.....	2,775,300.00€
- Broj dece u PDTI šemi koja su u vrtiću.....	39 apo 2%
- Broj dece u PDTI šemi koja su u predškolskom obrazovanju.....	234 apo 10%
- Broj dece u PDTI šemi koja su u osnovnom obrazovanju.....	376 apo 17%
- Broj dece u PDTI šemi koja su u srednjem obrazovanju.....	7 apo 0%
- Broj dece u PDTI šemi koja nisu u školi.....	1.620 apo 71%
- Broj prijava koje je ocenila M.K, prvostepena, PDTI šema.....	909
- Broj odobrenih prijava.....	382 apo 42%
- Broj odbijenih zahteva.....	320 apo 35%
- Broj zahteva u Avers-u.....	138 apo 15%
- Broj zahteva koji nisu podneti senatu.....	69 apo 8%
- Broj stanovnika u Republici Kosovo.....	1.820.631
- Broj domaćinstava u Republici Kosovo.....	297.090
- Cena-vrednost mesečne košarice građana na Kosovu košta:.....	115€
- Potrošnja po stanovniku godišnje košta.....	1.386€
- Godišnja potrošnja za domaćinstvo.....	7.611€
- Potrošen budžet (.....)	32,858,645.00€
- Broj domaćinstava u ŠSP (decembar 2018).....	24.352
- Broj porodica u ŠSP, kategorija I.....	16.728 ose 69%
- Broj porodica u kategoriji II.....	7.624 ose 31%
- Broj albanskih porodica u ŠSP.....	18.648 ose 77%
- Broj nealbanskih porodica u ŠSP.....	5.704 ose 23%
- Nositelj (žena) socijalne pomoći.....	8.252 ose 34%
- Nosioci (muškarci) socijalne pomoći.....	16.100 ose 66%
- Samohrani roditelji (1.886 žena i 404 muškarca) u socijalnoj pomoći.....	2.293 ose 9%
- Broj članova porodice u ŠSP.....	103.399
- Broj ženskih članova porodice u ŠSP.....	42.619 ose 57%
- Broj muških članova porodice u ŠSP.....	31.800 ose 43%
- Broj članova porodice u ŠSP starosti 0-18 godina.....	49.457 ose 50%
- Broj članova porodice u ŠSP starosti 19-65 godina.....	48.295 ose 49%

- Broj članova (pasivno uz naplatu) porodica u ŠSP starosti + 65 godina.....	1.043 ose 1.06%
- Minimalni mesečni iznos socijalne pomoći za porodicu.....	60.00€
- Maksimalni mesečni iznos socijalne pomoći.....	180.00€
- Prosečna mesečna socijalna pomoć po porodici.....	126.50€
- Prosečna mesečna socijalna pomoć po članu porodice.....	22.85€
- Prosečna dnevna socijalna pomoć po članu porodice.....	0.74€
- Mesečni dodatak za svako dete u porodici starosti 0-18 godina.....	5.00€
- Medicinska komisija nivoa I procenila je nesposobnost za rad (lica).....	21.577
- Broj osoba za koje je procenjeno da su nesposobne za rad preko 80% (odobrenje).....	19.711 ose 91%
- Broj osoba za koje se proceni da su sposobne za rad (odbijanje).....	1.303 ose 6%
- Broj zahteva vraćenih u Avers.....	563 ose 3%
- Broj žalbi koje je razmatrilo Odbor za žalbe, nivo II.....	610
- Broj žalbi odobrenih na nivou II.....	124 ose 20%
- Broj žalbi odbijenih na nivou II.....	486 ose 80%
- Medicinska komisija nivoa II procenila je nesposobnost za rad (osobe).....	428
- Medicinska komisija nivoa II procenila je odobrenje za rad nesposobnih za rad (lica).....	90 ose 21%
- Medicinska komisija nivoa II ocenila je sposobnost za rad (osobe) - odbijanje.....	338 ose 79%
- Broj upravnih sporova u postupku pred Osnovnim sudom.....	11
- Broj upravnih sporova koje je odobrio Osnovni sud.....	0
- Broj upravnih sporova u toku pred Osnovnim sudom.....	0
- Broj CSR pod kontrolom JMK.....	13
- Slučajevi pod kontrolom JKM 818 (kompletni: 521 ili 64%; nepotpuni.....)	297 ose 36%
- Porodice koje je verifikovao JKM 486 (podobne: 437 ili 90%; ne ispunjavaju uslove.....)	49 ose 10%
- Broj porodica/pojedinaca koji primaju hitnu pomoć 100 evra.....	109
- Broj porodica/pojedinaca koji primaju hitnu pomoć 150 do 300 evra.....	78
- Budžet potrošen na jednokratnu pomoć (2018).....	29,800.00€
- Budžet za subvenciju električne energije za 2018. godinu.....	4,500,000.00€
- Broj subvencionisanih porodica u svim šemama/penzijama.....	35.851
- Broj subvencionisanih domaćinstava za ŠSP.....	23.304 ose 65%
- Broj subvencionisanih porodica za PMRI.....	10.442 ose 29%
- Broj subvencionisanih porodica za paraplegičare i tetraplegičare.....	1.269 ose 4%
- Broj subvencionisanih porodica za slepe.....	836 ose 2%
- Prosečna mesečna subvencionisana električna energija po domaćinstvu.....	270 kWh apo 11.27€
- Godišnji iznos subvencionisane električne energije za domaćinstvo.....	135.00€
- Broj porodica/pojedinaca korisnika MRSZ šema, 2019.....	284.326
- Broj korisnika ŠSP (decembar 2019).....	24.352
- Broj korisnika osnovne starosne penzije (decembar 2019).....	47.486
- Broj korisnika penzija za osobe sa invaliditetom (decembar 2019).....	17.791
- Broj korisnika porodične penzije (decembar 2019).....	3.940
- Broj korisnika invalidske radne penzije (decembar 2019).....	108
- Broj korisnika paraplegičke i tetraplegične penzije (decembar 2019).....	3.106
- Broj korisnika PMRI šeme (decembar 2019).....	10.493
- Broj korisnika šeme ratnih veterana (decembar 2019).....	38.101
- Broj korisnika penzija KZK (decembar 2019).....	1.098
- Broj korisnika penzija Trepča (decembar 2019).....	2.635
- Broj korisnika šeme slepih (decembar 2019).....	1.976
- Broj korisnika PDTI šeme (decembar 2019).....	2.276
- Broj korisnika porodičnog smeštaja za decu u porodici (decembar 2019).....	496
- Broj korisnika porodičnog smeštaja za decu van porodice (decembar 2019).....	53
- Budžet potrošen za plaćanje šema MRSZ, 2019.....	446,555,731.16 €

- Broj NVO koje pružaju porodične socijalne usluge, licencirano (2019).....	18
- Ukupan broj licenciranih/licenciranih NVO.....	43
- Broj inspekcija koje je obavio JNI.....	10
- Broj redovnih inspekcija/ponovnih inspekcija.....	7
- Broj vanrednih inspekcija.....	3
- Ukupan broj licenciranih pružalaca socijalnih i porodičnih usluga.....	1.190
- Ukupan broj licenciranih provajdera, vrhunski nivo.....	598
- Ukupan broj licenciranih dobavljača, osnovni, srednji i napredni nivo.....	592
- Broj pregledanih zahteva, superiorni nivo, 2019.....	184
- Broj odobrenih prijava.....	142 ose 77%
- Broj odbijenih zahteva.....	25 ose 14%
- Broj zahteva u dopuni.....	17 ose 9%
- Broj licenciranih dobavljača (prvi put).....	82 ose 58%
- Broj licenciranih dobavljača.....	60 ose 42%
- Broj pregledanih zahteva, osnovni, srednji i napredni nivo,2019.....	164
- Broj odobrenih prijava.....	119 ose 73%
- Broj odbijenih zahteva.....	20 ose 12%
- Broj zahteva u dopuni.....	25 ose 15%
- Broj licenciranih dobavljača (prvi put).....	62 ose 52%
- Broj licenciranih dobavljača.....	57 ose 48%
- Broj pregledanih žalbi, 2019.....	15
- Broj odobrenih prijava.....	14 ose 93%
- Broj odbijenih zahteva.....	1 ose 7%
- Broj pregledanih žalbi na superiornom nivou, 2019.....	8
- Broj odobrenih žalbi.....	8 ose 100%
- Broj odbijenih žalbi.....	0 ose 0%
- Broj pregledanih žalbi na osnovni, srednji i visoki nivo, 2019.....	7
- Broj odobrenih žalbi.....	6 ose 86%
- Broj odbijenih žalbi.....	1 ose 14%
- Ukupan broj obučanih pružalaca socijalnih i porodičnih usluga.....	350